

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดนครสวรรค์
[พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕]
ฉบับทบทวน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๓

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ (ชั้น ๔)

ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์

จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

คำนำ

จังหวัดนครสวรรค์ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ ฉบับที่ผ่านมา การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญ เช่น นโยบายการจัดทำเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช การปศุสัตว์ และการประมง นโยบาย Smart Farmer และ Smart Office ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณที่เกี่ยวข้อง และติดตามแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตรเพื่อการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคประชาคมอาเซียนต่อไป ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ.๒๕๖๑ –๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์	๔๐
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์	๖๙
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์	๗๐
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๗๖
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๙๗
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒	๔๓
ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๒	๔๔
ตารางที่ ๓ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครสวรรค์	๔๖
ตารางที่ ๔ พื้นที่ป่าอนุรักษ์จังหวัดนครสวรรค์	๔๗
ตารางที่ ๕ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดนครสวรรค์	๔๙
ตารางที่ ๖ จำนวนประชากรของจังหวัดนครสวรรค์	๕๐
ตารางที่ ๗ โรงพยาบาลภาครัฐ จำแนกระดับสถานบริการสังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	๕๓
ตารางที่ ๘ หน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ นอกสังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	๕๓
ตารางที่ ๙ ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขและร้านขายยาสังกัดภาคเอกชนจังหวัดนครสวรรค์	๕๔
ตารางที่ ๑๐ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครสวรรค์ (GPP) ๑๖ สาขา	๕๕
ตารางที่ ๑๑ จำนวนการเกิด ตาย ย้ายเข้า ย้ายออก การจดทะเบียนสมรส และการหย่า ปี ๒๕๖๒	๕๖
ตารางที่ ๑๒ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดนครสวรรค์	๕๗
ตารางที่ ๑๓ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดนครสวรรค์	๕๘
ตารางที่ ๑๔ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓	๖๐
ตารางที่ ๑๕ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒/๖๓	๖๑
ตารางที่ ๑๖ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒/๖๓	๖๑
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๖๒
ตารางที่ ๑๘ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดนครสวรรค์	๖๓
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๖๔
ตารางที่ ๒๐ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๖๖
ตารางที่ ๒๑ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๖๑	๖๖
ตารางที่ ๒๒ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	๖๗
ตารางที่ ๒๓ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ	๖๘
ตารางที่ ๒๔ จำนวนเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นที่ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง	๖๘

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ วัดจุฬามณี	๔๐
ภาพที่ ๒ ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา	๔๐
ภาพที่ ๓ แผนที่จังหวัดนครสวรรค์	๔๑
ภาพที่ ๔ แผนที่กลุ่มชุดดินจังหวัดนครสวรรค์	๔๒
ภาพที่ ๕ พื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์	๔๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสหภาพเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรวมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลัก ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยในแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและ ส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
- ๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า
- ๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- ๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลិតภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์
- ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง
- ๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื้อที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ **“เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”** โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าและพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบ คลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) **รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ** อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๒) **ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ** โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) **พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่** โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดดเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) **ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร** เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) **ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ** รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตร ในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) **ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ** โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรรายได้อีกทางหนึ่ง

๗) **ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น** โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) **ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง** โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้ และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยให้สร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ **ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน** โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รื้อกล้า และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ **ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล** โดยเชื่อมโยงกับ แผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้

ความสำคัญกับการจัดทาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย

การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่งแวงลอยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับ

ระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชากัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๓) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๔) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๕) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรม
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้สามารถนำไปดำเนินการต่อยอดได้ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การเพิ่มแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยได้มีการสำรวจพื้นที่ที่คาดว่าจะสามารถสร้างเป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้ โดยเน้นในส่วนของแก้มลิงในบริเวณลุ่มน้ำต่างๆ ที่ได้มีการทำแผนที่สำรวจเอาไว้แล้ว จะมีการเพิ่มคุณภาพและปริมาณการผันน้ำจากลุ่มน้ำตะวันตกมาช่วยเหลือในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ซึ่งจะมีการเพิ่มกำลังในการส่งน้ำจาก ๘๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เป็น ๒,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เพื่อช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรและรักษาสมดุลระบบนิเวศของลุ่มน้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้มีปฏิบัติการผันหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกพืช ป่าไม้ และเพิ่มน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ และมีการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยกรมชลประทานได้วางแผนการจัดสรรน้ำทั้งประเทศในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๒/๖๓ ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๖๙๙ ล้าน ลบ.ม. รวมทั้งชุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ให้เกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนทั่วประเทศ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บ่อ เพื่อกักเก็บน้ำ บรรเทาและชะลอความแห้งแล้ง เพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ดินในฤดูฝนทิ้งช่วงหรือฤดูแล้งในระดับไร่นา

๒. การส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ จะมีการนำศาสตร์พระราชาและเกษตรทฤษฎีใหม่เข้ามาเป็นนโยบายที่จะขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีมาตรการในการ “ลด ละ เลิก” การใช้สารเคมี จะประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องเกษตรกรใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด สำหรับพื้นที่ที่มีความพร้อมก็จะขอให้ “ละ” การใช้สารเคมี และเป้าหมายสุดท้ายคือการเลิกใช้สารเคมี โดยจะมีการหาและพัฒนาสารชีวภัณฑ์ต่างๆ มาทดแทน รวมถึงการใช้มาตรการต่างๆ อาทิ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมาทดแทนเครื่องแรงงาน เป็นต้น

๓. การใช้ระบบการตลาดนำการผลิต จากนโยบายที่ดำเนินการมาในปี ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จึงได้มีมาตรการในการหาตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ เป็นการเพิ่มช่องทางในการขายให้กับผู้ผลิตสินค้าเกษตร ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของสหกรณ์ เกษตรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร Young Smart Farmer ที่ต้องการจะสร้างความเข้มแข็ง เพื่อนำร่องในการปฏิรูปภาคการเกษตร ซึ่งจะมีหน่วยงานเข้าไปแนะนำตลาดในเรื่องออนไลน์ อาทิ การร่วมมือกับ LAZADA Thailand ในการจัดอบรม การเข้าสู่ตลาดออนไลน์ การขายสินค้าเกษตรโดยตรง รวมถึงการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยได้เริ่มดำเนินการไปแล้วและจะ KICK OFF โครงการในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ และหลังจากนั้นจะดำเนินการในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อดำเนินการส่งเสริมและขยายตลาดให้กับพี่น้องเกษตรกร

๔. การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพการผลิต ได้มีการตั้งคณะกรรมการการปรับปรุงปุ๋ย การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ของดินหรือปุ๋ยสั่งตัด โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการคือการลดต้นทุนในส่วนของคุณค่าปุ๋ยลง ๓๐% แต่ถ้าเกษตรกรมีความพร้อมในการใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติ ทั้งปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ทางภาครัฐก็พร้อมเข้าไปส่งเสริม ให้ความรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง อีกทั้งยังมีการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อปรับปรุงคุณภาพและผลผลิตต่อไปให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาการจัดส่งสินค้า (ระบบโลจิสติกส์) เพื่อลดการใช้จ่ายในการลดค่าขนส่งทุกประเภท ซึ่งมีการเจรจาทั้ง Kerry ไปรษณีย์ไทย และการบินไทย ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่กระทรวงเกษตรฯ กำลังเร่งดำเนินการ

๕. การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน ทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน สำหรับประมงพื้นบ้านได้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งขณะนี้มีการขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ ๕๐,๐๐๐ กว่าลำ ส่วนประมงพาณิชย์จะเร่งส่งเสริมให้รักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เพื่อให้สามารถทำประมงได้ตลอดทั้งปี ซึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินการภายใต้เงื่อนไขของ IUU ช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมงได้มีของขวัญให้พี่น้องชาวประมง โดยการเพิ่มวันทำการประมงให้กับเรืออวนลากในอ่าวไทยอีก ๓๐ วัน และในปี ๒๕๖๓ เรือประมงประเภทอื่น ทั้งในอ่าวไทยและอันดามัน (ยกเว้นเรืออวนลาก) จะทำการประมงได้ตลอดทั้งปี โดยกระทำภายใต้การรักษาสมดุลการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและภายใต้เงื่อนไขของ IUU

๖. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรฯ มีมาตรการที่จะส่งเสริมรายได้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องเกษตรกร ทั้งการจ้างงานของกรมชลประทาน ซึ่งขณะนี้ได้มีการตั้งงบประมาณไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในขณะที่ไม่สามารถทำการเกษตรตามปกติได้ อีกทั้งจะมีการเพิ่มพันธุ์สัตว์น้ำทั่วประเทศ โดยเตรียมพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้งไว้ประมาณ ๕๕๐ ล้านตัว และจะใช้เวลา ๔ - ๖ เดือน ทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถจับไปบริโภคหรือจับไปขาย เป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเลี้ยงปลุสสัตว์ที่มีความต้องการของตลาด ได้แก่ โค กระบือ แพะ และการแจกที่ดินทำกิน (ส.ป.ก.) ให้แก่เกษตรกรด้วย

๗. การตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (Agri-technology and innovation center: AIC) โดยจะมีการตั้งศูนย์ AIC ทั้ง ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร (Big data) เป็นการเชื่อมโยงกับ ๑๐ หน่วยงานหลัก ซึ่งจะช่วยให้พี่น้องเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อาทิ การตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยใช้ Agri-Map เพื่อจัดทำ Zoning เป็นต้น

๘. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๘๘๒ ศูนย์หลักทุกอำเภอทั่วประเทศ เป็นหน่วยขับเคลื่อนนโยบายการเกษตร องค์กรความรู้ด้านการผลิต การแปรรูป การตลาดแก่เกษตรกร ร่วมกับศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน

๒.๘ แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

ภาคเหนือ

“ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

๒. ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

๓. ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกย่องระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

๕. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงานในปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๓,๑๕๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๘ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำการเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูงสำหรับการผลิตพืชผักและผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โดยระบบการผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่เชิงพาณิชย์ พืชอินทรีย์สำคัญ ได้แก่ กาแฟ และชาอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มากนัก เนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีขนาดฟาร์มเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๘ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙.๐๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ พื้นที่โครงการชลประทานของภาคเหนือร้อยละ ๗๐ อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทาน ต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๒๗.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในฤดูฝนไม่ทั่วถึงพืชผลเสียหาย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๒. แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ
๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค
๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงมีผลิตภาพต่ำ โดยในปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๒,๖๘๘ ล้านบาท พืชหลักของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อย โรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ โดยผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบอินทรีย์ทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง มากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานีและมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออกไปต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุดของประเทศ ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด คือ จังหวัดในบริเวณตอนล่างของภาค มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓๒.๙๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๔ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครองต่อครัวเรือน ๒๕.๒ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บึงกาฬ เลย และหนองบัวลำภู มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๑๔ ๓๓.๑๒ ๓๐.๑๙ และ ๒๘.๘๓ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และร้อยเอ็ด โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๗๙ ๑๘.๒๙ และ ๒๐.๑๐ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค โดยมีเพียง ๗.๑๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๒.๐ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรมากที่สุดร้อยละ ๑๖.๗ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนล่างของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๑.๔ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร มีสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๖ และ ๑๒.๗ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

๒. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

๓. ยกกระตักการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔. บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

๕. เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๖. พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลางและภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๒. ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๒๐๗,๓๗๙ ล้านบาท ลดลงจาก ๒๒๖,๖๒๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๖ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๑๗๘,๙๐๖ ล้านบาท และสาขาประมง ๒๘,๔๗๓ ล้านบาท ภาคเกษตรของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ของภาคเกษตรพบว่าหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖ เนื่องจากรูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินเสื่อมโทรม และหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๕.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง และร้อยละ ๑๕.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ของประเทศ สำหรับการประมงแม้ว่าจะมีส่วนการผลิตเพียงร้อยละ ๐.๘ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง แต่มีส่วนสูงถึงร้อยละ ๒๕.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์การประมงของประเทศ

๓. ภาคกลางเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศและมีแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพการผลิตมากขึ้น แหล่งการทำเกษตรฯ (เกษตรและประมง) ที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๒.๓ รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๒.๒ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๑ และนครปฐม ร้อยละ ๙.๕ ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการทำเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลางมี ดังนี้

๓.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมานานปีและนาปรังมาก คือ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และชัยนาท มันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน ปลูกมากในจังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลูกมากในจังหวัดลพบุรี และสระบุรี

๓.๒ กล้วยไม้ เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรสาคร

๓.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม โคเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ สุกร เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี เป็ดเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี เป็ดไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา คือ อ่างทอง นครปฐม ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา ไก่เนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ กาญจนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และนครปฐม และไก่ไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รองลงมา คือ สุพรรณบุรี นครปฐม อ่างทอง และสระบุรี

๓.๔ ประมง ภาคกลางมีศักยภาพการทำประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดสมุทรสาคร รองลงมา คือ ประจวบคีรีขันธ์ นครปฐม และสมุทรปราการ

๔. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๕๘.๘ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๐ พื้นที่ชลประทานของภาคกลางในปี ๒๕๖๐ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ

๕. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๘๙๓.๕๘ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๔๘๐.๖๕ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๔๑๒.๙๓ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๑,๔๖๙.๙๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๔๔๗.๗๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๒.๒๕ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ จังหวัดสุพรรณบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
๒. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
๓. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
๔. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
๕. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๑๘๖,๘๕๑ ล้านบาท (มูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมและการป่าไม้ ๑๖๘,๓๖๒ ล้านบาท และการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๘,๔๘๘ ล้านบาท) ลดลงจาก ๑๖๓,๗๕๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๖ ในช่วง ๕ ปี (๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) ที่ผ่านมามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ในขณะที่ภาคเกษตรฯ ของประเทศมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ สาขาเกษตร การป่าไม้ของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี และสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นต้น สาขาเกษตร การป่าไม้ มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕.๙ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๔.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตร การป่าไม้ของประเทศ สำหรับการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีสัดส่วนการผลิตเพียงแค่อ้อยละ ๐.๖ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก แต่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๒ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ

๒. แหล่งการทำเกษตรฯ ที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๔๓.๐ รองลงมา คือ ระยอง ร้อยละ ๑๒.๕ และตราด ร้อยละ ๑๒.๓ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้าน การเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

๒.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี มากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๒ ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มังคุด แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง ลำไย แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี เงาะ แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด ลองกอง แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

๒.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ไก่ไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก เป็ดเนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี เป็ดไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และสุกร แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๔ ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมง โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดตราด รองลงมา คือ ระยอง และจันทบุรี

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๐ พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี ๒๕๖๐ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๗๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๒๔๒,๖๘๘.๔๔ ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง และเกษตรอินทรีย์ ๑,๑๓๙.๐๔ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑืยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
๒. พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
๓. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก
๕. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่มูลค่าผลิตภัณฑืภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑืภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๕๙,๖๑๔ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑืภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีมูลค่า ๒๘๗,๙๖๒ ล้านบาท การขยายตัวของภาคเกษตร หดตัวร้อยละ ๒.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ของภาคเกษตรฯ หดตัวร้อยละ ๐.๒ ต่ำกว่าระดับประเทศที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๔๑.๒ ๑๗.๐ ๑๔.๗ และ ๑๑.๖ ของมูลค่าผลิตภัณฑืภาคเกษตรตามลำดับ

๒. ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๐๙ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๙.๑ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๒.๐๕ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๔๕ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑.๙๗ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๘๐ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราของภาคใต้มีแนวโน้มลดลงตามพื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ลดลงในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณผลผลิต ๒.๔๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๔.๔ ของผลผลิตทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีผลผลิต ๒.๘๖ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกันจาก ๒๘๑ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๖ ลดลงเหลือ ๒๕๕ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๐

๓. ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๗๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ปลูก ๓.๗๑ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๒๓ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๒ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๑ ล้านไร่ ตามลำดับ และมีปริมาณผลผลิต ๑๒.๖๐ ล้านตัน ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณผลผลิต ๑๓.๗๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๙.๓ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑.๓๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ จาก ๓,๓๙๙ กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ ๓,๑๘๓ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๐ แต่ยังคงสูงกว่าระดับประเทศที่ ๓,๐๒๔ กิโลกรัม

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ ภาคใต้มีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๙๘,๗๔๘ ตัน มูลค่า ๓,๘๓๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๒๕.๖ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีปริมาณ ๑๗๒,๖๑๙ ตัน มูลค่า ๕,๙๔๖ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๔๒.๘ โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต

สงขลา ระนอง และชุมพร ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของภาคใต้ในปี ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๐,๖๖๖ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๕๘,๖๕๕ ตัน มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา และนครศรีธรรมราช

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๐ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ ขนาดฟาร์ม ๒๐.๕๑ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๑.๒๙ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ๓.๗๓ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และ จังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๐ มี สัดส่วนร้อยละ ๑๔.๒๑ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๘๗ โดยพื้นที่ชลประทานภาคใต้ ๒.๗๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒๖ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุด ร้อยละ ๓๐.๕๙ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๔.๖๓

ภาคใต้ชายแดน

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยง การค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

- พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต
- พัฒนาเมืองสุโขทัย-โก-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค และการผลิตยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๔,๐๔๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๑.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีมูลค่า ๕๐,๑๙๒ ล้านบาท การขยายตัวของภาคเกษตร หดตัวร้อยละ ๗.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) หดตัวร้อยละ ๒.๓ เนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราและความต้องการยางพาราของตลาดโลกมี แนวโน้มลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้อยและขาดแคลนแรงงานภาค เกษตร กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาค ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล ดังนี้

๑. การผลิตภาคเกษตรของภาคใต้ยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย

๑.๑ ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๗๐ ล้านไร่ โดยจังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๑.๒๕ ล้านไร่ และจังหวัดปัตตานีน้อยสุด ๐.๓๗ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๐ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๓๕ กิโลกรัม ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีจำนวน ๐.๕๖ ล้านตัน และการทำสวนยางพารายังมีปัญหาประสิทธิภาพ

การผลิต เนื่องจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่นา การใช้สายพันธุ์ดั้งเดิม และเทคโนโลยีการผลิต (การกรีดยาง) ที่ไม่เหมาะสม และบางส่วนของมาตรการบำรุงรักษาสวนยาง

๑.๒ ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๐ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๐๘ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ ๐.๐๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๕ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๒๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีผลผลิตเฉลี่ย ๒,๑๑๔ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๑๘ กิโลกรัมต่อไร่

๑.๓ ประมง ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๐ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๘๐,๙๗๙ ตัน หรือร้อยละ ๓๒.๓ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๘,๕๙๕ ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีปริมาณ ๑๔๕,๙๘๘ ตัน โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินเดียซึ่งรวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๙๗ ไร่ มีผลผลิต ๓,๕๙๓ ตัน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ ๑,๔๐๘ ไร่ ผลผลิต ๒,๑๓๓ ตัน จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุด ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Shrimp Early Mortality Syndrome : EMS) และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตกุ้งในพื้นที่

๑.๔ ปศุสัตว์ ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๐ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๔๑,๒๙๒ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อีมีจำนวน ๒๕,๔๘๒ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตาม ปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดี ปัญหาโรคติดต่อ อาทิ ปากเท้าเปื่อย และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมพันธุ์คุณภาพ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๐ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๔.๕๘ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๒๑.๒๙ ไร่ต่อครัวเรือน และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๘.๒๐ ไร่ต่อครัวเรือน

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตร ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๗๓ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๑.๐๔ โดยพื้นที่ชลประทานส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของภาค จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดยะลามีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๔ ล้านไร่

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคเหนือ ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และเกษตรปลอดภัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยสนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างครบวงจร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกร เพื่อพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้กับเกษตรกรในการใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี เฝ้าระวังผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีต่อดินและน้ำ ส่งเสริมช่องทางการกระจายผลผลิต สร้างพฤติกรรมและค่านิยมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ สนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต และการตรวจสอบย้อนกลับอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค

๒. สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ ได้แก่ (๑) การแปรรูปพืชผัก ผลไม้ สมุนไพร (ไพล คาวตอง ยอ มะขามป้อม คาฝอย) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน (๒) การแปรรูปข้าว พืชไร่ พืชพลังงาน ในจังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ โดยสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดเฉพาะ และสนับสนุนการนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์มาผลิตพลังงานทดแทน

๓. พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และแปรรูปชีวมวล ในจังหวัดนครสวรรค์และกำแพงเพชร โดยสนับสนุนการนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์พัฒนาเป็นพลังงานทดแทน สนับสนุนการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ในการนำพืช/วัสดุชีวภาพมาใช้ประโยชน์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า อาทิ ใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเพื่อเป็นสินค้า นำกากมาใช้ในการผลิตพลังงานชีวมวล เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่ได้ประโยชน์สูงสุดและช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพในพื้นที่ที่เหมาะสม

๔. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ การให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการผลิตแก่เกษตรกร เช่น การไถนึ่งพื้นที่ปลูกพืช การเกษตรแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สอดคล้องกับศักยภาพและให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

๕. สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากข้อมูลแหล่งเงินทุนและเทคโนโลยี

๖. พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชน พัฒนานวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรออนไลน์โดยเกษตรกร

๗. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบในลุ่มน้ำหลักของภาค ได้แก่ ลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร และกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหา การใช้ และอนุรักษ์

๒. แก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและจังหวัดตาก โดยส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม ส่งเสริมให้นำเศษวัสดุทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์เพื่อลดการเผาวัสดุทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนอง ฝาย และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บรวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

๒. พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ซี มูล โดยศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แม่น้ำ ในภาคและระหว่างภาค

๓. พัฒนาระบบส่งน้ำและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น

๔. บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว เพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ไขปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรโดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการพัฒนา การเกษตร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่าย วิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

๒. พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดโดยสุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และศรีสะเกษ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ โดยปรับกระบวนการผลิตให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้นวัตกรรม การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตนเองของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตและชุมชน รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสมและเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพ และการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การประชาสัมพันธ์ และการจัดตั้งตลาดกลาง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูปผลิตสินค้าในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อ่างทอง และอุบลราชธานี ให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ และส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

๔. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) ให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญของภาค โดยมุ่งลงทุนสร้างเศรษฐกิจบนฐานของการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูง ในลักษณะสหวิทยาการที่ใช้ทรัพยากรฐานชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์และชุมชน พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและนวัตกรรมในมิติใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปภาคเกษตร อาหาร สาธารณสุขและการแพทย์ พลังงาน อุตสาหกรรมเคมี และภาคสังคม โดยพัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนคร เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อ่างทอง

และอุดรธานี โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้มาตรฐาน GMP พัฒนาระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่และธุรกิจแนวใหม่ในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒ ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากวัตถุดิบและของเหลือทิ้งทางการเกษตร/อุตสาหกรรม และฐานความหลากหลายทางชีวภาพไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ชีวเภสัชภัณฑ์ อาหาร อาหารสัตว์ในอนาคต โปรตีนทางเลือก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์พลาสติกชีวภาพ (bio – plastic) สารสกัดจากพืชมูลค่าสูง เอนไซม์หรืออาหารเสริมสุขภาพจากจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานระดับชุมชนจากการนำวัตถุดิบในชุมชน ของเหลือทิ้งทางการเกษตร ขยะครัวเรือนมาผลิตเป็นพลังงานเพื่อใช้ภายในครัวเรือนหรือชุมชน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน

๕. ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ ภาพสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ และสกลนคร เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบและตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกระดับผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ให้มีทักษะความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำปีในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่างๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมืองเก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่างๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

๒. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการจัดการแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ดึงดูดเด่นหรืออัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งชาวไทยและต่างประเทศ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความจดจำและสร้างความโดดเด่น ลอกเลียนได้ยาก พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการการท่องเที่ยวให้เป็นมืออาชีพ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ขนถ่ายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อนชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events) เป็นต้น พัฒนากันเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและ

การท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้ เน้นพัฒนาผู้ประกอบการด้านการจัดการและทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

๔. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกสนานรื่นรมย์เสมอ (Play and Learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ เพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาคตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปลูกฝังให้เด็กเข้าพิพิธภัณฑ์ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษาของโรงเรียนและนันทนาการของครอบครัว พัฒนาสินค้า/บริการ/ของที่ระลึก ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง

๕. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจากการกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่างๆ การผลิตอุปกรณ์/ชุดกีฬา/ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริมและเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

๖. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติ ในจังหวัดชัยภูมิ เลย นครราชสีมา อุบลราชธานี โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน สนับสนุนให้คนไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๗. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนและท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้พัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

แผนพัฒนาการเกษตรภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาดชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟพระดัลโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็น

ประทับใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนองของภาคใต้

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูบูรณะโบราณสถาน และเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. อนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี

๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี กลุ่มดูแลสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม-เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง-สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

๕. เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๖. พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพข้าว ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

๒. พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพิ่มผลผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๔. ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

๕. เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๗. พัฒนากาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีตอนบน ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมาร์ โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำเพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและรถไฟเชื่อมกรุงเทพ-กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ ให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒. เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย-ท่าเรือแหลมฉบัง-ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา-ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓. พัฒนามาตรฐานด่านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการจุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลางตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ รองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมา

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออก ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อน แห่งเอเชีย โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบรรจุหีบห่อ การแปรรูปและการจัดจำหน่าย

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ป่าชายเลน และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและโพนินของกัมพูชา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม จัดสรรน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม รองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริมการทำแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้
๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิต ผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศและตลาดโลก

๒. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจร ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

๓. พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าวทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่าย

สินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยวการทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒. ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้อง มีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง (IUU) ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไป จนถึงการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพดินและแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ในระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุก

ระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน**

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรโดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์ฟื้นฟูสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาน้ำเพื่อชุมชนชนบทและน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาระบบสำรองและกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและนอกระบบการศึกษา รณรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและเข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน
๑ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนayangสายพันธุ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว และไม้ผล

๑.๒ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรปลอดภัย โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด และการทำปุ๋ยสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ

๒. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์มรวมทั้งกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจนการพัฒนากระบวนการผลิตรวมทั้งส่งเสริมแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดีและกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง โคเนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุประสงค์สำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาล

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักร และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กรสถาบันเกษตรกรและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคตและเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติและความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้

ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดและมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖. ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่น และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ โกเบตง และปลาภูเขา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗. พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำ และระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๙. สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่สำหรับท่าเรือปัตตานี และท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้านการขนส่งทางเรือและระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรการเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วน

ร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนา คือ “ศูนย์กลางสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีนวัตกรรม การท่องเที่ยวธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมล้ำค่า ยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน” ประกอบด้วยประเด็นการพัฒนา ๒ ประเด็น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การส่งเสริมและพัฒนาาระบบเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ อุตสาหกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ด้วยแนวทางเกษตรสมัยใหม่

ตัวชี้วัด : ๑) ผลผลิตต่อไร่และจำนวนผลิตภัณฑ์ของสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรแปรรูปได้มาตรฐาน เพิ่มขึ้นปีละ ๒%

๒) เกษตรกรได้รับมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เพิ่มขึ้นปีละ ๒%

๓) พื้นที่การผลิตเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพิ่มขึ้นปีละ ๒%

แนวทางการพัฒนา : ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อรองรับการเกษตร อุตสาหกรรม การขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

๒) พัฒนาระบบการผลิต แปรรูป การตลาด ข้าว/สินค้าเกษตรปลอดภัย และอินทรีย์ได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)

๓) ยกระดับคุณภาพชีวิตบุคลากรด้านการเกษตร

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นวัตกรรมเพื่อแปรรูปข้าวและสินค้าเกษตร ในการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันทางการค้าของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อยกระดับมาตรฐานสู่สากล

ตัวชี้วัด : ๑) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นปีละ ๓%

๒) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นปีละ ๓%

แนวทางการพัฒนา : ๑) พัฒนา/ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางการเชื่อมการท่องเที่ยว ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว

๒) พัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐาน

๓) พัฒนาการตลาดการท่องเที่ยว

๔) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านท่องเที่ยว

๒.๑๑ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ มีเป้าหมายการพัฒนา คือ “นครสวรรค์คนธรรมดี สังคมพอเพียง ชุมชนทางขนส่งทางราง อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน” ประกอบด้วยประเด็นการพัฒนา ๔ ประเด็น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยแนวทางการพัฒนาเมืองสวรรค์

ตัวชี้วัด : ๑) ประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากลและประชาชนเข้าถึงได้ (HA)

๒) ร้อยละผู้สูงอายุที่รับบริการในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น

๓) ร้อยละของแรงงานที่มีทักษะฝีมือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

๔) จำนวนความร่วมมือ โครงการกิจกรรม ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่เข้าร่วมส่งเสริมการจัดการการศึกษา/ฝึกอบรมเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

๕) มูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ(ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย และปลา)ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี

๖) จำนวนไร่เกษตร/ฟาร์ม ที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP (ไร่ต่อปี) หรือมาตรฐานเกษตรปลอดภัย ตลอดจนเกษตรอินทรีย์ ประเภทอื่นๆ เพิ่มขึ้นปีละ ๑,๕๐๐ ไร่ ของอัตราจากแปลงเดิมที่ได้รับรองมาตรฐาน

๗) อัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าผลผลิตเกษตรปลอดภัยหรืออินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๘) ร้อยละของต้นทุนเฉลี่ยพืชหลัก(ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย) ลดลง ๕% ต่อปี

๙) มูลค่าการลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรมฐานชีวภาพที่เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕

๑๐) ร้อยละของหมู่บ้านถนนสายหลักที่ใช้งานได้ทั้งปี เพิ่มขึ้น

๑๑) อัตราการขยายตัวของโครงการก่อสร้างถนน สะพาน หรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาโครงสร้างด้านขนส่งทุกระดับชาติและภูมิภาค มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๓๐

๑๒) จำนวนบุคลากรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบขนส่งและโลจิสติกส์เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐๐ คน ต่อปี

๑๓) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๔,๔๐๐ ล้านบาทในปี ๒๕๖๕

๑๔) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับแม่เหล็ก ๑ แห่ง ในปี ๒๕๖๕

๑๕) การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยววัฒนธรรม ประเพณีให้โดดเด่นมากขึ้นอย่างน้อย ๑ งานประเพณีต่อปี

๑๖) ร้อยละของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ (DBD Registered)

แนวทางการพัฒนา : ๑) เป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพ (Health and Medical Hub)

๒) จัดการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต (Education and Training for the future)

๓) ยกกระดับเกษตรสู่เกษตรอินทรีย์และเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ (Agriculture and Organic Paradise)

๔) วางระบบขนส่งและศูนย์กลางการกระจายสินค้า (Vehicles and Logistics Center)

๕) ประสบการณ์ท่องเที่ยวเมืองแห่งความสุข Experience Tourism)

๖) พัฒนาเมืองแห่งดิจิทัลเพื่อการพาณิชย์ (New Digital Commerce)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์และสร้างสังคมพอเพียง

ตัวชี้วัด : ๑) ร้อยละของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจเบาหวาน หลอดเลือดสมองความดันโลหิตสูง และมีแรงมีสัดส่วนลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๒ ต่อปี

๒) จำนวนแรงงานนอกระบบและผู้สูงอายุสามารถประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอัตราเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๓) ร้อยละของชุมชน และหน่วยงานที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและพัฒนาองค์กร เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

๔) จำนวนประชาชนผู้ดำเนินวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๕ รายต่อปี

๕.๑) อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน ตามเกณฑ์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (เฉพาะกลุ่มที่ ๑)

๕.๒) อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน ตามเกณฑ์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (เฉพาะกลุ่มที่ ๒)

๖) หมู่บ้านชุมชนของจังหวัดนครสวรรค์มีผู้เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดไม่เกิน ๑ คนต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน

๗) ประชาชนได้รับรู้กฎหมาย สิทธิ และหน้าที่และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา : ๑) ด้านพัฒนาสุขภาพ

๒) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

๓) ด้านสร้างสังคมการเรียนรู้และวิถีพอเพียง

๔) ด้านสร้างความมั่นคงปลอดภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด : ๑) จำนวนระบบฐานข้อมูลการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดทำอย่างมีคุณภาพและทันสมัยอย่างต่อเนื่อง สามารถใช้ในการวางแผนพัฒนาจังหวัดได้ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๑ ฐาน

๒) ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๑ โดยเทียบกับพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด

๓) ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการกำจัดขยะอย่างถูกหลักวิชาการ ร้อยละ ๑๓ ต่อปี

๔) ร้อยละของปริมาณการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ต่อปี

๕) ค่าความเข้มข้นการใช้พลังงาน (EI) ลดลงร้อยละ ๑ ต่อปี

๖) จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ต่อเนื่อง

๗) หมู่บ้านชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการรับมือกับภัย พิบัติโดยการสร้างเขื่อนริมตลิ่งแม่น้ำ

- แนวทางการพัฒนา :**
- ๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์
  - ๒) จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
  - ๓) อนุรักษ์พลังงานและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทน
  - ๔) พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : เสริมสร้างธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- ตัวชี้วัด :**
- ๑) จำนวนสมาชิกของเครือข่ายเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
  - ๒) ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการสาธารณะ
  - ๓) ร้อยละของจำนวน อบต. และเทศบาล นำแผนชุมชน/แผนพัฒนาหมู่บ้านสู่การ

พัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

- แนวทางการพัฒนา :**
- ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
  - ๒) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของ
จังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

นครสวรรค์เป็นเมืองโบราณซึ่งสันนิษฐานว่าตั้งขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี โดยมีปรากฏชื่อในศิลาจารึกเรียกว่า เมืองพระบางเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญในการทำศึกสงครามมาทุกสมัย ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย กรุงธนบุรี จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ตัวเมืองดั้งเดิมตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาขาด (เขาฤๅษี) จรดวัดหัวเมือง (วัดนครสวรรค์) ยังมีเชิงเทินดินเป็นแนวปรากฏ อยู่เมืองพระบาง ต่อมาได้เปลี่ยนเป็น เมืองซอนตะวัน เพราะตัวเมืองตั้งอยู่ บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา และหันหน้าเมืองไปทางแม่น้ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกทำให้แสงอาทิตย์ ส่องเข้าหน้าเมืองตลอดเวลา แต่ภายหลังได้เปลี่ยนเป็น เมืองนครสวรรค์ เป็นศุภนิมิตอันดี

ภาพที่ ๑ : วัดจุฬามณี

นครสวรรค์ มีชื่อเรียกเป็นที่รู้จักแพร่หลายมาแต่เดิมว่าปากน้ำโพ โดยปรากฏเรียกกันมาตั้งแต่ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตามประวัติศาสตร์ในคราวที่พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ครั้นสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กองทัพเรือจากกรุงศรีอยุธยา ได้ยกไปรบทัพข้าศึกที่ ปากน้ำโพ แต่ด้านทัพข้าศึกไม่ไหว จึงล่าถอยกลับไป

ที่มาของคำว่า ปากน้ำโพ สันนิษฐานได้ ๒ ประการ คือ อาจมาจากคำว่า ปากน้ำไหล

ภาพที่ ๒ : ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา

เพราะเป็นที่ปากน้ำปึง ยม และน่าน มาไหลรวมกันเป็น ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา หรืออีกประการหนึ่ง คือ มีต้นโพธิ์ขนาดใหญ่อยู่ตรงปากน้ำในบริเวณวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นที่ตั้งศาลเจ้าพ่อกวานอุในปัจจุบัน จึงเรียกกันว่า ปากน้ำโพธิ์ ก็อาจเป็นได้

ในสมัย พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้ทรงนำพระพุทธรูปชื่อ พระบางมาค้างไว้ที่เมืองนี้ ต่อมาไทยรบทัพจับศึกกับพม่าและปราบหัวเมืองฝ่ายเหนือที่แข็งเมืองยกมาตีกรุงศรีอยุธยา และตอนต้นกรุงเทพฯ กองทัพไทยได้ยกเคลื่อนที่ขึ้นมาล้อมนครสวรรค์ (ที่เคยเป็นโรงทหารเก่าหลังโรงเหล้าปัจจุบัน) เป็นที่ตั้งทัพหลวงแล้วตัดแปลงชุดคู่ประตูหอรบ จากตะวันตกตลาดสะพานดำไปบ้านสันคูไปถึงทุ่งสันคูเดี๋ยวนี้ ยังปรากฏแนวคูอยู่ เมื่อข้าศึกยกลงมาจากทุ่งหนองเบน หนองสังข์ สลกบาตร และตะวันออกเฉียงใต้ของลาดยาวมาเหนือทุ่งสันคู เมื่อฤดูแล้งเป็นที่ดอนขาดน้ำ ถ้าฝนตกน้ำก็หลากเข้ามาย่างแรงท่วมข้าศึกทัพไทยยกทัพตีตลบหลัง พม่าวิ่งหนีผ่านช่องเขานี้จึงได้ชื่อว่า เขาช่องขาด มาจนบัดนี้

เมืองนครสวรรค์เป็นหัวเมืองชั้นตรีซึ่งปรากฏอยู่ตามกฎหมายเก่า ในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถ ราว พ.ศ. ๒๑๐๐ ว่าด้วยเรื่องดวงตราประทับหนังสือที่ให้เสนาบดีเจ้ากระทรวงใช้ในราชการ สภาพทั่วไปของจังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ตั้งอยู่ประมาณละติจูดที่ ๑๕.๕-๑๖.๗ องศาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๙.๗-๑๐๐.๔ องศาตะวันออก ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดนครสวรรค์ตามเส้นทางหลวงสายพหลโยธิน (สายที่ ๑) ๒๓๗ กิโลเมตร หรือระยะทางตามทางรถไฟ ๒๕๐ กิโลเมตร พื้นที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๓๐ เมตร

พื้นที่ของจังหวัด ๙,๕๙๗.๖๗๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕,๙๙๘,๕๔๘ ไร่ มากเป็นอันดับ ๙ ของภาคเหนือ

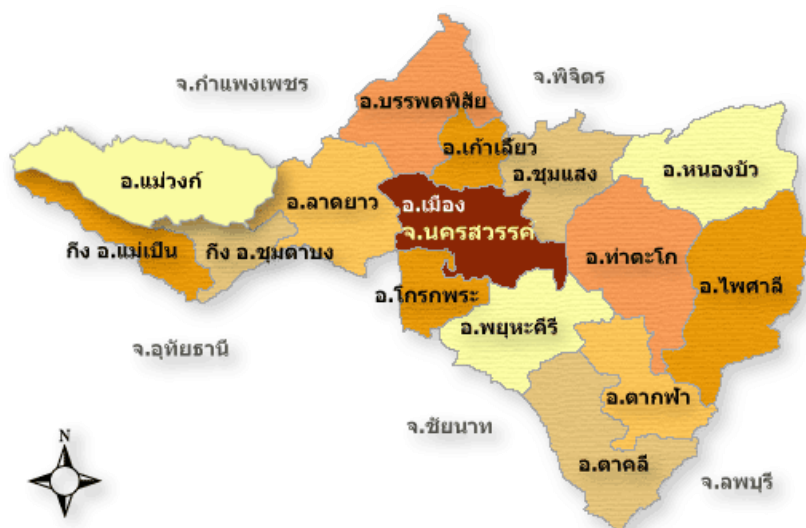
๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบางศิลาทอง อำเภอขามเฒ่าลี้บุรี อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล อำเภอบางมูลนาก อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอชนแดน อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอโคกเจริญ อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี อำเภอสรรพยา อำเภอมโนรมย์ อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

ภาพที่ ๓ : แผนที่จังหวัดนครสวรรค์

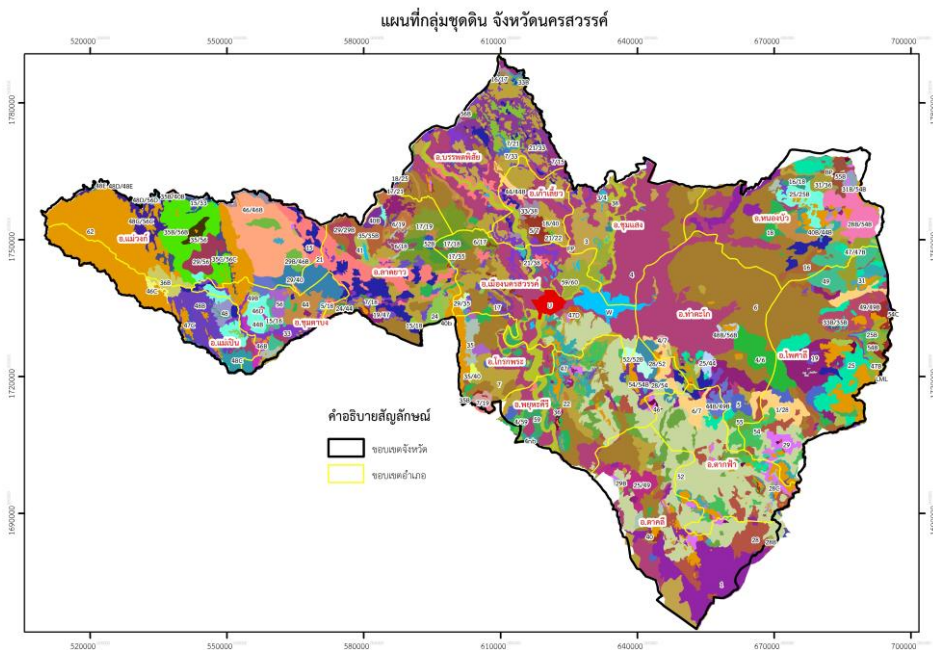
๓) สภาพพื้นที่

ลักษณะภูมิศาสตร์โดยทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตร เป็นที่ราบประมาณ ๓ ใน ๔ ของพื้นที่จังหวัด มีแม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำปิง แม่น้ำยม และ แม่น้ำน่าน ไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านช่วงกลางของจังหวัด และมีเพียง ๖ อำเภอที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำสายหลัก สภาพภูมิประเทศทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด มีภูเขาสลับซับซ้อนและเป็นป่าทึบในเขตอำเภอลาดยาว อำเภอแม่वंก อำเภอแม่เปินและอำเภอชุมตาบง พื้นที่ป่าของจังหวัดเป็นสภาพป่าที่เชื่อมโยงติดต่อกับป่าห้วยขาแข้งของจังหวัดอุทัยธานีในเส้นทางใต้ของอำเภอแม่वंก ส่วนตอนบนของอำเภอแม่वंกและอำเภอลาดยาวเป็นส่วนติดต่อกับป่าทึบของจังหวัดตากที่เชื่อมโยงไปถึงป่าทุ่งใหญ่นเรศวรของจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนด้านตะวันออกของจังหวัด อำเภอหนองบัวและอำเภอไพศาลี เป็นพื้นที่ราบลาดเทติดต่อกับเทือกเขาเพชรบูรณ์

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด เป็นที่ราบค่อนข้างเรียบแคบบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ โดยเฉพาะตอนกลางของจังหวัด ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอชุมแสง อำเภอท่าตะโก อำเภอโกรกพระ อำเภอเก้าเลี้ยว และอำเภอพยุหะคีรี สภาพพื้นที่ทางทิศตะวันตก (เขตอำเภอลาดยาว อำเภอแม่वंก อำเภอแม่เปินและอำเภอชุมตาบง) และทิศตะวันออก (เขตอำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอ ตากฟ้าและอำเภอตากลิ) มีลักษณะเป็นแบบลอนลูกคลื่น ยกตัวขึ้นจากตอนกลางของจังหวัดสูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลาง ๒๐-๑๐๐ เมตร

๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

ลักษณะดิน จากการสำรวจดิน พบว่าจังหวัดนครสวรรค์ มีดินอยู่ ๓๒ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๗, ๑๘, ๒๑, ๒๒, ๒๔, ๒๘, ๒๙, ๓๑, ๓๓, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๔๐, ๔๑, ๔๔, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๕๒, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๙ และ ๖๒ ดินที่พบส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชุดดินที่ ๖ ซึ่งเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จำนวน ๖๖๕,๒๙๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๐๙ รองลงมาเป็นเป็นกลุ่มชุดดินที่ ๔ จำนวน ๖๕๘,๙๔๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๙๘๕

ภาพที่ ๔ : แผนที่กลุ่มชุดดิน จังหวัดนครสวรรค์

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

ฤดูกาล พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดนครสวรรค์ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่ทางตอนบนสุดของภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว แต่ก็หนาวเย็นเร็วกว่าจังหวัดอื่นๆ ในภาคกลางด้วยกัน โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

- ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบ กับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ ในเดือนเมษายน

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัด ปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทย จะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่าน บริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้น ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดนครสวรรค์ สัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนในแต่ละปี หากปีใดปริมาณน้ำฝนมากกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปี จะเกิดปัญหาน้ำท่วม ถ้าปริมาณฝนต่ำกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี จะประสบปัญหาฝนแล้ง ทั้งนี้สืบเนื่องจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดที่มีลักษณะคล้ายท้องกะทะหรือมีเสื่อกลางปึก โดยมีข้อมูลอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำฝน และจำนวนวันที่ฝนตก ย้อนหลัง ๑๐ ปี ดังนี้ ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันฝนตก
พ.ศ. ๒๕๕๓	๑,๕๗๕.๕๐	๑๑๐
พ.ศ. ๒๕๕๔	๑,๕๔๗	๑๔๔
พ.ศ. ๒๕๕๕	๑,๑๑๘.๗๐	๑๒๓
พ.ศ. ๒๕๕๖	๑,๐๕๐.๘๐	๙๙
พ.ศ. ๒๕๕๗	๑,๐๗๒.๘๐	๑๐๘
พ.ศ. ๒๕๕๘	๘๐๔.๓๐	๑๑๐
พ.ศ. *๒๕๕๙	๑,๕๓๘.๘๐	๑๑๐
พ.ศ. *๒๕๖๐	๑,๗๖๐.๕๐	๑๓๐
พ.ศ. ๒๕๖๑	๙๑๑.๒	๑๐๒
พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๗๕.๔	๙๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๒

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
พ.ศ. ๒๕๕๒	๓๐.๔๕	๒๓.๒๑	๒๘.๐๒	๘๔.๕๐	๖๖.๘๗	๗๕.๔๗
พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๓.๐๙	๒๔.๗๐	๒๙.๐๑	๘๕.๙๔	๕๙.๔๒	๗๔.๒๓
พ.ศ. ๒๕๕๔	๒๙.๓๙	๒๔.๓๒	๒๗.๔๗	๘๖.๕๘	๖๙.๒๘	๗๘.๓๖
พ.ศ. ๒๕๕๕	๓๑.๕๘	๒๖.๘๓	๒๘.๘๑	๘๕.๖๒	๖๔.๗๐	๗๕.๘๓
พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๑.๘๐	๒๒.๖๖	๒๘.๔๒	๘๔.๙๖	๖๓.๖๖	๗๔.๐๓
พ.ศ. ๒๕๕๗	๓๑.๑๒	๒๓.๐๘	๒๘.๔๔	๘๒.๕๘	๖๔.๙๒	๗๓.๖๙
พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๒.๕๑	๒๓.๙๓	๒๙.๑๒	๘๒.๙๓	๖๒.๗๓	๗๑.๓
พ.ศ. *๒๕๕๙	๓๔.๒๕	๒๕.๘๓	๒๙.๐๘	๘๔.๘๗	๕๖.๐๘	๗๑.๓๖
พ.ศ. *๒๕๖๐	๓๑.๗๕	๒๕.๐๘	๒๘.๔๗	๘๔.๔๐	๖๑.๐๓	๗๕.๒๖
พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๐.๒๗	๒๖.๓๔	๒๘.๖๖	๘๑.๔๘	๖๖.๒๓	๗๔.๕๕
พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๓.๒๑	๒๕.๑๔	๒๙.๓๔	๘๒.๔๐	๕๙.๕๙	๗๑.๔๑

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

๑) ทรัพยากรน้ำ

ทรัพยากรน้ำตามธรรมชาติของจังหวัดนครสวรรค์ได้มาจากแหล่งที่สำคัญ ๒ แหล่ง ได้แก่ แหล่งน้ำผิวดิน และแหล่งน้ำใต้ดิน ดังนี้

แหล่งน้ำผิวดิน

แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำและลำห้วยลำคลองสายต่าง ๆ ซึ่งมีต้นกำเนิดจากภูเขาทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของจังหวัด มีต้นกำเนิดจากที่อื่นแล้วไหลผ่านจังหวัดนครสวรรค์ แม่น้ำสายใหญ่ที่มีประโยชน์และมีความสำคัญต่อความเป็นอยู่และเศรษฐกิจของประชากร ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำปิง และแม่น้ำน่าน นอกนั้นเป็นลำน้ำสายเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะไหลลงสู่แม่น้ำดังกล่าวเกือบทั้งสิ้น ดังนั้น แหล่งน้ำผิวดินในจังหวัดนครสวรรค์ที่สำคัญ ๆ จึงได้แก่

๑. **แม่น้ำเจ้าพระยา** เกิดจากการไหลมารวมกันของแม่น้ำปิง และแม่น้ำน่านที่บริเวณปากน้ำโพ ในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์ แล้วไหลลงทางทิศใต้สู่ภาคกลางตอนใต้และออกสู่ทะเลที่อ่าวไทย เป็นแม่น้ำสายสำคัญที่มีประโยชน์ทั้งทางด้านการเกษตร การคมนาคม การอุตสาหกรรม การอุปโภคบริโภคของบริเวณริมสองฝั่งแม่น้ำมาเป็นเวลาช้านานแล้ว และยังเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญอีกด้วย

๒. **แม่น้ำปิง** เป็นแม่น้ำสายใหญ่ที่มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาภาคเหนือ ไหลผ่านท้องที่อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเก้าเลี้ยว มาบรรจบกับแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณตำบลปากน้ำโพ เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญอีกสายหนึ่ง ทั้งในด้านการเกษตรอุตสาหกรรม การอุปโภคบริโภคของประชากรบริเวณสองฝั่งแม่น้ำ

๓. **แม่น้ำน่าน** เป็นลำน้ำสายใหญ่ มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาฝิบนน้ำ จังหวัดน่าน ไหลผ่านจังหวัดสำคัญ คือ พิษณุโลก พิจิตร และผ่านท้องที่อำเภอชุมแสง เข้าอำเภอเมืองนครสวรรค์ ก่อนมา

บรรจบกับแม่น้ำปิง ที่ตำบลปากน้ำโพ เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ประโยชน์ทั้งด้านการเกษตร การคมนาคม การอุปโภค บริโภค

๔. แม่น้ำยม ต้นกำเนิดจากเทือกเขาในจังหวัดแพร่ ไหลผ่านจังหวัดสุโขทัยและจังหวัด กำแพงเพชร ในภาคเหนือลงมาจนบรรจบกับแม่น้ำน่าน ที่ตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง สามารถใช้ประโยชน์ ในด้านการเกษตรและการอุปโภคบริโภคของประชากรบริเวณสองฝั่งแม่น้ำได้เป็นอย่างดี

๕. ลำแม่น้ำวัง ต้นกำเนิดจากเทือกเขาสูงจังหวัดตาก ไหลผ่านทางอำเภอลาดยาว ทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นแม่น้ำวังมาไหลลงสู่แม่น้ำสะแกกรังที่จังหวัดอุทัยธานี สามารถให้ประโยชน์ด้านเพาะปลูกได้ดีและอาจมีปริมาณน้ำเกิดความต้องการในฤดูฝน ซึ่งทำให้เกิดน้ำท่วมได้

๖. คลองโพธิ์ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสูงในท้องที่อำเภอแม่เปิน ทางด้านทิศตะวันตก ของจังหวัดนครสวรรค์ และไหลเลียบเขตจังหวัดมารวมกับลำน้ำแม่น้ำวังในอำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัด อุทัยธานี เป็นลำน้ำที่มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี สามารถใช้ประโยชน์ในด้านการเพาะปลูกและ การอุปโภคบริโภค

๗. คลองบางไผ่-บางประมุง แยกจากแม่น้ำปิงที่อำเภอบรรพตพิสัย ผ่านตำบลท่าซุด ไหลออกแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ

๘. บึงบอระเพ็ด เป็นบึงที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีอาณาเขตครอบคลุม ๓ อำเภอ ของจังหวัดนครสวรรค์ คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอชุมแสง และอำเภอ ท่าตะโก มีเนื้อที่ ประมาณ ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ ๕๖ ตารางวา

แหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำใต้ดินของจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วยชั้นดินเหนียวสลับดินทราย จากแม่น้ำปิง แม่น้ำน่านในกลุ่มแม่น้ำแคบๆ ขนานไปกับสายลำน้ำกว้างไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตร แบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ

๑. อยู่ทางตอนเหนือของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งพบชั้นของน้ำ น้ำชั้นแรกอยู่ลึกประมาณ ๒๐ เมตร จากผิวดินชั้นสอง ๓๐ - ๔๐ เมตร จากผิวดินชั้นสาม ๖๐ - ๗๐ เมตร และอาจพบอยู่ลึกถึง ๑๒๐ เมตร จากผิวดิน ชั้นหินที่รองรับข้างใต้เป็นหินพวก Andesite , Limestone , Phylite, Rhyolite

๒. อยู่ใต้บึงบอระเพ็ดบริเวณตั้งแต่ตำบลปากน้ำโพ ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ ลงมา พบชั้นน้ำชั้นแรกอยู่ลึกประมาณ ๑๕ เมตร จากผิวดิน ชั้นที่สองประมาณ ๓๓ เมตร จากผิวดิน หินที่รองรับข้างใต้ ได้แก่ หินแปร หินชนวน (Slate) และพบความเค็มของน้ำในพื้นที่อำเภอชุมแสง

แหล่งน้ำบาดาลในภาคเหนือเป็นแหล่งน้ำบาดาลที่เป็นหินร่วนโดยเฉพาะที่ดินแถบ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำยมและแม่น้ำน่าน (อุตรดิตถ์-นครสวรรค์ ตามลักษณะของธรณีวิทยาจัดอยู่ใน แหล่งเจ้าพระยาตอนบน สภาพแหล่งน้ำบาดาลที่เป็นหินร่วนบริเวณดังกล่าวให้น้ำมาก) คุณภาพน้ำส่วนใหญ่เป็น น้ำจืด แต่บริเวณนี้มีปริมาณของสารละลายเกลืออยู่สูง ถ้านำไปใช้บริโภคจำต้องมีวิธีขจัดเกลือออกเสียก่อน ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ป่าไม้จากการแปลตีความจากภาพถ่ายจาก ดาวเทียม Landsat-๕ เป็นเนื้อที่ ๕๗๙,๐๑๑.๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๓ ของพื้นที่จังหวัด (สำนักจัดการ ที่ดินป่าไม้, กรมป่าไม้) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จำนวน ๖ ป่า เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑,๓๑๙,๒๙๓.๒๕ ไร่ โดยได้กำหนดให้เป็น ๑) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ฯลฯ) จำนวน ๓๒๓,๓๗๕ ไร่ ๒) มอบพื้นที่ให้ สปก. ๓๖๙,๔๐๒.๕๖ ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่า สงวนแห่งชาติ จำนวน ๖๒๖,๕๑๕.๖๙ ไร่

ภาพที่ ๕ พื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๓ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ป่าสงวนแห่งชาติ	เนื้อที่ตาม กฎกระทรวง (ไร่)	พื้นที่อุทยาน แห่งชาติฯ (ไร่)	พื้นที่ที่มอบให้ สปก. (ไร่)	พื้นที่ป่าสงวน คงเหลือ (ไร่)
๑	ป่าแม่วงก์ - แม่เปิน	๑,๐๘๐,๗๒๕.๐๐	๒๗๙,๔๘๐.๐๐	๓๑๖,๓๐๐.๔๙	๔๘๔,๙๔๔.๕๑
๒	ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง ป่าเขาสอยดาว	๑๐๕,๖๐๐.๐๐	๑,๔๖๕.๐๐	๑๑,๘๓๗.๘๒	๙๒,๒๙๗.๑๘
๓	ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ	๖๕,๘๐๐.๐๐	-	๒๖,๗๗๐.๐๐	๓๙,๐๓๐.๐๐
๔	ป่าเขาหลวง	๕๕,๓๑๒.๐๐	๔๒,๔๓๐.๐๐	๖,๓๔๓.๗๕	๖,๕๓๘.๒๕
๕	ป่าเขาสนามชัย	๑๐,๘๕๖.๒๕	-	๗,๑๕๐.๕๐	๓,๗๐๕.๗๕
๖	ป่าดงยางห้วยพลับ	๑,๐๐๐.๐๐	-	๑,๐๐๐.๐๐	-
รวม	ทั้งหมด ๖ พื้นที่	๑,๓๑๙,๒๙๓.๒๕	๓๒๓,๓๗๕.๐๐	๓๖๙,๔๐๒.๕๖	๖๒๖,๕๑๕.๖๙

● **ป่าแม่วงก์ - แม่เปิน** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๐๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลห้วยน้ำหอม อำเภอลาดยาว ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน ตำบลปางสวรรค์ อำเภอชุมตาบง และตำบลแม่เลี้ยง อำเภอม่วงก้ง จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑,๐๘๐,๗๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ไม้สัก ยาง ตะเคียน มะค่า เป็นต้น

● **ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๑๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ อยู่ในท้องที่ตำบลวังน้ำลาด ตำบลโคกเตื่อ ตำบลวังข่อย และตำบลตะคร้อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๐๕,๖๐๐ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง ไม้ไผ่ เป็นต้น

● **ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๓๙ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ อยู่ในท้องที่ตำบลทุ่งทอง ตำบลหนองกลับ ตำบลหนองบัว ตำบลวังบ่อ ตำบลธารทหาร อำเภอหนองบัว ตำบลวังน้ำลาด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๖๕,๘๐๐ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง เหียง ลานป่า เป็นต้น

● **ป่าเขาหลวง** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗๐๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ อยู่ในท้องที่ตำบลวังมา อำเภอลาดยาว ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ และตำบลบางประมุข ตำบลนากลาง ตำบลศาลาแดง ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๕๕,๓๑๒ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง ประดู่ แดง ชิงชัน เป็นต้น

● **ป่าเขาสนามชัย** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕๙ พ.ศ. ๒๕๐๖ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลเขาทะเล และตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑๐,๘๕๖.๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง แดง มะค่าโมง เป็นต้น

● **ป่าดงยางห้วยพลับ** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ. ๒๕๐๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านแดน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันได้มอบพื้นที่ให้กับ สปก. ทั้งหมด ตารางที่ ๔ พื้นที่ป่าอนุรักษ์จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ป่าอนุรักษ์	ไร่	การกำหนดเป็นพื้นที่อนุรักษ์
๑	อุทยานแห่งชาติแม่วงก์	๒๗๙,๔๘๐	พระราชกฤษฎีกา วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๐
๒	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	๖๖,๒๕๐	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
๓	วนอุทยานเขาหลวง	๔๒,๔๓๐	ประกาศกรมป่าไม้ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙
๔	วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง	๔,๖๕๙	ประกาศกรมป่าไม้ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๐
๕	สวนรุกขชาติไพศาลี	๑,๔๖๕	ประกาศกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๐
รวม	ทั้งหมด ๕ พื้นที่	๓๙๔,๒๘๔	

● **อุทยานแห่งชาติแม่วงก์** มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอแม่วงก์ และอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร ตามเทือกเขาสูงชันก่อกำเนิดเป็นน้ำตกที่สวยงาม ๔-๕ แห่ง ทั้งเป็นต้นกำเนิดของลำน้ำแม่วงก์ที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ยังมีแก่งหินทำให้เกิดน้ำตกเล็กๆ ตามแก่งหินนี้ ตลอดจนมีหน้าผาที่สวยงาม

ตามธรรมชาติ มีเนื้อที่ ๕๕๘,๗๕๐ ไร่ ในช่วงฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน – เดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การไปท่องเที่ยวมากที่สุด เพราะอากาศค่อนข้างหนาวเย็น

- **เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด** มีพื้นที่ครอบคลุมตำบลพระนอน ตำบลแควใหญ่ ตำบลเกรียงไกร ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง ตำบลวังมหาราช ตำบลพนมเศษ อำเภอท่าตะโก และตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ บึงบอระเพ็ดเคยอุดมสมบูรณ์ด้วยนกน้ำนานาชนิด แต่มีการมีล่าและตัดนกขายทำให้จำนวนนกลดลงอย่างน่าวิตก งานจัดการสัตว์ป่า กองบำรุง จึงได้รวบรวมข้อมูลรายงานต่อกรมป่าไม้ (เดิม) เพื่อให้ดำเนินการเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เนื้อที่ ๖๖,๒๕๐ ไร่

- **วนอุทยานเขาหลวง** มีพื้นที่ครอบคลุม ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว และตำบลนากลาง ตำบลศาลาแดง ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ก่อนการจัดตั้งวนอุทยานพบว่าทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ได้ถูกใช้ประโยชน์โดยขาดการควบคุมตลอดจนปัญหาด้านไฟฟ้า ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชุมชนที่อาศัยโดยรอบและใกล้เคียง กรมป่าไม้จึงได้จัดตั้งวนอุทยานเขาหลวงขึ้นเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหลวง ท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดอุทัยธานีเนื้อที่ ๕๙,๓๗๕ ไร่

- **วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง** ตั้งอยู่ที่ตำบลตาคี อำเภอตาคี จังหวัดนครสวรรค์ มีเนื้อที่ ๔,๖๕๙ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวถ้ำหินปูน ปัจจุบันได้พัฒนาเส้นทางเดินให้สามารถเข้าเที่ยวชมความงามของหินงอกหินย้อย จำนวน ๙ ถ้ำ นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหินปูน ระยะทาง ๑,๒๐๐ เมตร ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีทรัพยากรธรรมชาติที่น่าสนใจ เช่น ธรณีวิทยาของเขานหินปูน ซากดึกดำบรรพ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอายุเพอร์เมียน ป่าละเมาะเขานหินปูน พืชเฉพาะถิ่น และพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด

- **สวนรุกขชาติไพศาลี** หรือสวนรุกขชาติ ๑๐๐ ปี กรมป่าไม้ (ชัชสมบูรณ์) ตั้งอยู่ที่ ตำบลวังข่อย อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จัดตั้งขึ้นเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่า ในท้องถิ่นและในพื้นที่ใกล้เคียงนำมาปลูกรวบรวมไว้ เพื่อการศึกษาวิจัยและเป็นแหล่งเก็บเมล็ดไม้ ใช้ประโยชน์เนื้อไม้ พืชกินได้ พืชสมุนไพร พืชมีพิษ รวมทั้งพืชให้ดอกสวยงามต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาหาความรู้และใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ พื้นที่ ๑,๔๖๕ ไร่

ที่มา : www.nakhonsawan.go.th อ่างอิงศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๕ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดนครสวรรค์

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/เมือง/ ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑. เมืองฯ	๗๔๘.๒๖๘	๗.๘๐	๑.๔	๑๖	๑๗๒	๒	๑๖	-
๒. โกรกพระ	๒๘๗.๑๘๔	๓.๑๐	๒๓.๖	๙	๖๕	๓	๗	-
๓. ชุมแสง	๗๑๖.๗๒๖	๗.๔๗	๔๑.๕	๑๑	๑๒๖	๒	๑๑	-
๔. ลาดยาว	๖๙๑.๐๙๖	๗.๒๐	๔๑.๔	๑๒	๑๔๙	๒	๑๒	-
๕. บรรพตพิสัย	๙๐๙.๘๙๗	๙.๔๘	๔๖.๑	๑๓	๑๑๘	๒	๑๒	-
๖. หนองบัว	๘๑๙.๕๐๕	๘.๕๔	๗๒.๓	๙	๑๐๗	๑	๙	-
๗. ตากถ้ำ	๘๔๕.๐๖๒	๘.๙๐	๗๖.๐	๑๐	๑๒๕	๒	๑๐	-
๘. กำแพง	๒๕๖.๗๑๓	๒.๖๗	๒๓.๓	๕	๔๓	๑	๔	-
๙. ท่าตะโก	๖๐๗.๒๒๕	๖.๓๓	๕๒.๕	๑๐	๑๑๒	๑	๑๐	-
๑๐. ตากฟ้า	๕๗๐.๖๙๒	๕.๙๕	๗๐.๑	๗	๗๖	๒	๖	-
๑๑. ไผ่ศาลี	๙๗๙.๔๕๗	๑๐.๒๑	๗๓.๐	๘	๑๐๑	๑	๘	-
๑๒. พยุหะคีรี	๗๔๐.๗๙๔	๗.๗๒	๔๑.๕	๑๑	๑๒๕	๒	๙	-
๑๓. แม่่วง	๗๖๖.๘๐๘	๗.๙๙	๑๐๒.๒	๔	๖๖	๐	๔	-
๑๔. แม่เปิน	๒๖๐.๒๐๐	๒.๗๙	๙๕.๘	๒๔	๑	๐	๑	-
๑๕. ชุมตาบง	๓๗๙.๐๔๐	๓.๙๕	๘๑.๘	๒	๒๓	๐	๒	-
รวม	๙,๕๙๗.๖๗๗	๑๐๐	-	๑๒๘	๑,๔๓๒	๒๑	๑๒๑	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๖ จำนวนประชากรของจังหวัดนครสวรรค์

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม ประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑. เมืองนครสวรรค์	๑๑๘,๒๘๙	๑๒๖,๗๔๕	๒๔๕,๐๓๔	๑๐๘,๙๐๖
๒. โกรกพระ	๑๗,๓๐๗	๑๘,๑๕๒	๓๕,๔๕๙	๑๑,๗๕๙
๓. ชุมแสง	๓๓,๐๓๓	๓๓,๐๔๑	๖๖,๐๗๔	๒๓,๑๖๑
๔. หนองบัว	๓๓,๗๖๐	๓๔,๘๑๘	๖๘,๕๗๘	๒๗,๓๘๖
๕. บรรพตพิสัย	๔๒,๐๗๓	๔๓,๘๓๓	๘๕,๙๐๖	๒๙,๒๕๐
๖. แก้วเหลียว	๑๖,๘๖๔	๑๗,๖๙๙	๓๔,๕๖๓	๑๒,๒๔๐
๗. ตาคลี	๕๒,๕๕๖	๕๔,๕๒๖	๑๐๗,๐๘๒	๓๙,๒๖๑
๘. ท่าตะโก	๓๒,๔๖๐	๓๔,๑๐๘	๖๖,๕๖๘	๒๕,๕๓๔
๙. ไผ่ศาลี	๓๕,๑๒๑	๓๖,๒๑๘	๗๑,๓๓๙	๒๕,๙๓๑
๑๐. พยุหะคีรี	๒๙,๗๙๗	๓๑,๕๕๕	๖๑,๓๕๒	๒๕,๙๕๖
๑๑. ลาดยาว	๔๒,๔๖๕	๔๔,๔๖๐	๘๖,๙๒๕	๓๑,๕๖๑
๑๒. ตากฟ้า	๑๙,๔๒๓	๒๐,๕๘๐	๔๐,๑๐๓	๑๔,๘๑๔
๑๓. แม่वंก	๒๖,๒๗๒	๒๖,๔๕๑	๕๒,๗๒๓	๑๘,๒๔๘
๑๔. แม่เปิน	๑๐,๔๙๔	๑๐,๓๘๘	๒๐,๘๘๒	๖,๖๖๘
๑๕. ชุมตาบง	๙,๔๐๙	๙,๕๙๐	๑๘,๙๙๙	๖,๑๘๐
รวม	๕๑๗,๗๒๓	๕๔๒,๑๖๔	๑,๐๕๙,๘๘๗	๔๐๕,๘๕๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

งานประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

งานประเพณีเจ้าพ่อ - เจ้าแม่ปากน้ำโพ งานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ เป็นงาน ประเพณีดั้งเดิมของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัด นครสวรรค์ จัดขึ้นเนื่องในโอกาสฉลองวันตรุษจีน ในงานจะมีประเพณีการแห่มังกรทอง ซึ่งชาวจีนถือ ว่าเป็นเทพเจ้าที่บันดาลคุณประโยชน์อย่างมาก แก่มวลมนุษย ์ มีการจัดริ้วขบวนซึ่งประกอบด้วย ขบวนเจ้าพ่อเจ้าแม่ ขบวนมังกรทอง การเชิดสิงโต เอ็งกอ พระบู้ ล้อแก้ว ฯลฯ แห่ไปตามถนนต่าง ๆ ในตัวเมือง การเชิดมังกรทองที่จังหวัดนครสวรรค์ มีชื่อเสียงมาก ในด้าน ความสวยงาม และการแสดงที่ตื่นเต้นเร้าใจ ทำให้ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก

ประเพณีแข่งเรือยาว ในช่วงเทศกาลออกพรรษาของทุกปี วัดที่อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตอำเภอเมืองฯ และอำเภอโกรกพระ จะร่วมกันจัดการแข่งขันเรือยาวเป็นประจำทุกปี การแข่งขัน เรือจะสนุกสนานและครึกครื้นด้วยเสียงเชียร์จาก กองเชียร์ต่างๆ เป็นการแสดงออกถึงความสามัคคี และความสามารถของฝีพาย ปัจจุบันจังหวัด นครสวรรค์ได้ฟื้นฟูประเพณีการแข่งขันเรือยาวเป็น ประเพณี ประจำปีของจังหวัด เรือที่เข้าร่วมการแข่งขันมีทั้งเรือยาวใหญ่ และเรือยาวเล็กชิงถ้วย พระราชทาน ในแต่ละปี จะมีเรือจากจังหวัดต่างๆ ไกล่เคียงเข้าร่วมแข่งขัน โดยจัดขึ้นราวเดือน กันยายน - ตุลาคม ของทุกปี ณ ลำน้ำ เจ้าพระยา หน้าศาลากลางจังหวัด

การรำกลองยาว เป็นศิลปะการแสดง พื้นบ้านของชาวพยุหะคีรี ด้วยทำรำที่หลากหลาย สวยงาม และการต่อกลองขึ้นไปรำรา ตลอดจนท่วงทำนองของกลองยาวที่สนุกสนานเร้าใจ ทำให้ การรำกลองยาว ของจังหวัดนครสวรรค์มีชื่อเสียง โด่งดังเป็นที่รำลือทั่วไป

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑) ทางบก

(๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) จากกรุงเทพฯ ผ่านนครสวรรค์ไปสิ้นสุดที่เชียงราย เป็นเส้นทางสายหลักและสายดั้งเดิมที่ใช้ในการคมนาคมเชื่อมระหว่างภาคเหนือกับภาคกลาง เส้นทางสายนี้ส่วนใหญ่ เป็นเส้นทาง ๒ เลน ขณะนี้ถนนช่วงนครสวรรค์ – กำแพงเพชร เป็น ๔ เลน แล้วกำลังมีการขยายไปถึงจังหวัดเชียงใหม่

(๒) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๒ (บางปะอิน – นครสวรรค์) เป็นเส้นทางหลวงแผ่นดินที่แยกออกจากเส้นทางหมายเลข ๑ เริ่มจากอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลัดสู่นครสวรรค์ เส้นทางสายนี้เป็นเส้นทาง ๔ เลน ทำให้การเดินทางสู่จังหวัดนครสวรรค์สะดวกและรวดเร็วมาก ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมงครึ่ง ในระยะทาง ๒๓๗ กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ ถึงนครสวรรค์ เส้นทางนี้ประสานต่อกับเส้นทางหมายเลข ๑ ที่จังหวัดนครสวรรค์มุ่งสู่จังหวัดเชียงราย

(๓) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ เป็นทางหลวงที่แยกจากเส้นทางหมายเลข ๓๒ (อินทร์บุรี – เขาค้อ) ตรงอำเภอนิคมอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผ่านอำเภอดงรัก ท่าตะโก หนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เข้าสู่จังหวัดพิษณุโลก ไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงใหม่ ตามเส้นทางสายนี้มีถนนเชื่อมเข้าตัวอำเภอไพศาลี อำเภอตากสิน อำเภอท่าตะโก อำเภอเมืองฯ และอำเภอชุมแสง และมีถนนเครือข่ายเชื่อมอำเภอต่าง ๆ ที่กล่าวด้วย

(๔) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๗ เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างจังหวัดนครสวรรค์กับจังหวัดพิษณุโลก โดยผ่านทางอำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอบรรพตพิสัย ออกทางอำเภอโพทะเลของจังหวัดพิจิตร ไปสู่จังหวัดพิษณุโลก ทำให้การติดต่อไปยังจังหวัดพิษณุโลกและพิจิตรสะดวกและรวดเร็วขึ้นมาก (ระยะทางประมาณ ๑๓๑ กิโลเมตร)

(๕) ทางหลวงแผ่นดิน ๒๒๕ (นครสวรรค์ – ชัยภูมิ) เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างนครสวรรค์กับจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคอีสาน เส้นทางนี้ผ่านทางอำเภอชุมแสง อำเภอหนองบัว ตัดผ่านเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑, ๒๑ ที่อำเภอหนองบัว อำเภอบึงสามพัน (จังหวัดเพชรบูรณ์) สู่จังหวัดชัยภูมิ

(๖) การเดินทางติดต่อกับจังหวัดข้างเคียง มีเส้นทางเชื่อมต่อผ่านอำเภอต่างๆ มากมายพอสรุป เป็นหลักใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

- กรุงเทพฯ (ผ่านสระบุรี – ลพบุรี – ชัยนาท) ตามเส้นทางหมายเลข ๑
- กรุงเทพฯ (ผ่านบางบัวทอง – สุพรรณบุรี – ชัยนาท) ตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๐
- เข้าสู่ เส้นทางหมายเลข ๑ ชัยนาท ผ่านเข้าพยุหะคีรี หรือเส้นทางสายเอเชีย (บางปะอิน – นครสวรรค์) ตามเส้นทางหมายเลข ๓๒
- ชัยนาท – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร
- อุทัยธานี – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ผ่านทางอำเภอโกรกพระ (หมายเลข ๓๒๒๐ และ ๓๐๐๕) ประมาณ ๓๖ กิโลเมตร ผ่านทางถนนสายเอเชีย (หมายเลข ๓๓๓ และ ๓๒) ประมาณ ๔๗ กิโลเมตร
- พิษณุโลก – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๑๓๑ กิโลเมตร
- พิจิตร – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร
- สุพรรณบุรี (ผ่านถนนหมายเลข ๓๔๐) ประมาณ ๑๕๕ กิโลเมตร
- สิงห์บุรี (ผ่านถนนเอเชีย หมายเลข ๓๒) ประมาณ ๙๕ กิโลเมตร
- ลพบุรี (ผ่านถนนเอเชีย หมายเลข ๓๒) ประมาณ ๑๓๕ กิโลเมตร
- กำแพงเพชร (ผ่านถนนพหลโยธิน หมายเลข ๑) ประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

- ตาก (ผ่านถนนพหลโยธิน หมายเลข ๑) ประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร
- เพชรบูรณ์ (ผ่านทางถนนหมายเลข ๒๒๕ และแยกเข้าถนนหมายเลข ๒๑)

ประมาณ ๑๙๒ กิโลเมตร

แม้ว่าหมู่บ้านส่วนใหญ่ในจังหวัด จะมีการคมนาคมทั่วถึงก็จริง แต่ถนนส่วนใหญ่ยังมี ส่วนที่เป็นลูกรังอยู่เป็นช่วง ๆ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในฤดูฝน

๒) คมนาคมทางรถไฟ

จังหวัดนครสวรรค์ มีเส้นทางรถไฟผ่านตัวอำเภอต่างๆ ดังนี้

- (๑) อำเภอตากาลี มีขบวนรถผ่านเที่ยวขึ้น - เทียวลง วันละ ๑๑ ขบวน
- (๒) อำเภอเมือง มีขบวนรถผ่านเที่ยวขึ้น - เทียวลง วันละ ๑๖ ขบวน
- (๓) อำเภอชุมแสง มีขบวนรถผ่านเที่ยวขึ้น - เทียวลง วันละ ๑๑ ขบวน

๓) การคมนาคมทางอากาศ

จังหวัดนครสวรรค์ ไม่มีสนามบินพาณิชย์ มีแต่สนามบินของกองบิน ๔ อำเภอตากาลี ซึ่งเดิมเคยใช้เป็นสนามบินของกองทัพอเมริกัน ที่มีศักยภาพสูงสำหรับเครื่องบินไอพ่น และสนามบินเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศักยภาพของสนามบินเหล่านี้สามารถปรับเป็นสนามบินพาณิชย์ได้

๑.๔.๒ สาธารณูปโภค

๑) **ด้านการไฟฟ้า** การให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าภายในจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ผู้มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๓๓๔,๖๓๕ ราย ปริมาณการใช้ไฟฟ้า ๓๒๒ ล้านหน่วย จากครัวเรือนทั้งหมด ๓๐๙,๐๒๒ ครัวเรือน มีไฟฟ้าใช้แล้ว ๓๐๘,๘๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๔

๒) **ด้านการประปา** ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ การประปาจังหวัดนครสวรรค์มีกำลัง การผลิต รวมทั้งสิ้น ๒,๙๒๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ ๑๖,๑๖๙,๘๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวนผู้ใช้น้ำประปา ๖๐,๐๕๕ ครัวเรือน (พาะพื้นที่ที่ กปภ.สาขานครสวรรค์, ท่าตะโก, ลาดยาว, พยุหะคีรี ไม่รวมประปาเทศบาล, ประปาหมู่บ้าน) คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๔ ของครัวเรือน ในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๔๐๗,๔๘๘ ครัวเรือน

๓) **โทรศัพท์และการสื่อสารอื่นๆ** ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เลขหมายโทรศัพท์ (TOT) มี ๑๔๐ ชุมสาย จำนวน ๑๐๑,๖๒๗ เลขหมาย จากการสำรวจประชากรที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไปจำนวน ๙๒๒,๐๐๕ คน ประชากรที่ ใช้คอมพิวเตอร์ ๒๘๐,๖๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๔ ของประชากรที่ทำการสำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ๒๘๖,๔๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๖ และมีผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ ๗๐๑,๒๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๐๖

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ✓)

- มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง..... ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้ง สถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมงที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้ง สถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านบางปราบ ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์
- มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านบางปราบ ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์
- ด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) ข้อมูลการศึกษาของจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดนครสวรรค์มีสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๖๕๔ แห่ง มีจำนวนนักเรียน ๑๗๖,๐๗๒ คน จำนวนครูและผู้บริหาร ๙,๖๔๑ คน จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส ๕๗,๑๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๙ ของนักเรียนทั้งหมด ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีนักเรียนออกกลางคันเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ร้อยละ ๒๗๙ คะแนนเฉลี่ย O-NET จังหวัดนครสวรรค์ ชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ (รวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้) มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากคะแนนปีการศึกษา ๒๕๖๐ คะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัดต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย

จากการประเมินนักเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ ,๒ และ ๓ ประเมินความสามารถด้านการอ่าน การเขียน ระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนร้อยละ ๙๗ มีความสามารถอ่านออกเสียงในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๖ มีความสามารถอ่านรู้เรื่องในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๓ มีความสามารถเขียนคำในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๘ มีความสามารถเขียนเรื่องเรื่องในระดับพอใช้ขึ้นไป

๒) สาธารณสุข

ตารางที่ ๗ โรงพยาบาลภาครัฐ จำแนกระดับสถานบริการ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์

จำนวนโรงพยาบาล						จำนวน รพ.สต.
รพ.ศ.	รพช. (จำแนกตามขนาดเตียง)					
	๑๒๐ เตียง	๙๐ เตียง	๖๐ เตียง	๓๐ เตียง	๑๐ เตียง	
๑/๗๖๘ เตียง	๑	๒	๔	๕	๑	๑๘๙

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ตารางที่ ๘ หน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ นอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จังหวัด	ชื่อหน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขนอกสังกัด สป., นอกกระทรวง สธ.	
นครสวรรค์	ศูนย์วิชาการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑.สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๓ ๒.ศูนย์อนามัยที่ ๓ ๓.ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๓ ๔.สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๓ ๕.ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๓ ๖.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สปร.ฯ	รพ.สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑.รพ.ส่งเสริมสุขภาพ (แม่และเด็ก) ๒.รพ.จิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ รพ.สังกัดกระทรวงกลาโหม ๑.รพ.ค่ายจิรประวัติ (กรมแพทย์และทหารบก) ๒.รพ.กอบปิน ๔ (กองพลปืนที่ ๓ กองบัญชาการยุทธ์ทางอากาศ) ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล ๔ แห่ง

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน

ตารางที่ ๙ ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขและร้านขายยาสังกัดภาคเอกชน จังหวัดนครสวรรค์

รพ.	คลินิก แพทย์	คลินิก ทันตกรรม	สถาน พยาบาล	ร้าน ขายยา ปัจจุบัน	ร้านขายยา บรรจุเสร็จ	ร้านขายยา แผน โบราณ	สถานที่ ผลิตยา แผนโบราณ
๕	๑๔๗	๖๔	๑๓๔	๑๗๔	๙๕	๗๒	๑๔

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด จังหวัดนครสวรรค์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาปัจจุบันจำนวน ๑๐๔,๑๕๓ ล้านบาท มากเป็นลำดับ ๓ ในภาคเหนือ (๑๗ จังหวัด) และเป็นลำดับ ๒๕ ของประเทศ แต่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา (ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจำนวน ๑๑๘,๐๘๑ ล้านบาท) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน จำนวน ๑๐๖,๕๖๗ บาทต่อคน มากเป็นลำดับ ๔ ในภาคเหนือ และเป็นลำดับ ๓๔ ของประเทศ แต่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา (ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีจำนวน ๑๑๙,๘๑๓ บาทต่อคน) อัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ แบบปริมาณลูกโซ่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ลดลงร้อยละ ๔.๐๐ จาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการขยายตัวติดลบคิดเป็นลำดับที่ ๗๓ ของประเทศ

สาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ๕ ลำดับแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แก่ เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง, การผลิต, การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์, การศึกษาและกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย โดยมีมูลค่ารวม ๗๘,๖๐๙.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของ GPP แบบปริมาณลูกโซ่ของจังหวัดนครสวรรค์ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ พบว่า สาขาอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มการเติบโตของ GPP ลดลงหรือติดลบ ได้แก่ เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง, การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน, ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารและกิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ สาขาอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มการเติบโตสูงขึ้น ได้แก่ การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง, การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า, กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ และสาขาศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครสวรรค์ (GPP) ๑๖ สาขา

ตารางที่ ๑๐ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครสวรรค์ (GPP) ๑๖ สาขา

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ภาคเกษตร	๔๗,๖๘๐	๓๙,๖๑๑	๓๕,๑๑๐	๒๙,๐๕๔
A เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๔๗,๖๘๐	๓๙,๖๑๑	๓๕,๑๑๐	๒๙,๐๕๔
ภาคนอกเกษตร	๗๐,๔๐๒	๗๐,๐๙๑	๗๐,๖๖๐	๗๕,๑๐๐
B การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑,๗๓๐	๒,๐๐๙	๒,๒๔๔	๒,๖๔๖
C การผลิต	๑๘,๔๗๓	๑๘,๑๔๘	๑๖,๐๔๗	๑๙,๖๓๗
D ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑,๔๓๒	๑,๔๙๒	๑,๔๐๘	๑,๔๓๖
E การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๑๖๑	๑๗๙	๑๙๐	๒๐๒
F การก่อสร้าง	๒,๗๐๙	๒,๗๐๑	๓,๗๓๒	๒,๗๕๒
G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๑๔,๑๑๘	๑๔,๐๖๓	๑๔,๔๔๐	๑๔,๓๐๕
H การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๒,๒๒๐	๒,๒๙๗	๒,๖๐๔	๒,๗๙๐
I ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๕๒๒	๕๐๓	๗๒๔	๗๗๗
J ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๘๙๗	๘๒๔	๗๗๔	๖๒๑
K กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๕,๙๙๒	๖,๔๑๗	๖,๖๗๑	๗,๒๕๗
L กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๓,๗๘๕	๓,๓๘๐	๓,๒๕๕	๓,๓๑๓
M กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๓๖	๔๕	๕๙	๑๐๑
N กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๒๓๔	๒๒๔	๓๘๑	๓๘๓
O การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๖,๔๑๖	๕,๒๑๙	๕,๕๓๘	๕,๖๕๒
P การศึกษา	๗,๕๙๑	๘,๓๐๒	๘,๐๒๕	๘,๓๕๗
Q กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๓,๒๒๙	๓,๔๒๓	๓,๖๗๖	๓,๙๐๒
R ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๑๘๘	๑๘๗	๑๘๗	๒๓๓
S กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๖๖๙	๖๗๘	๗๐๕	๖๙๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด / Gross provincial product (GPP)	๑๑๘,๐๘๑	๑๐๙,๗๐๓	๑๐๕,๗๗๐	๑๐๔,๑๕๓
มูลค่าเฉลี่ยต่อคน (บาท) / GPP Per capita (Baht)	๑๑๙,๘๑๓	๑๑๑,๖๐๖	๑๐๗,๙๓๔	๑๐๖,๕๖๗
ประชากร (๑,๐๐๐ คน) / Population (๑,๐๐๐ persons)	๙๘๖	๙๘๓	๙๘๐	๙๗๗

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

รวบรวมโดย : สำนักงานคลังจังหวัดนครสวรรค์

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

๑.๖.๑ สถานภาพทางสังคม

ปี ๒๕๖๒ การเกิดมีแนวโน้มลดลง การย้ายเข้าปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๓,๐๒๖ คน เพิ่มขึ้นจากการย้ายออกปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๔,๓๗๔ คน การจดทะเบียนสมรส จำนวน ๔,๒๓๔ คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การจดทะเบียนหย่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๙๐ คน

ตารางที่ ๑๑ จำนวนการเกิด ตาย ย้ายเข้า ย้ายออก การจดทะเบียนสมรส และการหย่า ปี ๒๕๖๒

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๒
	จำนวน
การเกิด	๗,๐๓๔
การตาย	๙,๒๙๐
การย้ายเข้า	๔๓,๐๒๖
การย้ายออก	๔๔,๓๗๔
การจดทะเบียนสมรส	๔,๒๓๔
การจดทะเบียนหย่า	๑,๘๙๐

ข้อมูล กรมการปกครอง ณ เดือน มกราคม ๒๕๖๓

๑.๖.๒ การนับถือศาสนา

ประชากรของจังหวัดนครสวรรค์ร้อยละ ๙๙.๖๒ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๒๕ และ ๐.๑๓ ตามลำดับ

จำนวนศาสนสถาน รวม ๑,๐๐๐ แห่ง เป็นวัด ๘๑๒ วัด แบ่งออกเป็น มหานิกาย ๗๙๓ วัด ธรรมยุติกนิกาย ๑๙ วัด ซึ่งวัดของมหานิกายมีสถานะเป็นพระอารามหลวง ๔ แห่ง คือ วัดโพธาราม พระอารามหลวง, วัดนครสวรรค์ พระอารามหลวง, วัดวรนาถบรรพต พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ และวัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า เป็นที่พักสงฆ์ ๑๕๓ แห่ง แบ่งออกเป็น มหานิกาย ๑๒๗ แห่ง ธรรมยุติกนิกาย ๒๖ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๓๑ แห่ง แบ่งออกเป็น นิกายโปรเตสแตนต์ ๒๔ แห่ง นิกายโรมันคาทอลิก ๗ แห่ง และมัสยิด ๔ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์, ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

(ข้อมูลประชากร ศาสนสถาน ของศาสนาคริสต์และอิสลาม : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์)

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๒ จำนวนครั้วเรือเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดนครสวรรค์

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือ	จำนวนครั้วเรือเกษตรกรรม	ร้อยละจำนวน ครั้วเรือเกษตร/ครั้วเรือ ทั้งหมด	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
๑. เมืองนครสวรรค์	๑๐๘,๙๐๖	๑๓,๗๖๖	๑๒.๖๔	๑๓,๗๖๖
๒. บรรพตพิสัย	๒๙,๒๕๐	๑๓,๘๗๗	๔๗.๔๔	๑๓,๘๗๗
๓. ชุมแสง	๒๓,๑๖๑	๑๑,๓๔๘	๔๙.๐๐	๑๑,๓๔๘
๔. โกรกพระ	๑๑,๗๕๙	๔,๕๙๓	๓๙.๐๖	๔,๕๙๓
๕. ลาดยาว	๓๑,๕๖๑	๑๒,๕๙๕	๓๙.๙๑	๑๒,๕๙๕
๖. หนองบัว	๒๗,๓๘๖	๑๐,๒๗๙	๓๗.๕๓	๑๐,๒๗๙
๗. ไผ่ศาลี	๒๔,๙๓๑	๑๒,๑๖๕	๔๘.๗๙	๑๒,๑๖๕
๘. พยุหะคีรี	๒๕,๙๕๖	๘,๐๗๐	๓๑.๐๙	๘,๐๗๐
๙. ตากถ้ำ	๓๙,๒๖๑	๙,๗๗๑	๒๔.๘๙	๙,๗๗๑
๑๐. ท่าตะโก	๒๕,๕๓๔	๑๒,๔๙๓	๔๘.๙๓	๑๒,๔๙๓
๑๑. ตากฟ้า	๑๔,๘๑๔	๕,๔๗๘	๓๖.๙๘	๕,๔๗๘
๑๒. แก้วลาย	๑๒,๒๔๐	๔,๕๑๘	๓๖.๙๑	๔,๕๑๘
๑๓. แม่वंก	๑๘,๒๔๘	๘,๕๖๓	๔๖.๙๓	๘,๕๖๓
๑๔. แม่เปิน	๖,๖๖๘	๒,๗๔๘	๔๑.๒๑	๒,๗๔๘
๑๕. ชุมตาบง	๖,๑๘๐	๒,๖๔๐	๔๒.๗๒	๒,๖๔๐
รวม	๔๐๕,๘๕๕	๑๓๒,๙๐๔	๓๒.๗๕	๑๓๒,๙๐๔

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์ , สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๓ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดนครสวรรค์

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
		(ไร่)		(ไร่)		(ไร่)		(ไร่)		(ไร่)	
๑. เมืองฯ	๔๕๓,๙๘๑.๐๐	-	-	๔,๑๕๘.๕๐	๐.๙๒	๔,๒๒๗.๕๐	๐.๙๓	-	-	๘,๓๘๖.๐๐	๑.๘๕
๒. บรรพตพิสัย	๔๖๑,๔๘๓.๐๐	๔๙,๕๔๓.๐๐	๑๐.๗๔	๓,๑๐๖.๗๕	๐.๖๗	๔๑,๘๘๕.๐๐	๙.๐๘	-	-	๕๒,๖๕๕.๗๕	๑๑.๔๘
๓. ชุมแสง	๓๔๖,๔๙๖.๐๐	๓๐,๐๗๑.๐๐	๘.๖๘	๑,๖๗๓.๐๐	๐.๔๘	๕,๙๓๐.๐๐	๑.๗๑	-	-	๓๗,๖๗๔.๐๐	๑๐.๘๗
๔. โกรกพระ	๑๘๗,๘๑๔.๐๐	๔๐,๓๒๐.๐๐	๒๑.๔๗	๒,๑๙๗.๐๐	๑.๑๗	๓,๕๙๔.๗๕	๑.๙๑	-	-	๔๖,๑๑๑.๗๕	๒๔.๕๕
๕. ลาดยาว	๔๖๗,๖๑๐.๐๐	๑๓๔.๐๐	๐.๐๓	๓,๕๓๖.๗๕	๐.๗๖	๖๓,๐๖๓.๐๐	๑๓.๔๙	๐.๗๕	๐.๐๐	๖๖,๖๓๔.๕๐	๑๔.๒๗
๖. หนองบัว	๕๑๖,๒๗๘.๐๐	๓,๖๕๕.๕๐	๐.๗๑	๕,๐๗๖.๔๐	๐.๙๘	๑๗,๓๙๗.๐๐	๓.๓๗	-	-	๒๖,๑๒๘.๙๐	๕.๐๖
๗. ไทศาลี	๖๒๒,๗๖๔.๐๐	-	-	๖๕๕.๐๐	๐.๑๑	๑๒,๕๑๕.๐๐	๒.๐๑	-	-	๑๓,๑๗๐.๐๐	๒.๑๑
๘. พยุหะคีรี	๔๑๓,๖๒๒.๐๐	๑๑,๙๓๒.๐๐	๒.๘๘	๖,๕๔๓.๐๐	๑.๕๘	๙๗,๘๘๕.๐๐	๒๓.๖๗	-	-	๑๑๖,๓๖๐.๐๐	๒๘.๑๓
๙. ตากถ้ำ	๕๑๙,๒๙๐.๐๐	๑,๐๓๖.๐๐	๐.๒๐	๖,๐๐๘.๐๐	๑.๑๖	๑๔๑,๙๓๓.๐๐	๒๗.๓๓	-	-	๑๔๘,๙๗๗.๐๐	๒๘.๖๙
๑๐. ท่าตะโก	๕๒๓,๒๐๙.๐๐	-	-	๔๔๐.๐๐	๐.๐๘	๔๙,๔๐๙.๐๐	๙.๔๔	-	-	๔๙,๘๔๙.๐๐	๙.๕๓
๑๑. ตากฟ้า	๓๐๕,๕๘๙.๐๐	-	-	๒,๘๐๐.๐๐	๐.๙๒	๖๕,๙๕๗.๐๐	๒๑.๕๘	๒๐.๐๐	๐.๐๑	๖๘,๗๕๗.๐๐	๒๒.๕๑
๑๒. แก้วลาย	๑๓๘,๓๓๙.๐๐	-	-	๑,๐๖๒.๐๐	๐.๗๗	๑๓,๒๓๗.๐๐	๙.๕๗	-	-	๑๔,๒๙๙.๐๐	๑๐.๓๔
๑๓. แม่แก้ว	๖๒๔,๙๒๙.๐๐	๖๔๒.๗๕	๐.๑๐	๖,๔๒๗.๒๐	๑.๐๓	๓๑,๑๙๖.๕๐	๔.๙๙	-	-	๓๘,๒๖๖.๔๕	๖.๑๒
๑๔. แม่เปิน	๒๐๕,๗๔๓.๐๐	-	-	๑,๔๓๑.๖๐	๐.๗๐	๔๘,๓๑๔.๐๐	๒๓.๔๘	-	-	๔๙,๗๔๕.๖๐	๒๔.๑๘
๑๕. ชุมตาบง	๑๖๑,๗๓๗.๐๐	๔๒๑.๕๐	๐.๒๖	๑,๑๕๕.๐๐	๐.๗๑	๑๗,๕๒๓.๕๐	๑๐.๘๓	-	-	๑๙,๑๐๐.๐๐	๑๑.๘๑
รวม	๕,๙๔๘,๘๘๔.๐๐	๑๓๗,๗๕๕.๗๕	๒.๓๒	๔๖,๒๗๐.๒๐	๐.๗๘	๖๑๔,๐๖๗.๒๕	๑๐.๓๒	๒๐.๗๕	๐.๐๐	๗๙๘,๑๑๓.๙๕	๑๓.๔๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑.๑) พื้นที่การเกษตรที่ใช้ประโยชน์จากเขตชลประทาน ครอบคลุมพื้นที่จำนวน ๑,๒๒๑,๘๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๒ ของพื้นที่ทางการเกษตร ได้แก่

๑) แหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่ มี ๓ โครงการ มีพื้นที่ชลประทานจำนวน ๑๓๕,๐๙๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ

(๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ ที่ตั้งโครงการอยู่ตำบลวัดโคก อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ร่วมประโยชน์ จำนวน ๙๓,๕๕๑ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๙ ตำบล ๒ อำเภอ ได้แก่ ตำบลพยุหะคีรี, ตำบลเนินมะกอก, ตำบลม่วงหัก และตำบลท่าน้ำอ้อย อำเภอพยุหะคีรี ตำบลหนองโพ, ตำบลหนองหม้อ ตำบลตากลี ตำบลสร้อยทอง และตำบลพรหมนิมิต อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

(๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค ที่ตั้งโครงการอยู่ ตำบลช่องแค อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่จำนวน ๓๒,๐๓๓ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๔ ตำบล ๑ อำเภอ ได้แก่ ตำบลจันเสน, ตำบลสร้อยทอง ตำบลพรหมนิมิต และตำบลช่องแค อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

(๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าบัว ที่ตั้งโครงการอยู่ ตำบลบ้านน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ ร่วมประโยชน์ จำนวน ๙,๕๐๘ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๔ ตำบล ๑ อำเภอ ได้แก่ ตำบลชะมัง, ตำบลพิบูล, ตำบลเกษไช และตำบลท่าไม้ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๒) โครงการชลประทานขนาดกลาง มี ๑๗ โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๓๑๔,๐๑๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๘ อำเภอ คือ อำเภอเมือง ๑๔,๐๐๐ ไร่ อำเภอบรรพตพิสัย ๒๓๒,๖๐๐ ไร่ อำเภอเก้าเลี้ยว ๒๓,๐๐๐ ไร่ อำเภอชุมแสง ๒๐,๐๐๐ ไร่ อำเภอตากลี ๘,๐๐๐ ไร่ อำเภอไพศาลี ด้านอุปโภค บริโภคและอำเภอโกรกพระ ๑๖,๔๑๐ ไร่ อยู่ระหว่างก่อสร้างระบบส่งน้ำให้พื้นที่การเพาะปลูก จำนวน ๒ โครงการ คือ ๑) อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ ต.ตะคร้อ อ.ไพศาลี ๒) อ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ ต.แม่เป็น อ.แม่เป็น

๓) โครงการชลประทานขนาดเล็ก มี ๑๘๘ โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๖๗๙,๕๕๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๔ อำเภอ คือ ๑) อำเภอเมืองนครสวรรค์ ๔๐,๘๐๐ ไร่ ๒) อำเภอชุมแสง ๑๗,๙๐๐ ไร่ ๓) อำเภอหนองบัว ๓๙,๐๐๐ ไร่ ๔) อำเภอบรรพตพิสัย ๑๖๑,๔๕๐ ไร่ ๕) อำเภอท่าตะโก ๗๕,๖๐๐ ไร่ ๖) อำเภอไพศาลี ๗๑,๐๐๐ ไร่ ๗) อำเภอตากฟ้า ๔,๕๐๐ ไร่ ๘) อำเภอเก้าเลี้ยว ๔๘,๙๐๐ ไร่ ๙) อำเภอพยุหะคีรี ๑๔,๗๐๐ ไร่ ๑๐) อำเภอโกรกพระ ๓๒,๗๐๐ ไร่ ๑๑) อำเภอแม่วงก์ ๒๗,๒๐๐ ไร่ ๑๒) อำเภอตากลี ๓๘,๖๐๐ ไร่ ๑๓) อำเภอลาดยาว ๙๙,๒๐๐ ไร่ และ ๑๔) อำเภอชุมตาบง ๘,๐๐๐ ไร่

๑.๒) พื้นที่รับประโยชน์นอกเขตชลประทาน ๖๘๖,๗๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๖ ของพื้นที่การเกษตร ได้แก่

๑) โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าของศูนย์บริการโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า มี ๖๐ แห่ง ๖ อำเภอ มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๑๑๑,๔๘๘ ไร่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) โรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอำเภอโกรกพระ มีสถานีสูบน้ำ จำนวน ๑๘ สถานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลโกรกพระ ตำบลบางมะฝ่อ ตำบลยางตาล ตำบลนากลาง ตำบลศาลาแดง ตำบลบางประมง ตำบลหาดสูง และตำบลเนินกว่าว มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๒๔,๑๗๖ ไร่

(๒) โรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอำเภอพยุหะคีรี มีสถานีสูบน้ำ จำนวน ๘ สถานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลพยุหะคีรี ตำบลย่านมัทรี ตำบลน้ำทรง และตำบลยางขาว มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๑๗,๐๒๖ ไร่

(ก) โรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอำเภอบรรพตพิสัย มีสถานีสูบน้ำ จำนวน ๘ สถานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๖ ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านแดน ตำบลบางตาหงาย ตำบลหูกวาง ตำบลบางแก้ว ตำบลตาสังข์ และตำบลตาซัด มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๑๓,๒๑๐ ไร่

(ข) โรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอำเภอเก้าเลี้ยว มีสถานีที่ตั้ง จำนวน ๙ สถานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลมหาโพธิ์ ตำบลหัวดง ตำบลเขาดิน มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๑๖,๖๐๐ ไร่

(ค) โรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอำเภอชุมแสง มีสถานีสูบน้ำ จำนวน ๑๘ สถานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลโคกหม้อ ตำบลพันลาน ตำบลชะมัง ตำบลท่าไม้ ตำบลทับกฤชใต้ ตำบลทับกฤช ตำบลเกยไชย และตำบลไผ่สิงห์ มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๓๒,๕๗๐ ไร่

(ง) โรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอำเภอเมืองนครสวรรค์ มีสถานีสูบน้ำ จำนวน ๔ สถานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลกลางแดด ตำบลบ้านแก่ง บ้านมะเกลือ และตำบลบางพระหลวง มีพื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๗,๙๐๖ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๑) พื้นที่การเกษตรที่ใช้น้ำจากบ่อบาดาลน้ำตื้น (บ่อดอก) จำนวน ๕๒๒,๓๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๘ ของพื้นที่การเกษตร

๒) พื้นที่การเกษตรที่อาศัยน้ำฝน จำนวน ๒,๙๗๐,๒๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๓ ของพื้นที่การเกษตร

๓) บ่อน้ำขนาดเล็กในไร่นาและแหล่งน้ำอื่นๆของกรมพัฒนาที่ดิน

- บ่อน้ำขนาดเล็กในไร่นา จำนวน ๘,๙๘๑ บ่อ ปริมาณน้ำ ๑๑,๓๑๖,๐๖๐ ลบ.ม.
- แหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๒๖๐ บ่อ ปริมาณน้ำ ๔๑,๓๘๓,๔๖๓ ลบ.ม.
- อื่นๆ จำนวน ๒๖๐ แหล่ง ๑๔,๓๓๑,๔๖๓ ลบ.ม.

ที่มา : โครงการชลประทานนครสวรรค์ , สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

ตารางที่ ๑๔ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
๑. ข้าวนาปี	๙๑,๙๖๘	๒,๓๗๓,๔๔๖	๒,๑๖๐,๕๔๔	๑,๔๓๔,๐๐๙,๕๗๙	๖๖๓	๗.๘๑
๒. ข้าวนาปรัง	๒๐,๗๗๘	๕๓๔,๙๐๒	๔๑๗,๐๙๗	๒๙๑,๑๘๗,๗๖๘	๖๙๘	๗.๑๙
๓. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น ๑	๑๒,๘๓๒	๒๙๐,๒๐๕	๒๒๖,๔๙๔	๑๘๗,๑๐๗,๙๑๗	๘๒๖	๖.๙๓
๔. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น ๒	๔,๒๓๐	๗๘,๒๘๘	๖๕,๔๗๖	๗๑,๕๓๔,๐๕๐	๑,๐๙๒	๖.๔๑
๕. ถั่วเขียวผิวมัน	๓,๒๒๖	๗๗,๒๖๘	๗๗,๒๖๘	๑๔,๙๐๗,๖๔๘	๑๙๑	๒๓.๓๓
๖. อ้อยโรงงาน	๑๔,๒๐๒	๖๕๔,๗๐๖	๖๐๓,๔๒๖	๖,๐๗๙,๔๖๔,๕๔๘	๑๐,๐๗๔	๐.๗๙
๗. มันสำปะหลังโรงงาน	๑๗,๙๘๒	๓๒๕,๙๖๕	๓๐๗,๑๗๐	๑,๐๖๑,๔๓๒,๖๗๐	๓,๔๕๕	๑.๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๒.๔.๒ ด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒/๖๓

ตารางที่ ๑๕ ด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒/๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
			จำนวน	หน่วยนับ	
๑. โคเนื้อ	๒,๘๗๑	๕๖,๐๖๐	๕๖,๐๖๐	ตัว	๑,๘๘๒.๖๓
๒. โคนม	๓๗	๑,๑๐๘	๑,๑๐๘	ตัว	๔๙.๘๖
๓. กระบือ	๓๕๐	๔,๗๔๑	๔,๗๔๑	ตัว	๑๔๒.๒๓
๔. สุกร	๑,๕๔๕	๑๗๔,๑๔๘	๑๗๔,๑๔๘	ตัว	๑,๓๐๖.๑๑
๕. ไก่	๓๖,๖๒๕	๘,๘๙๗,๙๕๗	๘,๘๙๗,๙๕๗	ตัว	๖๔๐.๖๕
๖. เป็ด	๓,๙๐๐	๖๙๐,๘๓๗	๖๙๐,๘๓๗	ตัว	๑๑๖.๑๘
๗. แพะ	๓๖๓	๑๔,๖๐๓	๑๔,๖๐๓	ตัว	๔๔.๕๔
๘. แกะ	๖๓	๒,๔๓๘	๒,๔๓๘	ตัว	๗.๖๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒/๖๓

ตารางที่ ๑๖ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒/๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
๑. ปลาดุก	๑,๕๒๔	๒,๐๔๒	๒,๖๖๙	๖,๗๙๒.๘๑	๓๗.๗๕	-
๒. ปลานิล	๒,๖๖๐	๓,๘๓๕	๕,๗๔๙	๑,๔๒๖.๔๕	๔๑.๒๓	-
๓. กบ	๒๑	๘.๒	๑๑๙	-	๔๕	-
๔. ปลาดุกบิ๊กอุย	๔,๗๘๐	๗,๗๙๐.๘๒	-	๘,๘๕๕.๖๐	๔๑.๙๖	-
รวม	๘,๙๘๕	๑๓,๖๗๖.๐๒	๘,๕๓๗	๑๗,๐๗๔.๘๖	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรกรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์(GI)

๑) เครื่องปั้นดินเผาบ้านมอญ ค่าขอเลขที่ ๖๐๑๐๐๑๕๒ ทะเบียนเลขที่ สข ๖๑๑๐๐๑๑๔ ที่ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒) น้ำตาลสดเกยไชย อยู่ในขั้นตอนจัดทำคำขอขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๓) ข้าวหอมใบเตยจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในขั้นตอนจัดทำคำขอขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้

ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครสวรรค์

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
GAP		
๑) ด้านพืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น	จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่รวม ๙๒.๗๗ ไร่	
๒) ด้านข้าว	จำนวนพื้นที่รวม ๕,๖๑๒.๐๕ ไร่	
- ประเภทข้าวบริโภค	จำนวนพื้นที่รวม ๒,๘๔๔.๓๕ ไร่	
- ประเภทเมล็ดพันธุ์ข้าว	จำนวนพื้นที่รวม ๒,๗๖๗.๗๐ ไร่	
๓) ด้านปศุสัตว์	จำนวน ๒๗๓ ฟาร์ม	
- ไก่เนื้อ	จำนวน ๑๖๔ ฟาร์ม	
- ไก่ไข่	จำนวน ๘ ฟาร์ม	
- สุกร	จำนวน ๖๐ ฟาร์ม	
- โรงฟักไข่	จำนวน ๑ ฟาร์ม	
- ผึ้ง	จำนวน ๑ ฟาร์ม	
- โคนม	จำนวน ๓๑ ฟาร์ม	
- โคเนื้อ	จำนวน ๓ ฟาร์ม	
- แพะเนื้อ	จำนวน ๒ ฟาร์ม	
- แกะเนื้อ	จำนวน ๑ ฟาร์ม	
- เป็ดพันธุ์	จำนวน ๑ ฟาร์ม	
- นกกระทา	จำนวน ๑ ฟาร์ม	
๔) ด้านประมง	จำนวน ๒๔ ฟาร์ม	
- ปลานิล,ปลาทับทิม (เพาะ)	จำนวน ๕ ราย	๕๑,๒๐๐,๐๐๐ ตัว
- ปลานิล,ปลาทับทิม (เลี้ยง)	จำนวน ๓ ราย	๗๑,๕๐๐ ตัว
- ปลาสวาย (เพาะ)	จำนวน ๓ ราย	๙,๓๐๐,๐๐๐ ตัว
- ปลาสวาย (เลี้ยง)	จำนวน ๑ ราย	๖๐,๐๐๐ ตัว
- ปลาอื่นๆ (เพาะ)	จำนวน ๖ ราย	๓๓,๖๐๐,๐๐๐ ตัว
- ปลาอื่นๆ (เลี้ยง)	จำนวน ๒ ราย	๑,๕๐๐ ตัว
- จระเข้ (เพาะ)	จำนวน ๑ ราย	๑๘,๑๘๔ ตัว
- จระเข้ (เลี้ยง)	จำนวน ๑ ราย	๑๘,๑๘๔ ตัว
เกษตรอินทรีย์		
๑) ด้านพืช		
- นาข้าว	จำนวน ๑๑ ราย พื้นที่รวม ๒๓๖.๕๐ ไร่	
- พืชผัก (ผสมผสาน)	จำนวน ๓ ราย พื้นที่รวม ๓ ไร่	
อื่นๆ		
-		

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ , ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด เขต ๒ (นครสวรรค์) , สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ , ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครสวรรค์

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๑๘ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	อำเภอ	ปีที่ลงทะเบียน	ชื่อผู้ประกอบการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	เบอร์โทร	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑	แม่วงก์	๒๕๖๑	กลุ่มใส่ใจสกินแคร์	แชมพูธรรมชาติใส่ใจสูตรเปลี่ยนสีผม	๘๘๒๙๘๗๐๒๒	คุณ สงเสริม ภูทิพย์	๓ - - เขาแม่กระท ต.วังชัน อ.แม่วงก์
๒	ท่าตะโก	๒๕๖๐	กลุ่มข้าวทองไรซ์เบอร์รี่	น้ำไรซ์เบอร์รี่ผสมน้ำผึ้ง	๐๘๗๒๐๕๔๔๐	อิทธิชัย พันธกิจอง	๑๔/๖ - - ๓ ต.หัวถนน อ.ท่าตะโก
๓	ตากลิ	๒๕๖๐	กลุ่มแปรรูปอาหารตำบลสร้อยทอง	หมูฝอยกรอบโร้น้ำมัน	๘๖๒๐๐๓๘๘๙	อชิรญา พุ่มอินทร์	๓ - - ๑ ต.สร้อยทอง อ.ตากลิ
๔	ชุมแสง	๒๕๖๑	กลุ่มพัฒนาอาชีพสตรีอาสา	กระเป๋าลายลำแพน	๐๘๙-๔๓๗๕๒๑๔	ระเปียบ ยิ้มเทียน	๑๑๓ ๓ ต.โคกหม้อ อ.ชุมแสง
๕	โกรกพระ	๒๕๖๑	วสข.เกษตรสรรพลี้งบ้านากลาง	น้ำตาลอ้อยไซรัป	๐๘๖-๓๕๑-๒๖๓๓	คุณ สุรัตนา สมรอด	๘๙/๓ - - หนองจอก ต.นากลาง อ.โกรกพระ
๖	เมืองฯ	๒๕๖๐	เรือไม้โบราณบังคับวิทยุ (นายวิทิต ปิยสุทธิ์)	เรือไทย (พญาไม้)	๘๙๗๔๗๕๔๒๑	คุณ วิทิต ปิยสุทธิ์	๘๒๔/๑ สู้ศึกเทพ ๑๔ สู้ศึกเทพ เขตเทศบาล ต.นครสวรรค์ตึก อ.เมืองนครสวรรค์
๗	เมืองฯ	๒๕๖๐	วสข.ผลิตภัณฑ์จากกะลาและงานไม้	โมเดลรถตุ๊กตุ๊กจากกะลา	๖๓๑๑๙๙๘๔๕	คุณ ชนธพัฒน์ ใจบุญมา	๑๖/๑๓ - - พระนอน ต.พระนอน อ.เมืองนครสวรรค์
๘	เมืองฯ	๒๕๖๐	อีส์ เปเปอร์มาร์เช่	เปเปอร์มาร์เช่หัวสัตว์	๖๓๖๔๒๙๖๔๔	คุณ เมธัส ขุนศรี	๒๑๔/๙๕ ๓ พหลโยธิน ๑๐ ต.นครสวรรค์ตึก อ.เมืองนครสวรรค์
๙	เมืองฯ	๒๕๖๑	วสข.สมุนไพรแปรรูปปิดผมขาวอัญชันแฮร์	แชมพูสมุนไพรเปลี่ยนสีผมอัญชันแฮร์	๘๗๘๔๑๓๑๘๘	คุณ จรรยา ฤทธิบำรุง	๘/๑๐๑๔ - - ไร่ล้อม ต.นครสวรรค์ออก อ.เมืองนครสวรรค์
๑๐	เมืองฯ	๒๕๖๐	วสข.บุปผาวันยาสีฟันสมุนไพร	ยาสีฟันสมุนไพรบุปผาวันข้าวไรซ์เบอร์รี่	๘๙๙๒๑๘๐๘๓	บุปผา วัน	๘๘/๑๗ - - ดรีมแลนด์๓ ต.นครสวรรค์ออก อ.เมืองนครสวรรค์

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๐												ปี ๒๕๖๑												
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย.	ต.ค	พ.ย	ธค	มค	กพ	มีค	เม.ย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	
พืชไร่																									
๑. ข้าวนาปี																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๗.๕๙	๓.๐๐																		๑๑.๑๔	๒๐.๙๒	๑๗.๐๒	๒๗.๓๑	๑๓.๐๓	
๒. ข้าวนาปรัง																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)														๔.๖๕	๒๕.๓๓	๓๔.๑๙	๑๕.๕๒	๑๕.๘๓	๒.๘๘	๑.๖๐					
๓. มันสำปะหลัง																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)													๑๔.๔๓	๒๒.๕๕	๙.๖๐	๓๒.๘๐	๓.๔๓	๐.๐๔							
๔. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)														๔.๖๕	๒๕.๓๓	๓๔.๑๙	๑๕.๕๒	๑๕.๘๓	๒.๘๘	๑.๖๐					
๕. อ้อยโรงงาน																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
พืชไร่ ถั่วเขียว																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																									
พืชผัก																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)													๒๗.๘๖	๓๒.๒๐	๗.๒๕	๓.๕๕	๔.๓๑	๓.๕๔	๒.๐๓	๔.๖๗	๖.๔๑	๒.๖๕	๕.๕๓		

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๐												ปี ๒๕๖๑											
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย.	ต.ค	พ.ย	ธค	มค	กพ	มีค	เม.ย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
ไม้ผล																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													[Bar spanning from ม.ค ๒๕๖๑ to มิ.ย ๒๕๖๑]											
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)													๓.๖๘	๘.๗๕	๕.๕๖	๒๙.๑๗	๒๕.๙๐	๓.๗๘	๖.๖๒	๓.๔๗	๒.๒๙	๔.๔๙	๒.๗๕	๓.๕๓
ยางพารา																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก													[Bar spanning from พ.ค ๒๕๖๑ to มิ.ย ๒๕๖๑]											
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																	๘.๓๓	๘.๓๓	๘.๓๓	๘.๓๓	๘.๓๓	๘.๓๓	๑๒.๕	๑๒.๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๐ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๑	๑๑๒,๕๑๑
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๓๗	๔๘,๐๐๐
รวม	๖๘	๑๖๐,๕๑๑

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๒๑ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		รวม	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑.เมืองนครสวรรค์	๓	๓๓๑	๒	๖๒	๑๗๗	๒,๘๙๐	๑๑	๒๑๖	๑๙๓	๓,๔๙๙
๒.โกรกพระ	๗	๖๓๖	๗	๒๑๓	๓๑	๕๒๒	๒๑	๔๒๖	๖๖	๑,๗๙๗
๓.ชุมแสง	๔	๓๙๙	๓	๙๔	๖๕	๗๘๖	๕	๖๕	๗๗	๑,๓๔๔
๔.ตากสิน	๒	๕๗๓	๓	๙๖	๓๒	๔๗๔	๔	๙๕	๔๑	๑,๒๓๘
๕.ท่าตะโก	๓	๑๓๒	๓	๙๗	๔๑	๖๓๙	๑๕	๒๘๕	๖๒	๑,๑๕๓
๖.บรรพตพิสัย	๕	๖๑๔	๔	๑๓๒	๖๒	๗๖๘	๑๐	๒๙๔	๘๑	๑,๘๐๘
๗.พยุหะคีรี	๗	๕๖๘	๓	๑๐๑	๓๗	๖๓๐	๕	๑๖๔	๕๒	๑,๔๖๓
๘.ไพศาลี	๕	๕๗๐	๘	๒๖๓	๑๕๓	๒,๙๑๖	๒๔	๗๖๘	๑๙๐	๔,๕๑๗
๙.ลาดยาว	๗	๗๖๙	๒	๖๗	๔๒	๙๒๐	๓	๙๕	๕๔	๑,๘๕๑
๑๐.หนองบัว	๘	๑,๖๑๒	๗	๒๑๘	๑๕๙	๓,๒๖๔	๑๑	๓๗๔	๑๘๕	๕,๔๖๘
๑๑.เก้าเลี้ยว	๑	๘๗	๒	๖๘	๓๕	๕๓๘	๑๒	๔๒๑	๕๐	๑,๑๑๔
๑๒.ตากฟ้า	๔	๓๘๖	๖	๑๖๖	๓๒	๖๐๑	๖	๑๙๘	๔๘	๑,๓๕๑
๑๓.แม่วงก์	๑	๗๑	๑๔	๓๙๗	๕๕	๙๒๖	๑๐	๓๑๒	๘๐	๑,๗๐๖
๑๔.แม่เปิน	๑	๕๖	๒	๕๕	๒๑	๙๗๔	๔	๑๐๒	๒๘	๑,๑๘๗
๑๕.ชุมตาบง	-	-	๒	๔๘	๕๔	๙๕๙	๘	๒๘๕	๖๔	๑,๒๙๒
รวม	๕๘	๖,๘๐๔	๖๘	๒,๐๗๗	๙๙๖	๑๗,๘๐๗	๑๔๙	๔,๑๐๐	๑,๒๗๑	๓๐,๗๘๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์,สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๒ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร														หมายเหตุ
	เกษตร และ สหกรณ์	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประทาน	เศรษฐกิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาว นาขั้นน้ำ	ยางพารา	อื่นๆ	
๑. เมืองนครสวรรค์	๐	๔	๑๘	๓๕	๖	๑๗๔	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๑๖	
๒. บรรพตพิสัย	๐	๑	๗	๑๗	๖	๑๒๘	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑๓	
๓. ชุมแสง	๐	๐	๙	๒๕	๗	๑๒๖	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑๑	
๔. โกรกพระ	๐	๑	๗	๑๔	๑๐	๖๕	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๙	
๕. ลาดยาว	๐	๒	๑๒	๒๑	๕	๑๕๒	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑๒	
๖. หนองบัว	๐	๐	๑๓	๒๐	๙	๑๐๗	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๙	
๗. ไผ่ศาลี	๐	๐	๑๐	๗	๕	๑๐๒	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๘	
๘. พยุหะคีรี	๐	๑	๙	๓๒	๕	๑๒๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑๑	
๙. ตากถ้ำ	๐	๐	๑	๕	๓	๑๓๗	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑๐	
๑๐. ท่าตะโก	๐	๐	๖	๑๙	๙	๑๑๒	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑๐	
๑๑. ตากฟ้า	๐	๐	๘	๗	๕	๘๑	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๗	
๑๒. กำลั้ว	๐	๑	๓	๑๕	๐	๔๔	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๕	
๑๓. แม่่วงก์	๐	๐	๕	๑๓	๓	๗๒	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๔	
๑๔. แม่เปิน	๐	๐	๑	๕	๑	๒๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	
๑๕. ชุมตาบง	๐	๐	๒	๔	๒	๒๖	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๒	
รวม	๐	๑๐	๑๑๑	๒๓๙	๗๖	๑,๔๗๕	๐	๐	๐	๑๓	๐	๐	๐	๒๑๔	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ , สำนักงานงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ , สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์ , สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์ , สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๑๒ , สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๒๓ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)	รายละเอียด
๑. โกรกพระ	๑	นายโกมินทร์ โพธิ์อินทร์ บ้านเลขที่ ๕๔/๑ หมู่ ๖ ตำบลเนินกว่าว
๒. แม่वंก	๑	นายผดุง ช่วยค้ำชู บ้านเลขที่ ๑๔๒ หมู่ ๕ ตำบลแม่वंก
๓. แก้วเลี้ยว	๒	นายเสนห์ ร่มโพธิ์ บ้านเลขที่ ๖๑/๓ บ้านหาดเสลา หมู่ ๑๑ ตำบลเขาติน นายสถาปนิตย์ แต่งอ่อน 11/11 บ้านหาดเสลา หมู่ที่ 8 ถนน รังสิโยทัย ตำบลเขาติน
๔. ลาดยาว	๑	นายฐิติโชค คำไทย บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ ๑๐ ตำบลวังเมือง
๕. ท่าตะโก	๓	นายลำพัน ชะเอม บ้านเลขที่ ๑๑๔/๒ หมู่ ๙ ตำบลหัวถนน นางสาวณัฐธยาน์ ดำงาม บ้านเลขที่ ๒๑/๑๙ หมู่ ๖ ตำบลดอนคา นางอนุช โพธิ์หอม 26/2 บ้านศรีร้อยเรียงราย หมู่ที่ 4 ตำบลพนมเศษ
๖. แม่เป็น	๑	นายสุต ลำภา บ้านเลขที่ ๔๒๙ หมู่ ๗ ตำบลแม่เป็น
๗. ชุมแสง	๑	นายสุพจน์ โคมณี บ้านเลขที่ ๙ หมู่ ๖ ตำบลหนองกระเจา
๘. หนองบัว	๑	พระธีรพันธุ์ ฐิตธัมโม (บุญบาง) ที่พักสงฆ์ธีรพันธุ์วนาราม (ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง) 4 หมู่ที่ 1 บ้านเนินน้ำเย็น ตำบลหนองบัว
รวม	๑๑	

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

ตารางที่ ๒๔ จำนวนเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นที่ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)

ลำดับที่	เกษตรกรสู่ Smart Farmer	จำนวนเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นที่ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)					
		ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
		จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
๑	การพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)	๔๓๖	๑๐๐	๓๐๐	๑๐๐	๓๐๐	๑๐๐
๒	การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	๓๕	๑๐๐	๔๐	๑๐๐	๔๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้ ๗-S ของ McKinsey

๑.๑ จุดแข็ง (Strength)

- ๑.๑.๑ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (พืช สัตว์ ประมง) ที่มีศักยภาพตรงต่อความต้องการของตลาด
- ๑.๑.๒ มีฐานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่รองรับผลผลิตทางการเกษตร นำไปสู่กระบวนการของอุตสาหกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ
- ๑.๑.๓ มีหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ที่มีความพร้อมในการสนับสนุนด้านการเกษตร
- ๑.๑.๔ เป็นจุดเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งระหว่างภูมิภาค
- ๑.๑.๕ มี Smart Farmer ที่มีทักษะความรู้ ความสามารถ ด้านการทำเกษตรแบบสมัยใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness)

- ๑.๒.๑ การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่ ยังไม่เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๑.๒.๒ น้ำต้นทุนการเกษตรไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ เพื่อใช้ในการด้านการเกษตร
- ๑.๒.๓ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังไม่ได้รับการพัฒนาย่างจริงจัง
- ๑.๒.๔ อุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตด้านเกษตรไม่หลากหลาย ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของสินค้า
- ๑.๒.๕ เกษตรกรบางส่วนไม่มีการมสิทธิในที่ดินคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒๖
- ๑.๒.๖ เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ทำให้เกิดปัญหาด้านขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร

๒. การประเมินสถานะแวดล้อมภายนอก โดยใช้ PESTEL Analysis

๒.๑ โอกาส (Opportunity : o)

- ๒.๑.๑ นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร และสนับสนุนแหล่งสินเชื่อให้เกษตรกรมากขึ้น
- ๒.๑.๒ ความต้องการในการอุปโภค บริโภค สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น
- ๒.๑.๓ มีการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรและการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่หลากหลาย
- ๒.๑.๔ รัฐบาลได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจหลักเชิงพื้นที่ภาคเหนือ (Northern Economic Cluster : NEC) ซึ่งจังหวัดนครสวรรค์ได้รับการคัดเลือกให้พื้นที่ Bio Complex

๒.๒ อุปสรรค/ข้อจำกัด (threat)

- ๒.๒.๑ ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรและเศรษฐกิจ
- ๒.๒.๒ ความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิต
- ๒.๒.๓ การเปิดเสรีการค้า ประกอบกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจ มีผลกระทบต่อราคาสินค้าและการส่งออก เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูง

ส่วนที่ ๕

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ได้มาตรฐาน ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งใช้ทรัพยากรการเกษตรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน (smart product) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๒ สร้างและพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (smart farmer)

๒.๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (smart group)

๒.๔ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรการเกษตรอย่างเหมาะสมคุ้มค่าและยั่งยืน

๒.๕ พัฒนาการเกษตรตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๖ เชื่อมโยงสินค้าเกษตรสู่อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างมูลค่าสูงขึ้น

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๓.๑ ผลผลิตของสินค้าเกษตรมีความปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน

๓.๒ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง และพึ่งพาตนเองได้

๓.๓ สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีการเชื่อมโยงเครือข่าย

๓.๔ ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และยั่งยืน

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) มี ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย

๑) กลยุทธ์

(๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP

(๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

(๓) ส่งเสริมการผลิตรายสินค้าเกษตรโดยให้สอดคล้องกับเขตความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจตาม

ศักยภาพ (Zoning)

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

(๖) พัฒนาภาคการเกษตร ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ และโรคติดต่อ

๒) ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนฟาร์ม/โรงงาน/สถานประกอบการ ที่อยู่ในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐

(๒) จำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่พัฒนาไปสู่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้น

(๓) ร้อยละจำนวนแปลงใหญ่ที่ผลิตสินค้าเกษตร ตามเขตความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจ (Zoning) เพิ่มขึ้น

(๔) จำนวนพื้นที่แปลงใหญ่การผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น

(๕) ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ และโรคติดต่อ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลยุทธ์

- (๑) ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต
- (๒) พัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (smart farmer)
- (๓) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (smart group)

๒) ตัวชี้วัด

- (๑) จำนวนเกษตรกรที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น
- (๒) ร้อยละ/จำนวนเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นที่ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (smart farmer)
- (๓) ร้อยละของสถาบันเกษตรกรในจังหวัดนครสวรรค์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน
- (๔) ร้อยละของสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็ง ตามแนวทาง ๑ สหกรณ์ ๑ อำเภอ

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๑) กลยุทธ์

- (๑) พัฒนาและปรับปรุงระบบชลประทาน
- (๒) สร้างและปรับปรุงระบบชลประทานในไร่นา (จัดรูปที่ดิน)
- (๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร

๒) ตัวชี้วัด

- (๑) จำนวนพื้นที่ระบบชลประทานได้รับการพัฒนา/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น
- (๒) ทรัพยากรที่ดินและน้ำ ได้รับการพัฒนาให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มผลผลิต และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรด้านการเกษตร

๑) กลยุทธ์

- (๑) พัฒนาศักยภาพให้เป็น Smart officers
- (๒) ส่งเสริมการบูรณาการทำงานเป็นทีม (smart team)

๒) ตัวชี้วัด

- (๑) ร้อยละของจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพัฒนา

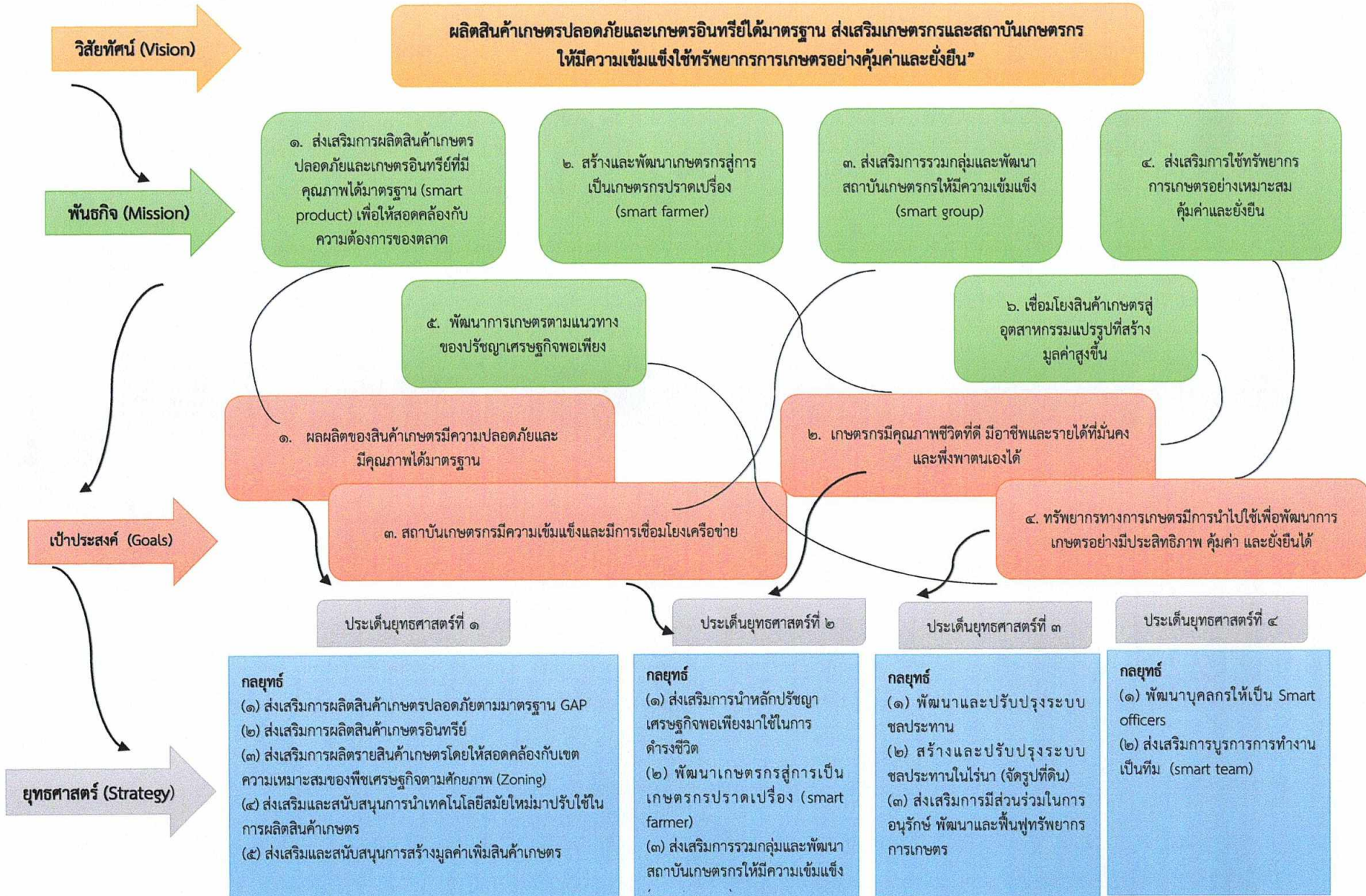
๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (โครงการ)					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย	๑. ผลผลิตของสินค้าเกษตรมีความปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน	๑. จำนวนฟาร์ม/โรงงาน/สถานประกอบการ ที่อยู่ในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ๒. จำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่พัฒนาไปสู่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้น ๓. ร้อยละจำนวนแปลงใหญ่ที่ผลิตสินค้าเกษตร ตามเขตความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจ (Zoning) เพิ่มขึ้น ๔. จำนวนพื้นที่แปลงใหญ่การผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น	๔๕	๕๓	๖๐	๖๒	๖๒	๒๘๒	๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ๓. ส่งเสริมการผลิตรายสินค้าเกษตรโดยให้สอดคล้องกับเขตความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจตามศักยภาพ (Zoning) ๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร ๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง และพึ่งพาตนเองได้ ๒. สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีการเชื่อมโยงเครือข่าย	๑. จำนวนเกษตรกรที่นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น ๒. ร้อยละ/จำนวนเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นที่ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (smart farmer)	๙๖	๑๐๒	๘๐	๗๙	๗๙	๔๓๖	๑. ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต ๒. พัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (smart farmer)

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (โครงการ)					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕		
		๓. ร้อยละของสถาบันเกษตรกรในจังหวัดนครสวรรค์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ๔. ร้อยละของสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็ง ตามแนวทาง ๑ สหกรณ์ ๑ อำเภอ							๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (smart group)
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน	๑. ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และยั่งยืน	๑. จำนวนพื้นที่ระบบชลประทานได้รับการพัฒนา/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น ๒. ทรัพยากรที่ดินและน้ำ ได้รับการพัฒนาให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่ม ผลผลิต และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	๕๐	๓๙	๕๙	๕๙	๕๙	๒๖๖	๑. พัฒนาและปรับปรุงระบบชลประทาน ๒. สร้างและปรับปรุงระบบชลประทานในไร่นา (จัดรูปที่ดิน) ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรเกษตร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากระบวนการ จัดการบุคลากรด้าน การเกษตร		๑. ร้อยละของจำนวนเจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนา	๓	๓	๒	๒	๒	๑๒	๑. พัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart officers ๒. ส่งเสริมการบูรณาการทำงานเป็นทีม (smart team)

แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร	หมายเหตุ
Positioning ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์	๓๔,๙๘๕,๑๔๒				
๑. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๒,๓๕๔,๑๕๐	✓	✓		งบ Function
๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรกรรรมยั่งยืน(เกษตรอินทรีย์)	๒๖,๕๘๐	✓	✓		งบ Function
๓. โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	๒๒,๕๐๖,๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๔. โครงการเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์	๑,๑๗๘,๕๖๖	✓	✓		งบ Function
๕. โครงการเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๐๒๙,๒๔๖	✓	✓		งบ Function
๖. จัดทำศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์	๔๓๕,๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๗. ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	๙๐,๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์	๒๑๙,๐๐๐	✓	✓		งบจังหวัด
๙. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์	๘๙๔,๖๐๐	✓	✓		
๑๐. โครงการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์เพื่อยกระดับเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	๖,๐๐๖,๖๐๐	✓	✓		
๑๑. โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์ (ประมง)	๒๔๕,๔๐๐	✓	✓		

** ในช่องหมายเหตุให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ **

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการผลิตรายสินค้าเกษตรโดยให้สอดคล้องกับเขตความเหมาะสมของพืชเกษตรเศรษฐกิจตามศักยภาพ (Zoning)

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงานดำเนินการ		
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕			รวม ๕ ปี	
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		เป้าหมาย	งบประมาณ
๑	๑	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานกิจกรรมตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง	งบปกติ	๕๗๒ ไร่	๖๕๙,๐๐๐	๖๓๔ ไร่	๖๕๙,๐๐๐	๕๐๐ ไร่	๓๑๕,๑๐๐	๕๐๐ ไร่	๓๑๕,๑๐๐	๕๐๐ ไร่	๓๑๕,๑๐๐	๕ โครงการ	๒,๒๖๓,๓๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต ๒ (นครสวรรค์)
๒	๑	โครงการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง	งบปกติ	๖๐ ราย	๑๙,๕๐๐	๖๐ ราย	๒๑,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๔๑,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์
๓	๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านพืช	งบจังหวัด	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๓,๓๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๓,๓๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๓,๓๐๐	๓ โครงการ	๖,๖๐๙,๙๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๔	๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ตลาดสากล	งบกลุ่มจังหวัด	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๓๙๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๑,๓๙๔,๒๐๐	๒ โครงการ	๒,๗๘๘,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๕	๑	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พื้นที่รับผิดชอบ ๕ จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์,ตาก,กำแพงเพชร,สุโขทัย และอุทัยธานี)	งบปกติ	๑ โครงการ	๕,๗๓๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๕,๗๓๖,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๑,๔๗๒,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕
๖	๑	โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้วัตถุอันตราย Q ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	งบอื่นๆ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๑,๐๐๐	๓ โครงการ	๙๓,๐๐๐	สนง.กษ.นว.
๗	๑	การตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแล ற்ப	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๐๑๐,๕๐๐	๑ โครงการ	๓๔๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๓๕๐,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๘	๑	ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๔๑,๓๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๔๑,๓๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๙	๑	โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๓,๐๕๐	๑ โครงการ	๓๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๖,๐๐๐	๔ โครงการ	๒๒๑,๐๕๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๑๐	๑	โครงการสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๗๐,๗๐๐	๑ โครงการ	๑๗๐,๗๐๐	๑ โครงการ	๑๗๐,๗๐๐	๓ โครงการ	๕๑๒,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๑๑	๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)	งบปกติ	๓๗ กลุ่ม	๑,๑๔๒,๕๐๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๑๔๒,๕๐๖	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๒	๑	โครงการ CORIGAP	งบปกติ	๑ จังหวัด	๑๐,๘๐๐	๑ โครงการ	๒๑,๑๘๐	๑ โครงการ	๕,๖๔๐	๑ โครงการ	๕,๖๔๐	๑ โครงการ	๕,๖๔๐	๕ โครงการ	๔๘,๙๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
รวม	๑๒	โครงการ		๗ โครงการ	๙,๐๑๙,๖๐๖	๖ โครงการ	๖,๘๙๐,๗๓๐	๖ โครงการ	๒,๗๖๑,๗๔๐	๗ โครงการ	๙,๑๕๕,๙๔๐	๗ โครงการ	๙,๑๕๕,๙๔๐	๓๓ โครงการ	๒๖,๘๘๓,๙๕๖	
๑	๒	โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์	งบจังหวัด	๐	๐	๐	๐	๕๐ ราย	๘๑,๘๐๐	๕๐ ราย	๘๑,๘๐๐	๕๐ ราย	๘๑,๘๐๐	๓ โครงการ	๒๔๘,๔๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์
๒	๒	โครงการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์เพื่อยกระดับเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	งบจังหวัด	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๐๐๒,๒๐๐	๑ โครงการ	๒,๐๐๒,๒๐๐	๑ โครงการ	๒,๐๐๒,๒๐๐	๓ โครงการ	๖,๐๐๖,๖๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๓	๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์	งบกลุ่มจังหวัด	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๔๗,๓๐๐	๑ โครงการ	๔๔๗,๓๐๐	๒ โครงการ	๘๙๔,๖๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๔	๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์	งบจังหวัด	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๓,๐๐๐	๓ โครงการ	๒๑๙,๐๐๐	สนง.กษ.นว.
๕	๒	ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	งบปกติ	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๖	๒	จัดทำศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๓๕,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๓๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๗	๒	โครงการเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๒๕ ราย	๓๒๘,๐๕๐	๒๕ ราย	๓๗๑,๔๐๐	๑๐ ราย	๑๐๙,๙๓๒	๑๐ ราย	๑๐๙,๙๓๒	๑๐ ราย	๑๐๙,๙๓๒	๕ โครงการ	๑,๐๒๙,๒๔๖	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๘	๒	โครงการประชุมร่วมคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ระดับจังหวัด	งบปกติ	๖ ครั้ง	๑๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๑,๕๒๐	๑ โครงการ	๕๔,๙๐๐	๑ โครงการ	๕๔,๙๐๐	๑ โครงการ	๕๔,๙๐๐	๕ โครงการ	๑๘๘,๒๒๐	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒
๙	๒	โครงการเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์	งบปกติ	๙ กลุ่ม	๒๖๐,๘๒๕	๑ โครงการ	๒๒๗,๕๔๑	๑ โครงการ	๒๓๐,๒๐๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๒๐๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๒๐๐	๕ โครงการ	๑,๑๗๘,๕๖๖	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
รวม	๙	โครงการ		๕ โครงการ	๑,๑๒๕,๘๗๕	๓ โครงการ	๖๑๐,๐๖๑	๖ โครงการ	๒,๕๕๒,๐๓๒	๗ โครงการ	๒,๙๙๙,๓๓๒	๗ โครงการ	๒,๙๙๙,๓๓๒	๒๘ โครงการ	๑๐,๒๘๖,๖๓๒	
๑	๓	โครงการส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านประมง (Zoning by agri map)	งบปกติ	๕๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๓๐ ราย	๑๕,๐๐๐	๒๒ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๒ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๒ ราย	๑๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๖๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์
๒	๓	โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาปี ๒๕๖๒/๖๓	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๓ โครงการ	๘๔,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๓	๓	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๕๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๖,๐๐๐	๔ โครงการ	๔๒๒,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๔	๓	โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๒,๗๐๐	๔ โครงการ	๔๒,๗๐๐	๑ โครงการ	๕๗,๗๐๐	๑ โครงการ	๕๗,๗๐๐	๑ โครงการ	๕๗,๗๐๐	๕ โครงการ	๒๕๘,๕๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๕	๓	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๗๐๖,๙๔๐	๑ โครงการ	๑,๗๐๖,๙๔๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๓,๓๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๓,๓๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๓,๓๐๐	๕ โครงการ	๑๐,๐๒๓,๘๘๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๖	๓	โครงการเฝ้าระวังด้านปศุสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาสุนัขเร่ร่อน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๐	๓ โครงการ	๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๗	๓	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๐	๓ โครงการ	๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๘	๓	โครงการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๑,๐๐๐	๓ โครงการ	๑๕๓,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๙	๓	โครงการ AGRI - Map	งบปกติ	๓๕ ราย	๗๓,๘๑๐	๐	๐	๓๐ ราย	๓๕,๒๘๐	๓๐ ราย	๓๕,๒๘๐	๓๐ ราย	๓๕,๒๘๐	๔ โครงการ	๑๓๗,๖๕๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๐	๓	โครงการปรับปรุงโครงสร้างการผลิตปศุสัตว์	งบปกติ	๑ กิจกรรม	๔๗,๒๐๐	๑ กิจกรรม	๔๘,๖๐๐	๑ โครงการ	๖,๔๒๑,๕๐๐	๑ โครงการ	๖,๔๒๑,๕๐๐	๑ โครงการ	๖,๔๒๑,๕๐๐	๕ โครงการ	๑๓,๓๖๐,๓๐๐	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์นครสวรรค์
๑๑	๓	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์	งบปกติ	๑ กิจกรรม	๓๐๔,๗๐๐	๑ กิจกรรม	๓๑๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๒๓,๙๐๐	๑ โครงการ	๒๒๓,๙๐๐	๑ โครงการ	๒๒๓,๙๐๐	๕ โครงการ	๑,๒๗๐,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์นครสวรรค์
๑๒	๓	โครงการวิจัยและทดสอบโคพันธุ์ดาก	งบปกติ	๑๓ ตัว	๑๘๘,๒๐๐	๑๓ ตัว	๑๙๓,๘๔๐	๑ โครงการ	๔๕๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๕๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๕๗,๐๐๐	๕ โครงการ	๑,๗๕๓,๐๔๐	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์นครสวรรค์
๑๓	๓	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์	งบปกติ	๓ กิจกรรม	๕,๙๘๑,๘๐๐	๓ กิจกรรม	๖,๒๖๑,๒๕๐	๑ โครงการ	๖๒๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๒๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๒๘,๐๐๐	๕ โครงการ	๑๔,๐๖๗,๐๕๐	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์นครสวรรค์
รวม	๑๓	โครงการ		๘ โครงการ	๘,๑๖๐,๖๐๐	๘ โครงการ	๘,๗๓๖,๓๘๐	๑๓ โครงการ	๑๐,๑๗๑,๖๘๐	๑๓ โครงการ	๑๐,๑๗๑,๖๘๐	๑๓ โครงการ	๑๐,๑๗๑,๖๘๐	๕๕ โครงการ	๔๗,๖๑๒,๐๖๐	
๑	๔	โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๐,๙๕๐	๑ โครงการ	๓๖,๙๐๐	๑ โครงการ	๒๗,๗๐๐	๑ โครงการ	๒๗,๗๐๐	๑ โครงการ	๒๗,๗๐๐	๕ โครงการ	๑๖๐,๙๕๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๒	๔	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๒,๘๗๕	๑ โครงการ	๓๑,๘๔๐	๑ โครงการ	๓๑,๘๔๐	๑ โครงการ	๓๑,๘๔๐	๕ โครงการ	๑๙๘,๓๙๕	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๓	๔	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๔๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๑,๐๐๐	๕ โครงการ	๔๔๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๔	๔	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้า	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๘,๐๐๐	๓ โครงการ	๒๔,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๕	๔	โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตรระบบส่งเสริมการเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๓๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๖	๔	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๓๒๐,๔๐๐	๑ โครงการ	๗๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๗,๐๐๐	๔ โครงการ	๕๕๑,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๗	๔	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปี ปี ๒๕๖๓	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๘๒๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๔๖,๗๒๐	๑ โครงการ	๕๔๖,๗๒๐	๑ โครงการ	๕๔๖,๗๒๐	๔ โครงการ	๒,๔๖๕,๑๖๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๘	๔	โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๖,๐๐๐	๓ โครงการ	๔๘,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๙	๔	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๙๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๐,๐๐๐	๔ โครงการ	๒๗๖,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๑๐	๔	โครงการวิจัยและนวัตกรรมด้านปศุสัตว์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๐	๓ โครงการ	๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๑	๔	โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน (พื้นที่รับผิดชอบ ๕ จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์,ตาก,กำแพงเพชร,สุโขทัย และอุทัยธานี)	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๑๐,๒๕๐	๑	๑๑๐,๒๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒๒๐,๕๐๐	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๒	๔	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๔,๐๐๐	๔ โครงการ	๓๕๗,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๑๓	๔	โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๓๑,๒๕๐	๑ โครงการ	๑๐๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐๕,๐๐๐	๔ โครงการ	๕๔๖,๒๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๑๔	๔	โครงการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช	งบปกติ	๑ โครงการ	๕,๙๐๙,๓๐๐	๑ โครงการ	๕,๙๐๙,๓๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๑,๘๑๘,๖๐๐	ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
๑๕	๔	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจและพืชท้องถิ่น	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๗๖๕,๘๐๐	๑ โครงการ	๒,๗๖๕,๘๐๐	๑ โครงการ	๒,๗๖๕,๘๐๐	๓ โครงการ	๘,๒๙๗,๔๐๐	ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
๑๖	๔	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๗๒๘,๙๐๐	๑ โครงการ	๒,๗๒๘,๙๐๐	๑ โครงการ	๒,๗๒๘,๙๐๐	๓ โครงการ	๘,๑๘๖,๗๐๐	ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
๑๗	๔	โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	งบปกติ	๑ โครงการ	๗๑๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๑๗,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๔๓๔,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๑๘	๔	โครงการงานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีการเกษตร	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๗๑,๕๐๐	๑ โครงการ	๔๔๙,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๙๒๑,๙๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๑๙	๔	โครงการผลิตพันธุ์พืชคุณภาพดี	งบปกติ	๑ โครงการ	๘๓๕,๗๕๐	๑ โครงการ	๗๖๕,๗๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๖๐๑,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๐	๔	โครงการผลิตพันธุ์มันสำปะหลังคุณภาพดี	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๕๒๘,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๒๘,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๑	๔	โครงการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๒๗,๗๕๐	๑ โครงการ	๕๗๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๗๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๗๐,๐๐๐	๔ โครงการ	๑,๙๓๗,๗๕๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๒	๔	โครงการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๔๘๑,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๘๑,๔๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๓	๔	โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๖๙๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๖๙๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๖๙๔,๒๐๐	๓ โครงการ	๒,๐๘๒,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๔	๔	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๘๑,๔๔๑	๑ โครงการ	๒๘๑,๔๔๑	๑ โครงการ	๒๘๑,๔๔๑	๓ โครงการ	๘๔๔,๓๒๓	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงานดำเนินการ		
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕			รวม ๕ ปี	
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		เป้าหมาย	งบประมาณ
๒๕	๔	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเพื่อใช้ประโยชน์พัฒนาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘๕๐,๖๐๐	๑ โครงการ	๘๕๐,๖๐๐	๑ โครงการ	๘๕๐,๖๐๐	๓ โครงการ	๒,๕๕๑,๘๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๖	๔	โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๕๐๐ ไร่	๒๗๒,๒๔๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๗๒,๒๔๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๒๗	๔	โครงการศูนย์บริการประชาชน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๓๐๐๐ ราย	๑๐๘,๘๘๐	๓๐๐๐ ราย	๑๐๘,๘๘๐	๓๐๐๐ ราย	๑๐๘,๘๘๐	๓ โครงการ	๓๒๖,๖๔๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๒๘	๔	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๖๗,๑๒๐	๑ โครงการ	๓๖๗,๑๒๐	๑ โครงการ	๓๖๗,๑๒๐	๓ โครงการ	๑,๑๐๑,๓๖๐	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๑๒
๒๙	๔	โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว/ถั่วเขียว	งบปกติ	๑ หน่วย	๔,๔๗๗,๐๐๐	๑ หน่วย	๑,๓๒๐,๘๒๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๕,๗๙๗,๘๒๕	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
๓๐	๔	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๘,๑๗๐	๑ โครงการ	๒๔๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๒๔๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๒๔๔,๒๐๐	๕ โครงการ	๗๔๖,๗๗๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
๓๑	๔	โครงการเครื่องตัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
รวม	๓๑	โครงการ		๑๓ โครงการ	๑๒,๙๘๖,๙๔๐	๓๔ โครงการ	๑๒,๘๐๒,๒๗๐	๒๑โครงการ	๙,๖๕๓,๔๐๑	๒๑ โครงการ	๙,๖๕๓,๔๐๑	๒๑โครงการ	๙,๖๕๓,๔๐๑	๔๒ โครงการ	๕๔,๗๙๗,๘๖๓	
๑	๕	โครงการส่งเสริมและบริหารจัดการการเกษตรและการแปรรูป	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๒๖,๘๒๐	๑ โครงการ	๓๒๖,๘๒๐	๑ โครงการ	๓๒๖,๘๒๐	๓ โครงการ	๙๘๐,๔๖๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต ๒ (นครสวรรค์)
๒	๕	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๓๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๓๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๓๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๓๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์
๓	๕	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร (ข้าว) ในวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	๑ โครงการ	๒๔๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๔๓,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๔๘๖,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๔	๕	โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๐๓,๕๔๐	๑ โครงการ	๖๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๓,๕๕๐	๑ โครงการ	๒๓,๕๕๐	๑ โครงการ	๒๓,๕๕๐	๕ โครงการ	๒๓๖,๑๔๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๕	๕	โครงการส่งเสริมเกษตรกรกรมทางเลือก	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๔๒,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๔๒,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒๘๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๖	๕	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐	๔ โครงการ	๘๒,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๗	๕	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๙๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๘	๕	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๔,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๔,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๙	๕	โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗,๕๐๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๗,๕๐๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๗,๕๐๒,๐๐๐	๓ โครงการ	๒๒,๕๐๖,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔
๑๐	๕	โครงการส่งเสริมหมกรมสินค้าเกษตรปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒	งบกลุ่มจังหวัด	๑ โครงการ	๔,๑๔๗,๒๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๑๔๗,๒๐๐	สนง.กษ.นว.

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานต้นสังกัด	
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
๑๑	๕	โครงการกิจกรรมหลักที่ ๒ จัดงานบรรณรักษ์เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยในงานต่างๆ	งบจังหวัด	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๒๐,๙๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒,๑๒๐,๙๐๐	สนง.กษ.นว.
๑๒	๕	โครงการกิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย	งบจังหวัด	๑ โครงการ	๕๕๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๕๐,๐๐๐	สนง.กษ.นว.
๑๓	๕	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๕,๑๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๑๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๑๐๐	๓ โครงการ	๗๕,๓๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	
๑๔	๕	การสนับสนุนอุปกรณ์แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	งบปกติ	๓ แห่ง	๒,๓๖๐,๘๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๓๖๐,๘๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	
๑๕	๕	การพัฒนาสถาบันเกษตรกรจัดเก็บพืชผลทางการเกษตร	งบปกติ	๑ แห่ง	๕,๖๗๙,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕,๖๗๙,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	
๑๖	๕	โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพสร้างมูลค่าเพิ่มในสังกัดสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๑ แห่ง	๕๕,๒๐๐	๑ แห่ง	๕๕,๒๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๑๐,๔๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	
๑๗	๕	การส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรในสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๑ แห่ง	๘,๑๐๐	๑ แห่ง	๘,๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๖,๒๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	
๑๘	๕	โครงการการพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	งบปกติ	๑๗ ราย	๑๘,๖๔๐	๑๗ ราย	๑๘,๖๔๐	๑๕ ราย	๒๗,๘๕๐	๑๕ ราย	๒๗,๘๕๐	๑๕ ราย	๒๗,๘๕๐	๕ โครงการ	๑๒๐,๘๓๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์	
๑๙	๕	โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๖๐ ราย	๑๑๕,๔๐๐	๑๖๐ ราย	๑๖๓,๘๑๑	๕๐ ราย	๕๙,๘๘๔	๕๐ ราย	๕๙,๘๘๔	๕๐ ราย	๕๙,๘๘๔	๕ โครงการ	๔๕๘,๘๖๓	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์	
๒๐	๕	โครงการจัดตลาดประชุมาอย่างพารา	งบปกติ	๑ กิจกรรม	๑๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๒,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒๔,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขา นครสวรรค์	
๒๑	๕	โครงการจัดนิทรรศการ	งบปกติ	๑ กิจกรรม	๓๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๐๐๐	๕ โครงการ	๙๕,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขา นครสวรรค์	
๒๒	๕	โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๖๙๕,๐๙๘	๑ โครงการ	๑,๘๓๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๘๓๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๘๓๔,๐๐๐	๔ โครงการ	๗,๑๙๗,๐๙๘	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
๒๓	๕	โครงการศึกษาภาวะเศรษฐกิจสังคมสภาพการผลิตข้าวของชาวนาและวิถีการตลาดในห่วงโซ่อุปทานข้าว	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๐๙,๖๒๒	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๐๙,๖๒๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
๒๔	๕	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการแผนการผลิต	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑,๗๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑,๗๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
๒๕	๕	โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐	๔ โครงการ	๙๕,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
๒๖	๕	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๓๒๘,๙๓๖	๑ โครงการ	๑๙๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๙๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๙๘,๐๐๐	๔ โครงการ	๙๒๒,๙๓๖	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๒๗	๕	โครงการรักษาระดับปริมาณและคุณภาพข้าว ปี ๒๗/๖๔	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๙๓๘,๙๕๖	๑ โครงการ	๒,๙๓๘,๙๕๖	๑ โครงการ	๒,๙๓๘,๙๕๖	๓ โครงการ	๘,๘๑๖,๘๖๘	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
รวม	๒๗	โครงการ		๑๔ โครงการ	๓๔,๙๖๕,๓๘๐	๑๗ โครงการ	๓,๗๓๒,๕๐๘	๓๔ โครงการ	๑๓,๐๔๑,๑๖๐	๓๔ โครงการ	๑๓,๐๔๑,๑๖๐	๓๔ โครงการ	๑๓,๐๔๑,๑๖๐	๗๓ โครงการ	๕๗,๘๒๑,๓๖๘	
รวมทั้งสิ้น	๙๒	โครงการ		๔๕ โครงการ	๔๖,๔๕๘,๔๕๑	๕๓ โครงการ	๓๒,๗๗๑,๙๔๙	๖๐ โครงการ	๓๘,๑๘๐,๐๑๓	๖๒ โครงการ	๔๐,๐๒๑,๕๑๓	๖๒ โครงการ	๔๐,๐๒๑,๕๑๓	๒๘๒ โครงการ	๑๙๗,๔๕๓,๔๓๙	

หมายเหตุ : ๑. ให้ตรวจสอบแผนงาน/โครงการ ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ โดยสามารถปรับแก้ไขและเพิ่มเติมได้ ให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำรงชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (smart farmer)

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (smart group)

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	คำเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑	๑	โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ กิจกรรมสนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	งบปกติ	๕๐ ราย	๔๘๖,๑๕๐	๕๐ ราย	๔๘๖,๑๕๐	๕๐ ราย	๓๓๘,๕๐๐	๕๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐	๕๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๑,๘๘๖,๘๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต ๒ (นครสวรรค์)
๒	๑	โครงการสนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	งบปกติ	๕๗ ราย	๔๗๖,๔๓๐	๕๗ ราย	๓๗๗,๓๐๐	๕๗ ราย	๒๘๐,๖๐๐	๕๗ ราย	๒๘๐,๖๐๐	๕๗ ราย	๒๘๐,๖๐๐	๕ โครงการ	๑,๖๙๕,๕๓๐	สนง.ประมงจังหวัดนครสวรรค์
๓	๑	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๖๐๐ ราย	๑๒๐,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๑๓,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๓๓,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๔	๑	โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ (ปีที่ ๑)	งบปกติ	๑ โครงการ	๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๓,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๖,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๕	๑	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๑,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๑,๐๐๐	๓ โครงการ	๑๒๓,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๖	๑	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑ โครงการ	๓๓๗,๔๒๐	๑ โครงการ	๓๓๗,๔๒๐	๑ โครงการ	๒๖๐,๒๔๐	๑ โครงการ	๒๖๐,๒๔๐	๑ โครงการ	๒๖๐,๒๔๐	๕ โครงการ	๑,๔๑๕,๕๖๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๗	๑	โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	๑ โครงการ	๖๗๑,๒๕๐	๑ โครงการ	๖๗๑,๒๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๓๔๒,๕๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๘	๑	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘๒๙,๗๐๐	๑ โครงการ	๘๒๙,๗๐๐	๑ โครงการ	๘๒๙,๗๐๐	๓ โครงการ	๒,๔๘๙,๑๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๙	๑	โครงการคลินิกเกษตร	งบปกติ	๑๒ ครั้ง	๗๐,๙๐๐	๑๒ ครั้ง	๒๒,๖๐๐	๑๒ ครั้ง	๑๙,๒๐๐	๑๒ ครั้ง	๑๙,๒๐๐	๑๒ ครั้ง	๑๙,๒๐๐	๕ โครงการ	๑๕๐,๑๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๐	๑	โครงการทฤษฎีใหม่	งบปกติ	๑๓๔๙ ราย	๔๙๕,๕๑๐	๑๓๔๙ ราย	๔๙๖,๑๕๐	๕๖๐ ราย	๒๒๑,๕๖๐	๕๖๐ ราย	๒๒๑,๕๖๐	๕๖๐ ราย	๒๒๑,๕๖๐	๕ โครงการ	๑,๖๕๖,๒๔๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๑	๑	โครงการพัฒนาเกษตรกรให้ใช้ข้อมูลทางบัญชีอย่างยั่งยืน	งบปกติ	๑๒๐ คน	๑๙,๒๐๐	๑๒๐ คน	๑๖,๓๒๐	๑๒๐ ราย	๑๖,๓๒๐	๑๒๐ ราย	๑๖,๓๒๐	๑๒๐ ราย	๑๖,๓๒๐	๕ โครงการ	๘๘,๔๘๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๒	๑	โครงการสอนแนะการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ	งบปกติ	๑,๕๐๐ คน	๒๒๖,๐๐๐	๑,๕๐๐ คน	๒๒๖,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๔๕๒,๐๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๓	๑	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน(เกษตรอินทรีย์)	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๓๒ ราย	๘,๘๖๐	๓๒ ราย	๘,๘๖๐	๓๒ ราย	๘,๘๖๐	๓ โครงการ	๒๖,๕๘๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๔	๑	โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑๒๓๕ ราย	๒๗๑,๒๙๐	๑๒๓๕ ราย	๒๗๑,๒๙๐	๑๒๓๕ ราย	๒๗๑,๒๙๐	๓ โครงการ	๘๑๓,๘๗๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๕	๑	โครงการค่ายเยาวชน...รักษางูพระ เณริณพระเกียรติ ๖๐ พรรษา	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๕,๕๐๐	๕ โครงการ	๗๗,๕๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๑๖	๑	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ -บริการวิเคราะห์ดินและน้ำแนะนำการจัด การดิน-น้ำ-พืช ในพื้นที่ ๕ จังหวัด (นครสวรรค์,ตาก,สุโขทัย,กำแพงเพชร และอุทัยธานี)	งบปกติ	๔,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๔๙๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๔๙๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๔๙๔,๐๐๐	๕ โครงการ	๕,๘๓๒,๐๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๗	๑	โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปี ๒๕๖๑ (อบรม)	งบปกติ	๑ ศูนย์	๔๔๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๔๔๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๔๗๕,๔๐๐	๑ ศูนย์	๔๗๕,๔๐๐	๑ ศูนย์	๔๗๕,๔๐๐	๕ โครงการ	๒,๓๐๖,๒๐๐	สนง.กษ.นว.
๑๘	๑	โครงการ "๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง"	งบปกติ	๑๕ อำเภอ	๕๖,๐๐๐	๑๕ อำเภอ	๕๖,๐๐๐	๑๕ อำเภอ	๕๓,๙๐๒	๑๕ อำเภอ	๕๓,๙๐๒	๑๕ อำเภอ	๕๓,๙๐๒	๕ โครงการ	๒๗๓,๗๐๖	สนง.กษ.นว.

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ											หน่วยงานดำเนินการ	
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย		งบประมาณ
๑๙	๑	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๗,๐๐๐	๕โครงการ	๔๑,๐๐๐	สง.กษ.นว.
๒๐	๑	โครงการกิจกรรมหลักที่ ๙ ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ	งบจังหวัด	๑ โครงการ	๗๕๕,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗๕๕,๕๐๐	สง.กษ.นว.
๒๑	๑	โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๗๘๗,๒๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗๘๗,๒๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๒๒	๑	โครงการเมล็ดพันธุ์ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, ฝ้าย และถั่วเหลือง)	งบปกติ	๑ โครงการ	๔,๐๕๖,๓๑๖	๑ โครงการ	๔,๐๕๖,๓๑๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๘,๑๑๒,๖๓๒	ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์
๒๓	๑	โครงการ "๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง"	งบปกติ	๑ อำเภอ	๖๕,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๖๕,๔๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๔	๑	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๘๙๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๗๔,๒๐๐	๑ โครงการ	๗๔,๒๐๐	๔โครงการ	๑,๑๑๖,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๕	๑	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๕๐,๐๐๐	๔โครงการ	๖๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒๖	๑	การส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบปกติ	๑ แห่ง	๒๗,๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๗,๑๐๐	สง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์
๒๗	๑	โครงการ "๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง"	งบปกติ	๑ อำเภอ	๕,๓๐๐	๑ อำเภอ	๕,๓๐๐	๑ โครงการ	๑๕๗,๘๐๐	๑ โครงการ	๑๕๗,๘๐๐	๑ โครงการ	๑๕๗,๘๐๐	๕โครงการ	๔๘๔,๐๐๐	สง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์
๒๘	๑	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๘,๒๐๐	๑ โครงการ	๔๘,๒๐๐	๑ โครงการ	๔๘,๒๐๐	๓โครงการ	๑๔๔,๖๐๐	สง.สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์
๒๙	๑	โครงการงบประมาณ	งบปกติ	๒ รายการ	๔๖,๘๐๐	๑ รายการ	๔๗,๐๐๐	๒๓ รายการ	๕๗๗,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๓โครงการ	๖๗๑,๒๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๐	๑	โครงการเกษตรกรได้รับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและสร้างมูลค่าที่หักกัน	งบปกติ	๔ กิจกรรม	๘๐๗,๔๐๐	๔ กิจกรรม	๘๐๗,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒โครงการ	๑,๖๑๔,๘๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๑	๑	โครงการเกษตรกรได้รับการจัดที่ดินและพื้นที่เกษตรกรรม	งบปกติ	๔ กิจกรรม	๔,๕๙๗,๑๗๗	๔ กิจกรรม	๔,๕๙๗,๑๗๗	๑ โครงการ	๑,๗๕๓,๑๙๑	๑ โครงการ	๑,๗๕๓,๑๙๑	๑ โครงการ	๑,๗๕๓,๑๙๑	๕โครงการ	๑๘,๔๕๓,๙๒๗	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๒	๑	โครงการรวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๑๐๐๐ ไร่	๙๘๒,๐๐๐	๙๕๐ ไร่	๕๕๑,๕๐๐	๕๐๐ ไร่	๑๕๖,๘๗๗	๕๐๐ ไร่	๑๕๖,๘๗๗	๕๐๐ ไร่	๑๕๖,๘๗๗	๕โครงการ	๒,๐๐๔,๑๓๑	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๓	๑	โครงการพัฒนาการเกษตรยั่งยืน	งบปกติ	๑ กิจกรรม	๑,๕๖๕,๕๔๐	๑ กิจกรรม	๑,๕๖๕,๕๔๐	๑ กิจกรรม	๑,๑๖๔,๘๘๑	๑ กิจกรรม	๑,๑๖๔,๘๘๑	๑ กิจกรรม	๑,๑๖๔,๘๘๑	๕โครงการ	๖,๖๒๕,๗๒๓	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๔	๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๙๖ ราย	๑๖๖,๑๐๐	๙๖ ราย	๑๖๖,๑๐๐	๕๐ ราย	๑๓๖,๑๒๐	๕๐ ราย	๑๓๖,๑๒๐	๕๐ ราย	๑๓๖,๑๒๐	๕โครงการ	๖๘๘,๕๖๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๕	๑	โครงการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	งบปกติ	๓ กิจกรรม	๙๗,๓๐๐	๓ กิจกรรม	๙๗,๓๐๐	๓ กิจกรรม	๗๗,๖๔๓	๓ กิจกรรม	๗๗,๖๔๓	๓ กิจกรรม	๗๗,๖๔๓	๕โครงการ	๔๒๗,๕๒๙	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๓๖	๑	โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	๑ ครั้ง	๑๓,๑๕๐	๑ ครั้ง	๑๘,๘๔๘	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒โครงการ	๓๑,๙๙๘	สง.เศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒
๓๗	๑	โครงการไทยนิยมยั่งยืน	งบปกติ	๑ ครั้ง	๐	๑ โครงการ	๒๔,๘๗๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒โครงการ	๒๔,๘๗๕	สง.เศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒
๓๘	๑	โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๙๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๙๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๙๑,๒๐๐	๓โครงการ	๒๗๓,๖๐๐	สง.เศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒
๓๙	๑	โครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อความยั่งยืน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๘๐๕,๑๔๘	๑ โครงการ	๑๗๙,๔๕๐	๑ โครงการ	๑๗๙,๔๕๐	๑ โครงการ	๑๗๙,๔๕๐	๔โครงการ	๒,๓๔๓,๔๙๘	การยางแห่งประเทศไทย สาขา นครสวรรค์
๔๐	๑	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑ จังหวัด	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๙,๘๙๗	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๕โครงการ	๙๙,๘๙๗	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ											หน่วยงานดำเนินการ	
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย		งบประมาณ
๔๑	๑	โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งภายในและภายนอกภาคเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๖,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๖,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๖,๔๐๐	๓ โครงการ	๔๙,๒๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
รวม	๔๑	โครงการ		๓๐	๑๓,๑๘๘,๓๔๓	๓๑	๑๓,๕๒๙,๓๔๓	๒๙	๘,๙๑๖,๔๓๙	๒๘	๘,๓๑๖,๕๓๙	๒๘	๘,๓๑๖,๕๓๙	๑๔๖	๖๒,๒๒๓,๑๘๖	
๑	๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer	งบปกติ	๒๕๐ คน	๑๒๕,๐๐๐	๒๕๐ คน	๕๙,๐๐๐	๒๕๐ คน	๕๘,๓๐๐	๒๕๐ คน	๕๘,๓๐๐	๒๕๐ คน	๕๘,๓๐๐	๕ โครงการ	๓๕๓,๙๐๐	สำนักงานประมงจังหวัด นครสวรรค์
๒	๒	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	๑ โครงการ	๖๙๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๘๐๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๒๙๕,๕๕๐	๑ โครงการ	๒๙๕,๕๕๐	๑ โครงการ	๒๙๕,๕๕๐	๕ โครงการ	๒,๓๘๗,๕๕๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์
๓	๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart farmer	งบจังหวัด	๓๕ ราย	๓๐๓,๔๐๐	๔๐ ราย	๓๐๓,๔๐๐	๔๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๔๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๔๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๕ โครงการ	๘๙๔,๘๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์
๔	๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	๔๓๖ ราย	๒๕๙,๖๐๐	๓๐๐ ราย	๓๙๔,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๒๑๖,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๒๑๖,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๒๑๖,๐๐๐	๕ โครงการ	๑,๒๔๖,๖๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์
๕	๒	โครงการอาสาสมัครเกษตรกร	งบปกติ	๓๐๐ ราย	๑๖๒,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๑๑๐,๖๗๐	๓๗๕ ราย	๑๐๕,๘๐๐	๓๗๕ ราย	๑๐๕,๘๐๐	๓๗๕ ราย	๑๐๕,๘๐๐	๕ โครงการ	๕๙๐,๐๗๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์
๖	๒	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๔๑,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๔๑,๕๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์
๗	๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	๘๐ ราย	๑๑๓,๑๐๐	๘๐ ราย	๑๑๓,๑๐๐	๙๐ ราย	๗๐,๘๐๐	๙๐ ราย	๗๐,๘๐๐	๙๐ ราย	๗๐,๘๐๐	๕ โครงการ	๔๓๘,๖๐๐	สง.ปศุสัตว์จังหวัด นครสวรรค์
๘	๒	อบรมเชิงปฏิบัติการ ในเขตพื้นที่งานจัดรูปที่ดิน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ (ส่วนที่ ๖)	งบปกติ	๐	๐	๓ รุ่น	๖๒,๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๖๒,๑๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๕
๙	๒	โครงการการประชุมชี้แจงเกษตรกร ในเขตพื้นที่ งานจัดรูปที่ดินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ชอแมค ส่วนที่ ๒๑ พื้นที่ ๖๖๕ ไร่	งบปกติ	๐	๐	๒ รุ่น	๔๑,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๑,๔๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๕
๑๐	๒	โครงการการประชุมชี้แจงเกษตรกร ในเขตพื้นที่ งานจัดรูปที่ดินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ ส่วนที่ ๒ พื้นที่ ๒,๔๙๗ ไร่	งบปกติ	๐	๐	๕ รุ่น	๑๐๓,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐๓,๕๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๕
๑๑	๒	โครงการฝึกอบรมเกษตรกรในเขตพื้นที่งานจัดรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์	งบกองทุน จัดรูปที่ดิน	๐	๐	๑ รุ่น	๓๘,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๘,๐๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๕
๑๒	๒	โครงการฝึกอบรมเกษตรกรในเขตพื้นที่งานจัดรูปที่ดินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ ส่วนที่ ๖ ตำบลพรหมนิมิต อำเภอตากคลี จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘๒,๘๐๐	๑ โครงการ	๘๒,๘๐๐	๑ โครงการ	๘๒,๘๐๐	๓ โครงการ	๒๔๘,๔๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๕
๑๓	๒	โครงการฝึกอบรมเกษตรกรในเขตพื้นที่งานจัดระบบน้ำโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (โพคาสิ) ระยะ ๒ ตำบลตะคร้อ อำเภอโพคาสิ จังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๑,๔๐๐	๑ โครงการ	๔๑,๔๐๐	๑ โครงการ	๔๑,๔๐๐	๓ โครงการ	๑๒๔,๒๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๕
๑๔	๒	โครงการการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	งบปกติ	๕๒ ราย	๗๘,๐๐๐	๕๒ ราย	๗๘,๐๐๐	๒๗๕๕ ราย	๑,๓๗๑,๓๕๐	๒๗๕๕ ราย	๑,๓๗๑,๓๕๐	๒๗๕๕ ราย	๑,๓๗๑,๓๕๐	๕ โครงการ	๕,๔๗๑,๒๕๐	สง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๕	๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer	งบปกติ	๖๕ ราย	๒๔,๑๕๐	๖๕ ราย	๒๔,๑๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๔๘,๓๐๐	สง.สหกรณ์จังหวัด นครสวรรค์
๑๖	๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๘๐ ราย	๓๔๕,๓๑๖	๘๐ ราย	๒๘๒,๔๘๐	๕๕ ราย	๑๖๒,๑๕๙	๕๕ ราย	๑๖๒,๑๕๙	๕๕ ราย	๑๖๒,๑๕๙	๕ โครงการ	๑,๑๑๔,๒๖๙	สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	คำเป้าหมาย/งบประมาณ											หน่วยงานดำเนินการ		
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย		งบประมาณ	
๑๗	๒	โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๒๐ ไร่	๘๒,๙๒๐	๒๐ ไร่	๘๒,๙๒๐	๒๐ ไร่	๘๒,๙๒๐	๓ โครงการ	๒๔๘,๗๖๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์	
๑๘	๒	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๒๒ ไร่	๑๗,๖๒๐	๒๒ ไร่	๑๗,๖๒๐	๒๒ ไร่	๑๗,๖๒๐	๓ โครงการ	๕๒,๘๖๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์	
๑๙	๒	โครงการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๕๘๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๕๘๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๕๘๐	๓ โครงการ	๖๙๑,๗๔๐	สง.เศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒	
๒๐	๒	โครงการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่ชาวนา	งบปกติ	๑ จังหวัด	๔๙,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๙,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
๒๑	๒	โครงการสร้างและพัฒนาชาวนาปราดเบรื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	๒ กิจกรรม	๘๐,๒๒๐	๑ โครงการ	๔๒,๕๖๗	๑ โครงการ	๘๒,๙๐๐	๑ โครงการ	๘๒,๙๐๐	๑ โครงการ	๘๒,๙๐๐	๕ โครงการ	๓๘๓,๔๘๗	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
รวม	๒๑	โครงการ		๑๑ โครงการ	๒,๒๓๐,๑๘๒	๑๕ โครงการ	๒,๕๔๔,๓๖๗	๑๔ โครงการ	๓,๓๑๘,๕๗๙	๑๔ โครงการ	๓,๓๑๘,๕๗๙	๑๔ โครงการ	๓,๓๑๘,๕๗๙	๖๘ โครงการ	๑๘,๗๓๐,๒๘๖		
๑	๓	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๕ อำเภอ	๔๓๓,๐๐๐	๑๕ อำเภอ	๔๐๘,๕๐๐	๑๕ อำเภอ	๒๔๕,๑๐๐	๑๕ อำเภอ	๒๔๕,๑๐๐	๑๕ อำเภอ	๒๔๕,๑๐๐	๕ โครงการ	๑,๕๗๑,๘๐๐	สง.ประมงจังหวัด นครสวรรค์	
๒	๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๑ โครงการ	๖๓๓,๖๐๐	๑ โครงการ	๖๓๓,๖๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๒๖๗,๒๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๓	๓	โครงการศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๕ ศูนย์	๙๔๓,๒๐๐	๑๕ ศูนย์	๑,๗๖๓,๒๐๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๓,๕๐๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๓,๕๐๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๓,๕๐๐	๕ โครงการ	๗,๒๑๖,๙๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๔	๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและการปรับปรุงระบบการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	งบปกติ	๑ โครงการ	๓๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๖๐๐,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๕	๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑ โครงการ	๓๐๑,๘๐๐	๑ โครงการ	๓๐๑,๘๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๖๐๓,๖๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๖	๓	โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิในรูปแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๖๖๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๖๖๐,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๗	๓	โครงการส่งเสริมการผลิตอ้อยโรงงานในรูปแบบแปลงใหญ่	งบจังหวัด	๑ โครงการ	๑,๓๖๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๒๕,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๙๘๕,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๘	๓	โครงการส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังในรูปแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๗๓,๙๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๗๒๓,๙๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๙	๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	งบจังหวัด	๑ โครงการ	๑,๓๗๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๓๔๕,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒,๗๑๕,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๐	๓	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	งบปกติ	๑ โครงการ	๔๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๒,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๘๔,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๑	๓	โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	๑ โครงการ	๒๘๘,๘๐๐	๑ โครงการ	๒๔๘,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๗๕,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๗๕,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๗๕,๔๐๐	๕ โครงการ	๑,๐๖๓,๔๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๒	๓	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๙	งบปกติ	๔ แปลง	๔๓๒,๐๐๐	๔ แปลง	๔๓๒,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๘๖๔,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๓	๓	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐	งบปกติ	๑๕ แปลง	๓,๗๐๘,๐๐๐	๑๕ แปลง	๓,๗๐๘,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๗,๔๑๖,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๔	๓	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๓๗๑,๕๐๐	๑ โครงการ	๗๐๖,๕๐๐	๑ โครงการ	๗๐๖,๕๐๐	๑ โครงการ	๗๐๖,๕๐๐	๔ โครงการ	๔,๔๙๑,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๕	๓	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๖๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๖๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๖๓,๐๐๐	๓ โครงการ	๔๘๙,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๖	๓	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๓,๔๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๓,๔๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	
๑๗	๓	โครงการส่งเสริมเกษตรกรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๓๕,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๕,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัด นครสวรรค์	

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ											หน่วยงานดำเนินการ	
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย		งบประมาณ
๑๘	๓	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๗๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๗๓,๐๐๐	๓ แปลง	๑๔๘,๒๐๐	๓ แปลง	๑๔๘,๒๐๐	๓ แปลง	๑๔๘,๒๐๐	๕ โครงการ	๗๙๐,๖๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๑๙	๓	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑ โครงการ	๒๙๕,๗๐๐	๑ โครงการ	๒๙๕,๗๐๐	๑๕๐ ไร่	๓๐๖,๙๐๐	๑๕๐ ไร่	๓๐๖,๙๐๐	๑๕๐ ไร่	๓๐๖,๙๐๐	๕ โครงการ	๑,๕๑๒,๑๐๐	สง.ปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๒๐	๓	โครงการศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๕ ศูนย์	๔๔๓,๓๓๐	๑๕ ศูนย์	๒๖๗,๓๙๕	๑๕ ศูนย์	๒๖๕,๕๐๐	๑๕ ศูนย์	๒๖๕,๕๐๐	๑๕ ศูนย์	๒๖๕,๕๐๐	๕ โครงการ	๑,๕๐๗,๒๒๕	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๑	๓	โครงการแปลงใหญ่	งบปกติ	๓๐๐ ไร่	๒๒๒,๘๘๐	๓๐๐ ไร่	๒๓๗,๗๒๐	๒๐๐ ไร่	๑๔๐,๓๕๐	๒๐๐ ไร่	๑๔๐,๓๕๐	๒๐๐ ไร่	๑๔๐,๓๕๐	๕ โครงการ	๘๘๐,๖๕๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๒	๓	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์และประชาชนกลุ่มเป้าหมายใช้บัญชีเป็น	งบปกติ	๒๑๐ คน	๓๓,๖๐๐	๒๑๐ คน	๒๘,๕๖๐	๒๑๐ ไร่	๒๘,๕๖๐	๒๑๐ ไร่	๒๘,๕๖๐	๒๑๐ ไร่	๒๘,๕๖๐	๕ โครงการ	๑๔๗,๘๔๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๓	๓	โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๑๒๓ แห่ง	๒,๐๒๕,๘๖๕	๑๒๑ แห่ง	๒,๒๙๒,๐๗๐	๑๓๗ แห่ง	๑,๘๔๖,๓๒๐	๑๓๗ แห่ง	๑,๘๔๖,๓๒๐	๑๓๗ แห่ง	๑,๘๔๖,๓๒๐	๕ โครงการ	๙,๘๕๖,๘๙๕	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๔	๓	โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงิน	งบปกติ	๓๕๐ คน	๕๕,๙๐๐	๓๕๐ คน	๒๑,๐๐๐	๓๕๐ ไร่	๒๑,๐๐๐	๓๕๐ ไร่	๒๑,๐๐๐	๓๕๐ ไร่	๒๑,๐๐๐	๕ โครงการ	๑๓๓,๙๐๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๕	๓	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	งบปกติ	๑๔๐ คน	๖๘,๗๐๐	๑๔๐ คน	๕๖,๐๐๐	๑๐๐ ไร่	๔๐,๐๐๐	๑๐๐ ไร่	๔๐,๐๐๐	๑๐๐ ไร่	๔๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๒๔๔,๗๐๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๖	๓	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๒,๖๑๕	๑ โครงการ	๙๔,๖๕๐	๑ โครงการ	๙๔,๖๕๐	๑ โครงการ	๙๔,๖๕๐	๕ โครงการ	๓๙๖,๕๖๕	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๗	๓	โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๕๐๐	๑ โครงการ	๔,๕๐๐	๑ โครงการ	๔,๕๐๐	๓ โครงการ	๑๓,๕๐๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๘	๓	โครงการทำบัญชีส่งเสริมการออมเฉลิมพระเกียรติฯ	งบปกติ	๐	-	๑,๓๐๐ ไร่	๓๒,๑๓๐.๐๐	๐	-	๐	-	๐	-	๑ โครงการ	๓๒,๑๓๐.๐๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๒๙	๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๑๕๕ ไร่	๒๐๒,๘๑๐.๐๐	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๑ โครงการ	๒๐๒,๘๑๐.๐๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๓๐	๓	โครงการเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกรรายย่อย	งบปกติ	๓๖๘ ไร่	๗๕,๗๐๐.๐๐	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๑ โครงการ	๗๕,๗๐๐.๐๐	สง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
๓๑	๓	สร้างนิคมการเกษตร (ตาก, กำแพงเพชร, และ อุทัยธานี)	งบปกติ	๗๐๐	๑๐๕,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒๕๕,๐๐๐	สง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๓๒	๓	โครงการสนับสนุนการเรียนรู้การเพิ่มศักยภาพการทำเกษตรและการเพิ่มมูลค่าสินค้า (ศพก.)	งบปกติ	๑๕ ศูนย์	๑๘๔,๖๐๐	๑๕ ศูนย์	๑๘๔,๖๐๐	๑๕ ศูนย์	๑๘๔,๖๐๐	๑๕ ศูนย์	๑๘๔,๖๐๐	๑๕ ศูนย์	๑๘๔,๖๐๐	๕ โครงการ	๙๒๓,๐๐๐	สง.กษ.นว.
๓๓	๓	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ระดับจังหวัด	งบปกติ	๑ ชิ้นงาน	๓๕,๐๐๐	๑ ชิ้นงาน	๓๕,๐๐๐	๑ ชิ้นงาน	๓๕,๐๐๐	๑ ชิ้นงาน	๓๕,๐๐๐	๑ ชิ้นงาน	๓๕,๐๐๐	๕ โครงการ	๑๗๕,๐๐๐	สง.กษ.นว.
๓๔	๓	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๕๑ ไร่	๗๓๒,๕๐๐	๑ โครงการ	๔๘๐,๒๐๐	๑ โครงการ	๑๗๕,๗๒๐	๑ โครงการ	๑๗๕,๗๒๐	๑ โครงการ	๑๗๕,๗๒๐	๕ โครงการ	๑,๗๓๙,๘๖๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๓๕	๓	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑ โครงการ	๒๘๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๒๔,๕๐๐	๑ โครงการ	๒๒๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๒๒๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๒๒๑,๒๐๐	๕ โครงการ	๑,๔๗๓,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๓๖	๓	สร้างทักษะและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรกิจกรรมสร้างเครือข่ายการผลิตชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช	งบปกติ	๓ กลุ่ม	๔๙๗,๓๔๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๙๗,๓๔๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	คำเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ	
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
๓๗	๓	ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	งบปกติ	๑๕ ศูนย์	๑๑๓,๑๐๐	๑๕ ศูนย์	๓๐,๖๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๔๓,๗๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๓๘	๓	การพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร ๑ อำเภอ ๑ สหกรณ์ภาคการเกษตร	งบปกติ	๑๒ แห่ง	๑๓๑,๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๓๑,๑๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๓๙	๓	การสนับสนุนการดำเนินงานบริหารจัดการการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๒,๕๒๖ ราย	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๐	๓	การส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามระบบ CPS)	งบปกติ	๑๔๘ แห่ง	๘๒๗,๓๐๐	๑๔๘ แห่ง	๘๒๗,๓๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑,๖๕๔,๖๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๑	๓	การส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ประชุมคณะกรรมการกลางระดับจังหวัด)	งบปกติ	๕๗ ราย	๓๓,๕๒๐	๕๗ ราย	๓๓,๕๒๐	๑ โครงการ	๔,๙๑๒,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๑๒,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๑๒,๓๐๐	๕ โครงการ	๕ โครงการ	๑๔,๘๐๓,๙๔๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๒	๓	การส่งเสริม/พัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๑ แห่ง	๖๕,๓๗๐	๓ แห่ง	๓๑,๘๐๐	๑ โครงการ	๓๑,๘๐๐	๑ โครงการ	๓๑,๘๐๐	๑ โครงการ	๓๑,๘๐๐	๓๑,๘๐๐	๕ โครงการ	๑๙๒,๕๗๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๓	๓	อาสาสมัครเกษตร สาขาสหกรณ์	งบปกติ	๓๐ ราย	๑๔,๐๐๐	๓๐ ราย	๑๔,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๔	๓	การสร้างและส่งเสริมธรรมาภิบาลให้กับสหกรณ์	งบปกติ	๙ แห่ง	๒๘,๓๕๐	๙ แห่ง	๒๘,๓๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๕๖,๗๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๕	๓	การพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	๙๗ แห่ง	๑๐,๓๐๐	๙๖ แห่ง	๑๐,๓๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒๐,๖๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๖	๓	การพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ที่ดิน	งบปกติ	๖ แห่ง	๙,๖๐๐	๖ แห่ง	๙,๖๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๘,๒๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๗	๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใหม่มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๑๖,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๑๖,๔๐๐	๑ โครงการ	๑๑๖,๔๐๐	๓ โครงการ	๓โครงการ	๓๔๙,๒๐๐	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๘	๓	โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๖,๙๘๑,๙๑๒	๑ โครงการ	๖,๙๘๑,๙๑๒	๑ โครงการ	๖,๙๘๑,๙๑๒	๓ โครงการ	๓โครงการ	๒๐,๙๔๕,๗๓๖	สนง.สทสรณึ่งจังหวัดนครสวรรค์
๔๙	๓	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๒ แห่ง	๕๘,๐๐๐	๒ แห่ง	๗๐,๘๐๐	๒ ศูนย์	๕๐,๐๐๐	๒ ศูนย์	๕๐,๐๐๐	๒ ศูนย์	๕๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๕โครงการ	๒๗๘,๘๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๕๐	๓	โครงการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่	งบปกติ	๓๘ ราย	๓๖๑,๒๐๐	๓๘ ราย	๔๙๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๘๕๑,๒๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๕๑	๓	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑ ครั้ง	๓๕,๗๒๐	๑ ครั้ง	๖๖,๖๖๗	๑ โครงการ	๑๙๑,๔๔๐	๑ โครงการ	๑๙๑,๔๔๐	๑ โครงการ	๑๙๑,๔๔๐	๕ โครงการ	๕โครงการ	๖๗๖,๗๐๗	สนง.เศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒
๕๒	๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๙๑๒,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๑๒,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๑๒,๓๐๐	๓ โครงการ	๓โครงการ	๑๔,๗๓๖,๙๐๐	สนง.เศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒
๕๓	๓	โครงการเงินให้กู้ยืมเพื่อบรรเทาความเดือนร้อนเกษตรกรชาวนายาง	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๒๓๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๙๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๕โครงการ	๗,๑๓๓,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทยสาขานครสวรรค์
๕๔	๓	โครงการเงินให้กู้ยืมเกษตรกรชาวนายาง	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๒๖,๒๐๐	๑ โครงการ	๑๒๖,๒๐๐	๑ โครงการ	๑๒๖,๒๐๐	๕ โครงการ	๕โครงการ	๑,๘๘๒,๖๐๐	การยางแห่งประเทศไทยสาขานครสวรรค์
๕๕	๓	โครงการเงินให้กู้ยืมสถาบันเกษตรกรชาวนายาง	งบปกติ	๑ แห่ง	๘๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๕๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๕โครงการ	๑,๘๕๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทยสาขานครสวรรค์
๕๖	๓	โครงการส่งเสริม สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวนายางเพื่อการปลูกแทน	งบปกติ	๑๓๐.๘๕ ไร่	๒๘๑,๖๓๔	๑ โครงการ	๖๙๘,๒๑๖	๑ โครงการ	๘๗๒,๒๖๐	๑ โครงการ	๘๗๒,๒๖๐	๑ โครงการ	๘๗๒,๒๖๐	๕ โครงการ	๕โครงการ	๓,๕๙๖,๖๓๐	การยางแห่งประเทศไทยสาขานครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ	
				พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๗		รวม ๕ ปี			
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
๕๗	๓	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๓๘,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๘,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์
๕๘	๓	โครงการเงินอุดหนุนให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์
๕๙	๓	โครงการเงินอุดหนุนให้แก่สถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์
๖๐	๓	โครงการติดตามเงินกู้ยืมเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๖,๕๐๐	๑ โครงการ	๔๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๔๐,๐๐๐	๔ โครงการ	๑๕๖,๕๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์	
๖๑	๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวในชุมชน	งบปกติ	๓ กิจกรรม	๗๔,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗๔,๕๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
๖๒	๓	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชาวนาและองค์กรชาวนา	งบปกติ	๑ จังหวัด	๓๓,๔๔๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๓,๔๔๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
๖๓	๓	โครงการศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๒ จุด	๓๗๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๐๖,๓๐๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๖๘๐,๓๐๑	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
๖๔	๓	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๒๗	๔,๔๗๐,๕๖๐	๑ โครงการ	๒,๙๘๑,๗๗๑	๑ โครงการ	๓,๔๘๐,๐๒๐	๑ โครงการ	๓,๔๘๐,๐๒๐	๑ โครงการ	๓,๔๘๐,๐๒๐	๕ โครงการ	๑๗,๘๑๒,๓๙๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
๖๕	๓	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๒๐,๙๔๐	๑ โครงการ	๘๖,๕๐๐	๑ โครงการ	๘๖,๕๐๐	๑ โครงการ	๘๖,๕๐๐	๔ โครงการ	๓๘๐,๔๔๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	
๖๖	๓	โครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) เพื่อภารกิจสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	งบปกติ	๑ ครั้ง	๗๐,๑๙๑	๑ ครั้ง	๕๕,๒๕๐	๑ โครงการ	๕๑๙,๗๒๐	๑ โครงการ	๕๑๙,๗๒๐	๑ โครงการ	๕๑๙,๗๒๐	๕ โครงการ	๑,๖๘๔,๖๐๑	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑๒	
๖๗	๓	โครงการประชุมเครือข่าย	งบปกติ	๓ ครั้ง	๒๗,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๔,๐๐๐	๕ โครงการ	๒๔๓,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์	
๖๘	๓	โครงการประชุมสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๑๒ ครั้ง	๒๐,๖๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๑๐๐,๖๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์	
๖๙	๓	โครงการชุมชนสัมพันธ์	งบปกติ	๑ ครั้ง	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๕๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์	
๗๐	๓	โครงการสารวัตรเกษตร	งบปกติ	๑ จังหวัด	๑๐,๘๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐,๘๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์
รวม	๗๐	โครงการ		๕๕ โครงการ	๒๘,๙๕๒,๐๑๔	๕๖ โครงการ	๒๕,๖๒๗,๗๐๖	๓๗ โครงการ	๓๐,๖๖๐,๘๕๒	๓๖ โครงการ	๓๐,๖๖๐,๘๕๒	๓๖ โครงการ	๓๐,๖๖๐,๘๕๒	๒๒๐ โครงการ	๑๔๖,๕๖๒,๒๗๖		
รวมทั้งสิ้น	๑๓๒	โครงการ		๙๖ โครงการ	๔๘,๓๗๐,๕๓๙	๑๐๒ โครงการ	๔๗,๗๐๑,๔๑๙	๘๐ โครงการ	๙๒,๘๙๑,๘๖๕	๗๙ โครงการ	๙๒,๒๙๕,๙๖๕	๗๙ โครงการ	๙๒,๒๙๕,๙๖๕	๔๓๕ โครงการ	๒๒๓,๕๕๕,๗๙๘		

หมายเหตุ : ๑. ให้ตรวจสอบแผนงาน/โครงการ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ โดยสามารถปรับแก้ไขและเพิ่มเติมได้ ให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)
 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและปรับปรุงระบบชลประทาน
 กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างและปรับปรุงระบบชลประทานในไร่นา (จัดรูปที่ดิน)
 กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงานดำเนินการ		
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕			รวม ๕ ปี	
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		เป้าหมาย	งบประมาณ
๑	๑	โครงการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายย่อย โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๖๔๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๘๘,๓๐๐	๑ โครงการ	๘๘๘,๓๐๐	๑ โครงการ	๘๘๘,๓๐๐	๑ โครงการ	๘๘๘,๓๐๐	๕ โครงการ	๓,๙๖๖,๒๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๒	๑	โครงการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายใหญ่ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๖๘๐,๕๐๐	๑ โครงการ	๘๖๗,๓๐๐	๑ โครงการ	๘๖๗,๓๐๐	๑ โครงการ	๘๖๗,๓๐๐	๑ โครงการ	๘๖๗,๓๐๐	๕ โครงการ	๔,๑๕๒,๗๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓	๑	โครงการบริหารการส่งน้ำ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๓๙๙,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๒๐๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๕,๙๙๙,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔	๑	โครงการบำรุงรักษาหัวงาน ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๖๕๒,๕๐๐	๑ โครงการ	๒,๓๗๗,๕๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒,๒๐๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๑๐,๙๒๙,๕๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕	๑	โครงการกำจัดวัชพืช บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลตะคร้อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๘๘,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๘๘,๕๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๖	๑	โครงการกำจัดวัชพืช บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำลาด โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๖๒,๕๐๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๖๒,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๖๒,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๖๒,๕๐๐	๕ โครงการ	๖๕๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๗	๑	โครงการกำจัดวัชพืช คลองส่งน้ำโครงการ ปตร. คลองขมจีน โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๔๑,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๑๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๕๘๑,๕๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๘	๑	โครงการปรับปรุงระบบข้ามคลองส่งน้ำสายใหญ่ กม. ๐+๒๐๐ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๔๑,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๔๑,๕๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๙	๑	โครงการบำรุงรักษาทางน้ำสายใหญ่ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๖๗๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๐๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๒๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๓,๖๓๕,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๑๐	๑	โครงการปรับปรุงระบบประปาภายในที่ทำการอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลตะคร้อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๑๑	๑	โครงการปรับปรุงระบบประปาภายในที่ทำการอ่างเก็บน้ำห้วยลาด โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลไพศาลี อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๑๒	๑	โครงการปรับปรุงระบบประปาหัวงานอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๒,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๑๓	๑	โครงการปรับปรุงอาคารบังคับน้ำคลอง MC ช่วงที่ ๔ ที่ กม. ๑๓+๕๐๐ โครงการคลองกระเรียน ตำบลหนองคำ อำเภอเก้าเส้ง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๔,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ											หน่วยงานดำเนินการ	
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย		งบประมาณ
๒๙	๑	โครงการขุดลอกคลองโดยรถดูดดำเนินการเอง คลองวังสวัตติ์ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๘๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๘๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๐	๑	โครงการขุดลอกคลองโดยรถดูดดำเนินการเอง คลองราชเมือง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๒,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์	
๓๑	๑	โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำข้างหามา อ่างเก็บน้ำคลองสมอระยะที่ ๑ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๙,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๙,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์	
๓๒	๑	โครงการปรับปรุงฝายชั่วคราวกั้นแม่น้ำปิง หัวงานที่ ๔ ตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐	๔ โครงการ	๕๐,๑๕๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๓	๑	โครงการพัฒนาคลองโคมะฆม พร้อมอาคารประกอบ ตำบลท่าตะโก อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๙,๖๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๙,๖๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๔	๑	โครงการระบบระบายน้ำคลองน้ำศาลากลาง ตำบลธารพหาร อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๒๙,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๙,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๕	๑	โครงการปรับปรุงคลองห้วยน้ำหอมเก่า ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๖	๑	โครงการกำจัดวัชพืช คลองส่งน้ำ โครงการคลองกระถิน จำนวน ๖ สาย โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ๑ รายการ	งบปกติ	๑ โครงการ	๓๕๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๒๕,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๖๗๕,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๗	๑	กำจัดวัชพืช บริเวณโครงการฝายห้วยหอม โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๙๗,๕๐๐	๑ โครงการ	๙๗,๕๐๐	๑ โครงการ	๙๗,๕๐๐	๑ โครงการ	๙๗,๕๐๐	๔ โครงการ	๓๙๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๘	๑	กำจัดวัชพืช บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาพระ แห่งที่ ๑ .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๖๕,๐๐๐	๔ โครงการ	๒๖๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๓๙	๑	ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำฝั่งขวา โครงการ ปตร.วังสวัตติ์ โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๐	๑	ซ่อมแซมคันดินสาย MC ช่วงที่ ๔ โครงการคลองกระถิน โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๑	๑	ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองส่งน้ำ LMC โครงการฝายห้วยหอม โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๓๕๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๕๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๒	๑	ซ่อมแซมคันดินสาย ๑R-MC โครงการคลองกระถิน .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๓	๑	ซ่อมแซมคันดินที่ป้องกันท้นดินอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำลาด .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๔	๑	ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำฝั่งซ้าย โครงการ ปตร.ชมชื่น โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๕	๑	ซ่อมแซมคันดินสาย ๒R-MC โครงการคลองกระถิน .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๖	๑	ซ่อมแซมคันดินที่ป้องกันท้นดินอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๗	๑	ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองส่งน้ำ ๒R-L โครงการฝายห้วยหอม โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๓๕๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๕๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๔๘	๑	ซ่อมแซมรางระบายน้ำห้วยเขื่อน โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔๘	๑	ซ่อมแซมคันดินสาย ๓R-RC โครงการคลองกระถิน .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๐	๑	จุดลอกคลองโดยรถขุดข้างเขมา คลองขมิ้น .โครงการชลประทานนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๕๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๑	๑	ค่าควบคุมงานจ้างเหมาโครงการชลประทาน จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๖๖,๕๐๐	๑ ราย	๑๔,๐๐๐	๑ ราย	๑๔,๐๐๐	๑ ราย	๑๔,๐๐๐	๔ โครงการ	๑๐๘,๕๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๒	๑	ระบบระบายน้ำคลองวังหาว	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๓	๑	ระบบระบายน้ำคลองกันเฒ่า หรืออาคารประกอบ	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๔	๑	โครงการกำจัดวัชพืชบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลตะขุหรือ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๐	๑ โครงการ	๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๖๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๕	๑	โครงการกำจัดวัชพืช ปริมาณ ๓๕ ไร่บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลแม่เงิน อำเภอแม่เงิน จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๒๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๓๖๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๖	๑	โครงการซ่อมแซมต่อเติมอาคารที่ทำการ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำลาด จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลไพศาลี อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔๗๙,๗๕๐	๑ โครงการ	๔๗๙,๗๕๐	๑ โครงการ	๔๗๙,๗๕๐	๓ โครงการ	๑,๔๓๙,๒๕๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๗	๑	โครงการซ่อมแซมเขื่อนหรือประตู ปรต. คลองขมิ้นหรือขยายเขตให้ทำ จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๙๖๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๖๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๖๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๑๔,๘๘๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๘	๑	โครงการซ่อมแซมเขื่อนหรือประตูโครงการคลองกระถินหรือขยายเขตให้ทำ จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๙๐๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๐๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๔,๙๐๖,๐๐๐	๓ โครงการ	๑๔,๗๑๘,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๕๙	๑	โครงการซ่อมแซมเขื่อนหรือประตูบ้านระบาย โครงการพระราชดำริ วัสดุวิบูลย์ จำนวน ๒ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๖๕,๐๐๐	๓ โครงการ	๒,๒๙๕,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๖๐	๑	โครงการซ่อมแซมเขื่อนหรือประตูบ้านระบาย ทบ.คลองปลาต จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลพันลาน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๔๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๔๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๔๕,๐๐๐	๓ โครงการ	๑,๐๓๕,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๖๑	๑	โครงการซ่อมแซมเขื่อนหรือประตูบ้านระบาย ทบ.ตัวนา จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลพ่่าวี อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๗๒๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๒๓,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๒๓,๐๐๐	๓ โครงการ	๒,๑๖๙,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๖๒	๑	โครงการซ่อมแซมเขื่อนหรือประตูบ้านระบาย ทบ.ปากคลองส่งน้ำ จำนวน ๘ แห่ง โครงการ ปตร.คลองขมิ้น โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๓๘๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๘๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๓๘๕,๐๐๐	๓ โครงการ	๑,๑๕๕,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๖๓	๑	โครงการซ่อมแซมบำรุงรักษาประตูระบาย ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน จำนวน ๑๐ รายการ โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์
๖๔	๑	โครงการซ่อมแซมประตูและบานระบาย โครงการฝายห้วยหอม ๑๕ แห่ง โครงการชลประทานนครสวรรค์ ตำบลห้วยหอม อำเภอตากถ้ำ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๘๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๘๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๘๖,๐๐๐	๓ โครงการ	๘๕๘,๐๐๐	โครงการชลประทานนครสวรรค์

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๘	๓	โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๒๒๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๖,๐๐๐	๔ โครงการ	๕๒๔,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดนครสวรรค์
๙	๓	โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และการพัฒนาพลังงานทดแทน	งบจังหวัด	๑ โครงการ	๒๙๔,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๙๔,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๑๐	๓	โครงการพัฒนาต้นแบบการเลี้ยงโค กระบือ เพื่อผลิตก๊าซชีวภาพพลังงานทดแทนอย่างยั่งยืน	งบปกติ	๑ โครงการ	๑๖๒,๘๐๐	๑ โครงการ	๑๖๒,๘๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๓๒๕,๖๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๑๑	๓	โครงการส่งเสริมเกษตรกรให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๒,๔๗๑,๗๑๔	๑ โครงการ	๒๒,๔๗๑,๗๑๔	๑ โครงการ	๒๒,๔๗๑,๗๑๔	๓ โครงการ	๖๗,๔๑๕,๑๔๒	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๑๒	๓	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	๑ โครงการ	๙๑,๘๐๐	๑ โครงการ	๙๑,๘๐๐	๑ โครงการ	๑๕๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๕๕,๕๐๐	๑ โครงการ	๑๕๕,๕๐๐	๕ โครงการ	๖๕๐,๑๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์
๑๓	๓	โครงการจัดระเบียบการทำประมง	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘๐๘,๓๙๓	๑ โครงการ	๘๐๘,๓๙๓	๑ โครงการ	๘๐๘,๓๙๓	๓ โครงการ	๒,๔๒๕,๑๗๙	หน่วยบริหารจัดการประมงน้ำจืดปิยะยะพืด นครสวรรค์
๑๔	๓	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าประมง	งบปกติ	๑ โครงการ	๑,๓๓๒,๕๐๘	๑ โครงการ	๑,๓๓๒,๕๐๘	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๒,๖๖๕,๐๑๖	หน่วยบริหารจัดการประมงน้ำจืดปิยะยะพืด นครสวรรค์
๑๕	๓	โครงการรณรงค์รณรงค์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๒,๑๐๐	๑ โครงการ	๒๒,๑๐๐	๑ โครงการ	๒๒,๑๐๐	๓ โครงการ	๖๖,๓๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๖	๓	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๓๐,๐๐๐	๓ โครงการ	๖๙๐,๐๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๗	๓	โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘๐๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๐๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๐๘,๐๐๐	๓ โครงการ	๒,๔๒๕,๐๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๘	๓	โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒,๔๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒,๔๖๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒,๔๖๕,๐๐๐	๓ โครงการ	๗,๓๙๕,๐๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๑๙	๓	โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๒๕๗,๙๐๐	๑ โครงการ	๒๕๗,๙๐๐	๑ โครงการ	๒๕๗,๙๐๐	๓ โครงการ	๗๗๓,๗๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๒๐	๓	โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดิน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘๑๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๑๖,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๑๖,๐๐๐	๓ โครงการ	๒,๔๔๘,๐๐๐	สนง.พัฒนาที่ดินเขต ๙
๒๑	๓	โครงการรณรงค์สนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงและบริการด้านการบิน	งบปกติ	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๙๐,๐๐๐	๕ โครงการ	๒๐๐,๐๐๐	สนง.กษ.นว
๒๒	๓	ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา	งบปกติ	๑ โครงการ	๙,๒๑๑,๒๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๙,๒๑๑,๒๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๒๓	๓	โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๒๗,๒๐๐	๑ โครงการ	๑๒๗,๒๐๐	๑ โครงการ	๑๒๗,๒๐๐	๔ โครงการ	๓๙๖,๖๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๒๔	๓	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๙๒๙,๗๕๐	๑ โครงการ	๒๔๔,๘๐๐	๑ โครงการ	๒๔๔,๘๐๐	๑ โครงการ	๒๔๔,๘๐๐	๔ โครงการ	๑,๖๖๘,๑๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๒๕	๓	โครงการการป้องกันผลกระทบจากภาวะโลกร้อน	งบปกติ	๐	๐	๑ โครงการ	๑๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๙๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๙๐,๐๐๐	๔ โครงการ	๗๖๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๒๖	๓	ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๘,๔๒๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๘,๔๒๒,๐๐๐	๑ โครงการ	๘,๔๒๒,๐๐๐	๓ โครงการ	๒๕,๒๖๖,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์
๒๗	๓	โครงการตรวจสอบที่ดิน	งบปกติ	๑๗๘๗๔ แปลง	๑,๒๘๗,๑๔๘	๑๒๖๓๕ แปลง	๑,๒๙๔,๗๙๒	๕,๔๘๕ แปลง	๑,๒๒๐,๐๕๐	๕๔๘๕ แปลง	๑,๒๒๐,๐๕๐	๕๔๘๕ แปลง	๑,๒๒๐,๐๕๐	๕ โครงการ	๖,๒๔๒,๐๙๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินนครสวรรค์
๒๘	๓	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๓๕ ราย	๗๕,๕๐๖	๓๕ ราย	๗๕,๕๐๖	๓๕ ราย	๗๕,๕๐๖	๓ โครงการ	๒๒๖,๕๓๘	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินนครสวรรค์
รวม	๘	โครงการ		๑๔ โครงการ	๑๖,๘๒๑,๐๘๖	๑๕ โครงการ	๖,๔๒๑,๔๙๓	๒๔ โครงการ	๙๐,๗๙๗,๒๒๓	๒๔ โครงการ	๙๐,๗๙๗,๒๒๓	๒๔ โครงการ	๙๐,๗๙๗,๒๒๓	๑๐๑ โครงการ	๑๔๕,๖๓๗,๓๖๘	
รวมทั้งสิ้น	๙๕	โครงการ		๕๐ โครงการ	๑๔๕,๐๒๒,๕๘๖	๓๙ โครงการ	๗๑,๕๕๖,๙๙๓	๕๙ โครงการ	๑๔๖,๓๐๖,๒๖๓	๕๙ โครงการ	๑๔๖,๓๐๖,๒๖๓	๕๙ โครงการ	๑๔๖,๓๐๖,๒๖๓	๒๖๖ โครงการ	๖๙๓,๔๘๑,๘๖๘	

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)
 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรด้านการเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart officers
 กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการบูรณาการทำงานเป็นทีม (smart team)

ลำดับที่	กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงานดำเนินการ			
				พ.ศ. ๒๕๖๑		พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		รวม ๕ ปี					
				เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ				
๑	๑	โครงการพัฒนาบุคลากรตัวชี้วัดการพัฒนาผู้ ได้บังคับบัญชา	งบปกติ	ร้อยละ ๓๐	๐	ร้อยละ ๖๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดนครสวรรค์
๒	๑	โครงการบุคลากรภาครัฐด้านปศุสัตว์	งบปกติ	๔๐ อัตรา	๖,๙๔๒,๐๕๕	๔๐ อัตรา	๗,๒๘๙,๑๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒ โครงการ	๑๔,๒๓๑,๒๐๕	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์ นครสวรรค์
รวม	๒	โครงการ		๒ โครงการ	๖,๙๔๒,๐๕๕	๒ โครงการ	๗,๒๘๙,๑๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๔ โครงการ	๑๔,๒๓๑,๒๐๕	
๑	๒	โครงการรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	งบปกติ	๑๕ ราย	๔,๒๒๘,๐๔๑	๑๕ ราย	๔,๒๓๒,๕๒๐	๑๕ ราย	๔,๒๓๒,๖๐๐	๑๕ ราย	๔,๒๓๒,๖๐๐	๑๕ ราย	๔,๒๓๒,๖๐๐	๑๕ ราย	๔,๒๓๒,๖๐๐	๕ โครงการ	๒๑,๑๕๘,๓๖๑	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ นครสวรรค์	
๒	๒	โครงการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	งบปกติ	๐	๐	๐	๐	๑ โครงการ	๔,๒๔๖,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๒๔๖,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๒๔๖,๓๐๐	๑ โครงการ	๔,๒๔๖,๓๐๐	๓ โครงการ	๑๒,๗๓๘,๙๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัด นครสวรรค์	
รวม	๒	โครงการ		๑ โครงการ	๔,๒๒๘,๐๔๑	๑ โครงการ	๔,๒๓๒,๕๒๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๘ โครงการ	๓๓,๘๙๗,๒๖๑		
รวมทั้งสิ้น	๔	โครงการ		๓ โครงการ	๑๑,๑๗๐,๐๙๖	๓ โครงการ	๑๑,๕๒๑,๖๗๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๒ โครงการ	๘,๔๗๘,๙๐๐	๑๒ โครงการ	๔๘,๑๒๘,๔๖๖		

หมายเหตุ : ๑. ให้ตรวจสอบแผนงาน/โครงการ ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ โดยสามารถปรับแก้ไขและเพิ่มเติมได้ ให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด พัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การตลาดของสินค้าเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์
ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
แผนงาน (-)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ตลาดสากล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการเกษตรสร้างมูลค่า ข้อ ๔.๒.๑ เกษตรปลอดภัย คือ ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูง คือ การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจภาคเกษตร โดยเกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิ ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน - นโยบายรัฐบาล : ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๖.๔ ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง - แผนพัฒนาภาคเหนือ : ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง - ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ พัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การตลาดของสินค้าเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ด้วยนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย ๒. เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ ๓. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแปลงปลูกข้าวและสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) ร้อยละ ๕ ต่อปีจากแปลง GAP เดิม
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดกำแพงเพชร
๖. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ตลาดสากล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์งบประมาณ สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ งบประมาณ ๓,๘๒๘,๐๐๐ บาท	งบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย จำนวน ๘๐๐ ราย ๒. มีกลุ่มเกษตรกรเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย จำนวน ๔๐ กลุ่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่ร่วมโครงการสามารถพัฒนาไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ Smart farm/ Smart Market ๒. กลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยแนวทางการพัฒนาแบบเมืองสวรรค์
แนวทางการพัฒนาด้าน ยกระดับเกษตรสู่เกษตรอินทรีย์ (Agriculture and Organic Paradise)
แผนงาน (เป็นโครงการภายใต้แผนงาน ตามแบบ จ.๑/กจ.๑)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัยก้าวสู่มาตรฐานอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>สถานการณ์ในปัจจุบันการผลิตสินค้าเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันสูง ทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นการผลิตทำการเกษตรในรูปแบบเกษตรเชิงเดี่ยวที่พึ่งพาอาศัยปัจจัยภายนอก เช่น ปุ๋ยเคมี และเกษตรเคมี เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น โดยมุ่งหวังการสร้างรายได้เป็นหลัก แต่เกษตรกรจำนวนมากก็ยังคงประสบกับสิ่งแวดล้อม สุขภาพ เสื่อมโทรม ก่อเกิดหนี้สิน และคุณภาพชีวิตลดต่ำลง</p> <p>จังหวัดนครสวรรค์ในฐานะเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญแหล่งหนึ่งของประเทศ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๔.๗ ล้านไร่ ผลผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร โดยเฉพาะสินค้าเกษตรด้านพืชยังไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีสารเคมีตกค้าง มีศัตรูพืชและจุลินทรีย์ปนเปื้อน คุณภาพความปลอดภัยของผลผลิตยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเกษตรกร ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงต้องจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๓.๑ เพื่อส่งเสริมการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มคุณภาพสินค้าเกษตรและกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ</p> <p>๓.๒ เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องความต้องการของชุมชนและศักยภาพของพื้นที่ในลักษณะบูรณาการ</p> <p>๓.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับผู้ผลิตและผู้บริโภคโดยตรง</p> <p>๓.๔ เพื่อส่งเสริมและขยายช่องทางการตลาด สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์</p>

<p>๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. จำนวนพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ของพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้สู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น ๓. มีเครือข่ายผู้ผลิต และผู้บริโภคเพิ่มขึ้น</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๘๗๑,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์</p>	<p>๑. สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๑๒๑,๒๐๐ บาท ๒. อบรมการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๑๐๗,๘๕๐ บาท ๓. ส่งเสริมศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ๔. ศึกษาดูงานกระบวนการผลิต การออกแบบบรรจุภัณฑ์และวิธีการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๑๘๑,๖๕๐ บาท ๕. กิจกรรมรณรงค์การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ และสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย งบประมาณ ๔๑๐,๓๐๐ บาท ๖. อำนวยการ ติดตามโครงการ งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการจัดระบบเครือข่ายผักปลอดภัย งบประมาณ ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p>	<p>๑. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรปลอดภัยและเกษตรกรอินทรีย์นครสวรรค์ จากหน่วยงานต่างๆ และศึกษาบริบทโจทย์วิจัย และชุมชน งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๒. การศึกษาปัญหาสำคัญระบุความต้องการที่จำเป็น งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๓. การนำปัญหามาวางแผนปฏิบัติการนำปัญหามาวางแผนปฏิบัติ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๔. การนำแผนไปปฏิบัติ งบประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท ๕. นำเสนอผลการแก้ไขปัญหา งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ๖. การนำข้อมูลและข้อสังเกตมาสะท้อนเพื่อหาแนวทางจัดระบบเครือข่ายร่วมกัน งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ๗. การประเมินผล งบประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ****ต้องได้เกษตรกรที่สามารถปลูกผักปลอดภัยส่งให้กับโรงพยาบาลได้ เช่น จำนวน.....ราย</p>
<p>๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ พื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์แทนการใช้สารเคมี เพื่อยกระดับเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๕๑๐,๒๐๕ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดิน</p>	<p>๑. อบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการใช้สารอินทรีย์แทนการใช้สารเคมี งบประมาณ ๕๒,๕๒๐ บาท ๒. การตรวจวิเคราะห์ งบประมาณ ๕๒,๓๖๐ บาท ๓. สาธิตการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก งบประมาณ ๑๐๖,๓๒๐ บาท ๔. สาธิตการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด (๓๐๐ ไร่) งบประมาณ ๒๒๕,๘๒๕ บาท</p>

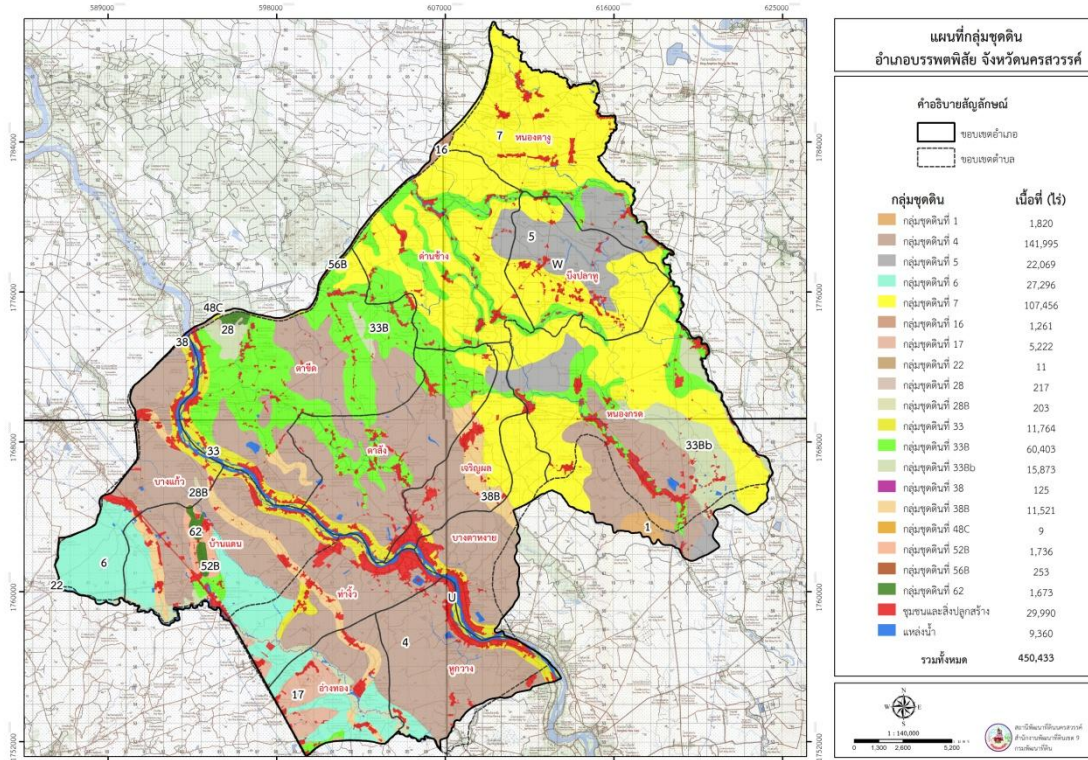

<p>นครสวรรค์</p>	<p>๕. สาธิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีโดยใช้ น้ำหมักชีวภาพและสมุนไพรไล่แมลง งบประมาณ ๗๒,๘๐๐.บาท</p>
<p>๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านพืช งบประมาณ ๑๐,๒๑๕,๑๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์</p>	<p>๑. ทำ MOU การขับเคลื่อนสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์ ร่วมกับ อปท. และรางวัลกับ อปท. ที่ร่วมบูรณาการเพื่อต่อยอดจัดทำโครงการฯ งบประมาณ ๔๓,๐๐๐ บาท ๒. สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชปลอดภัย งบประมาณ ๑๕๖,๐๐๐ บาท ๓. อบรมพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชปลอดภัย งบประมาณ ๖,๕๘๕,๐๐๐ บาท ๔. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๕. ศึกษาดูงานกระบวนการผลิต งบประมาณ ๒๔๗,๑๐๐ บาท ๖. ส่งเสริมการเพาะเห็ด งบประมาณ ๑,๒๘๔,๐๐๐ บาท ๗. ติดตามประเมินผลโครงการ งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณปีละ ๑๐,๒๑๕,๑๐๐ บาท</p>
<p>๖.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านปศุสัตว์ งบประมาณ ๕,๑๔๕,๙๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p>	<p>๑. ทำ MOU การขับเคลื่อนสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์ ร่วมกับอปท. ๒. พัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มคุณภาพผลผลิตและการแปรรูปการ งบประมาณ ๒๐๕,๐๐๐ ๓. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ งบประมาณ ๓,๓๐๘,๐๐๐ บาท ๔. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย งบประมาณ ๑,๖๓๒,๙๐๐ บาท ๕. ให้รางวัลกับ อปท. ที่ร่วมบูรณาการ เพื่อต่อยอดจัดทำโครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์</p>
<p>๖.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรด้านประมง งบประมาณปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์</p>	<p>๑. ทำ MOU การขับเคลื่อนสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์ ร่วมกับอปท. ๒. คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม งบประมาณ ๒,๔๖๐ บาท ๓. จัดอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม งบประมาณ ๓๔,๗๕๐ บาท ๔. มอบปัจจัยการผลิตแก่กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นจุดสาธิต งบประมาณ ๕๑,๔๗๐ บาท ๕. ให้รางวัลกับ อปท. ที่ร่วมบูรณาการ เพื่อต่อยอดจัดทำโครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์ ๖. ติดตามและประเมินผลกลุ่มเกษตรกร งบประมาณ ๑๑,๓๒๐ บาท</p>
<p>๖.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์จังหวัดนครสวรรค์ งบประมาณปีละ ๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด</p>	<p>๑. การพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ให้เป็นนักรถตลาด งบประมาณ ๔๗๐,๐๐๐ บาท ๒. การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์จังหวัดนครสวรรค์ งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p>

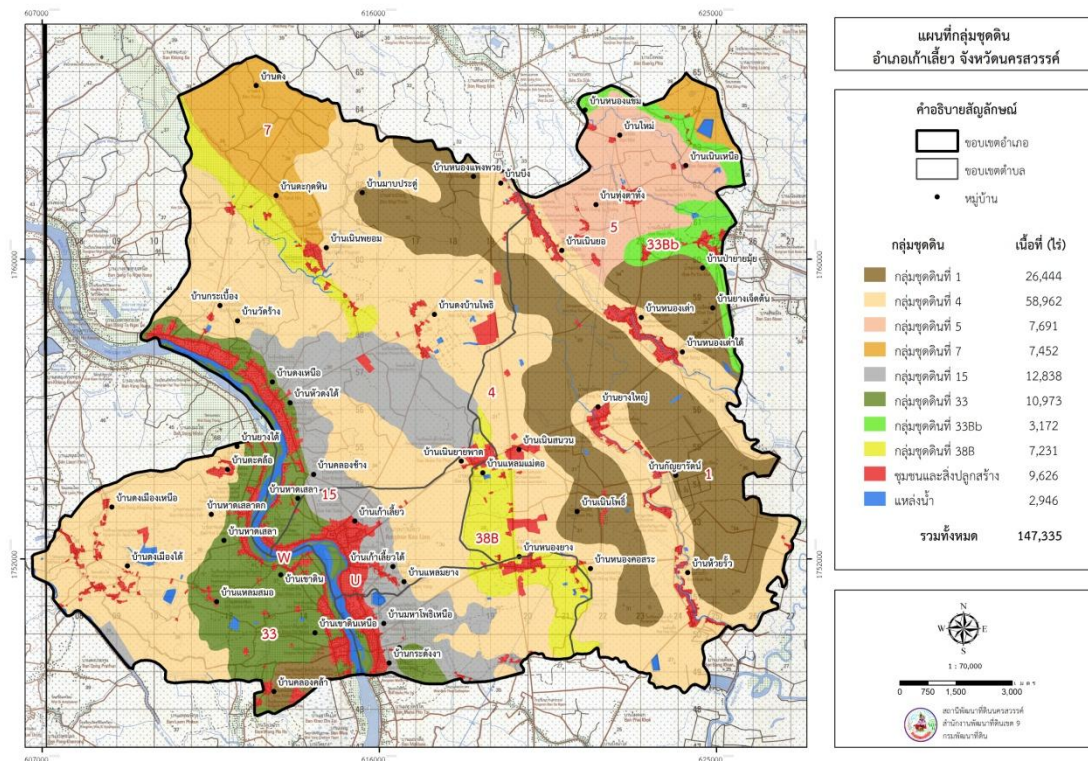
นครสวรรค์	<p>๓. การเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ งบประมาณ ๔๗๒,๘๐๐ บาท</p> <p>๑.๔ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ 'งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑.๕ การส่งเสริมตลาดชุมชนเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑.๖ การบริหารโครงการ ๕๗,๒๐๐ บาท</p>
<p>๖.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน (smart farmer)</p> <p>งบประมาณปีละ ๑๒,๘๑๒,๘๓๔ บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p>	<p>จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน (smart farmer)</p> <p>งบประมาณ ๑๒,๘๑๒,๘๓๔ บาท</p> <p>โดยโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p>
<p>๖.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ อำนวยความสะดวกประสานงาน/ติดตามโครงการ</p> <p>งบประมาณปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์</p>	<p>อำนวยความสะดวก/ประสานงาน/ติดตามโครงการ</p> <p>งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๗. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครสวรรค์</p> <p>โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓</p>
<p>๙. งบประมาณ</p> <p>งบประมาณ ๓๔,๘๕๕,๐๓๙ บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก ๙ กิจกรรม</p> <p>งบพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. จำนวนพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ของพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย</p> <p>๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้สู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น</p> <p>๓. มีเครือข่ายผู้ผลิต และผู้บริโภคเพิ่มขึ้น</p>
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี</p> <p>ของพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย</p>

ภาคผนวก

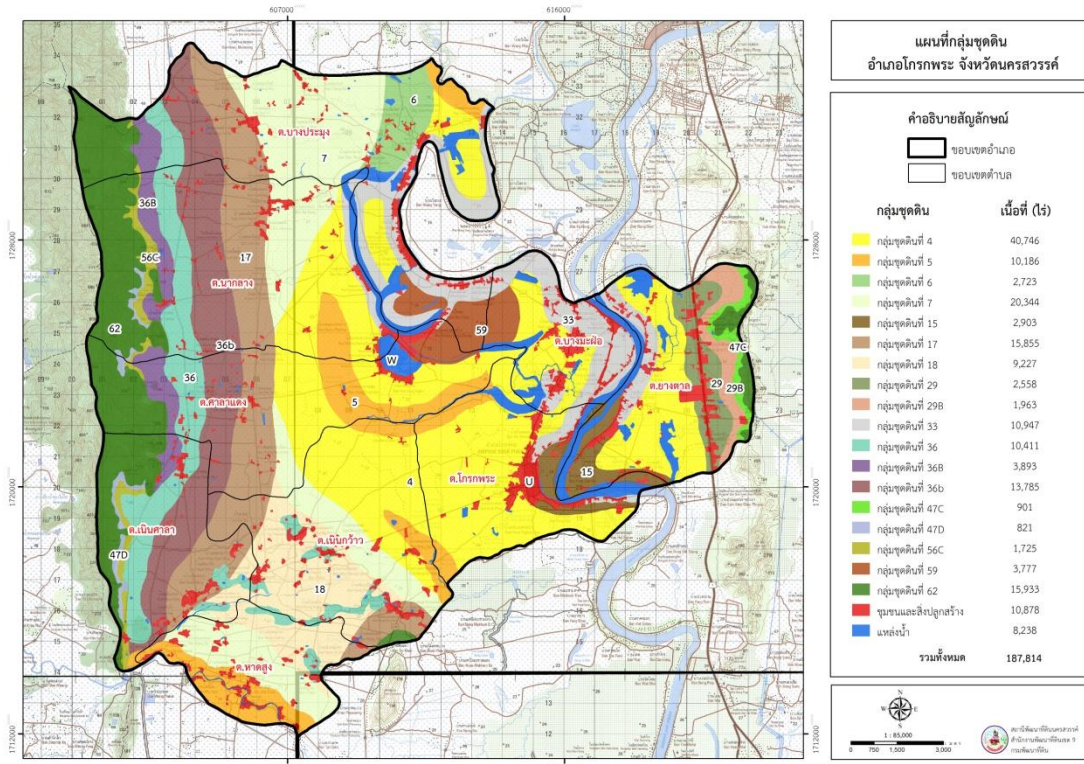
แผนที่กลุ่มชุดดิน รายอำเภอของจังหวัดนครสวรรค์

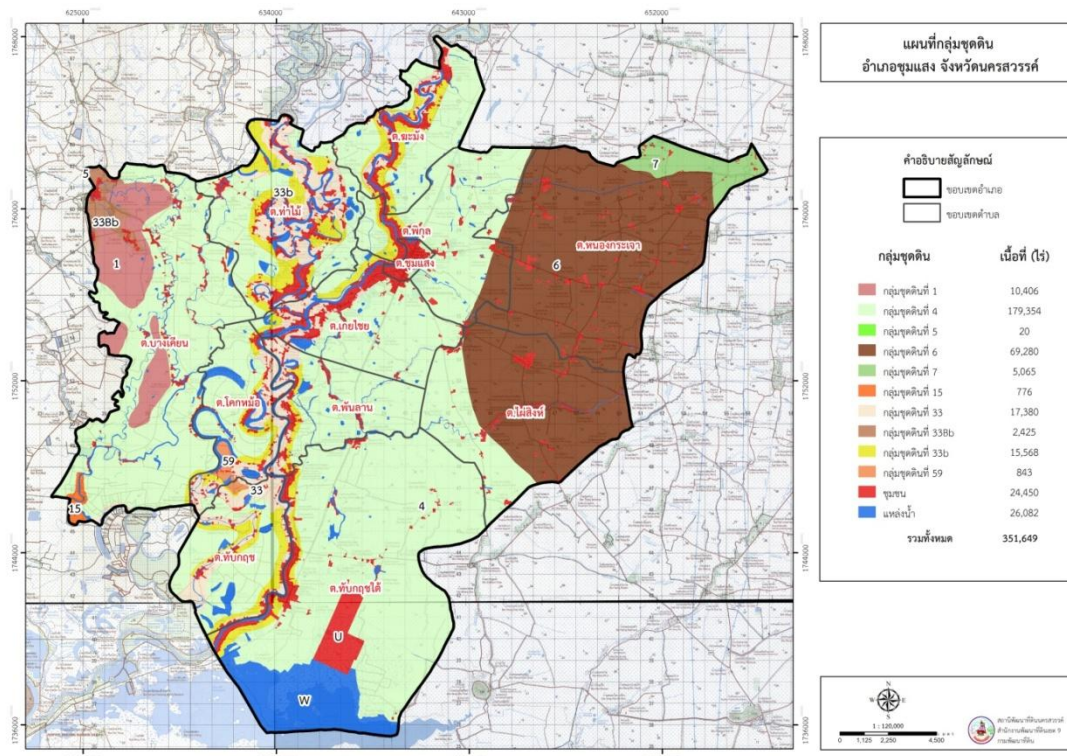
แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอบรรพตพิสัย

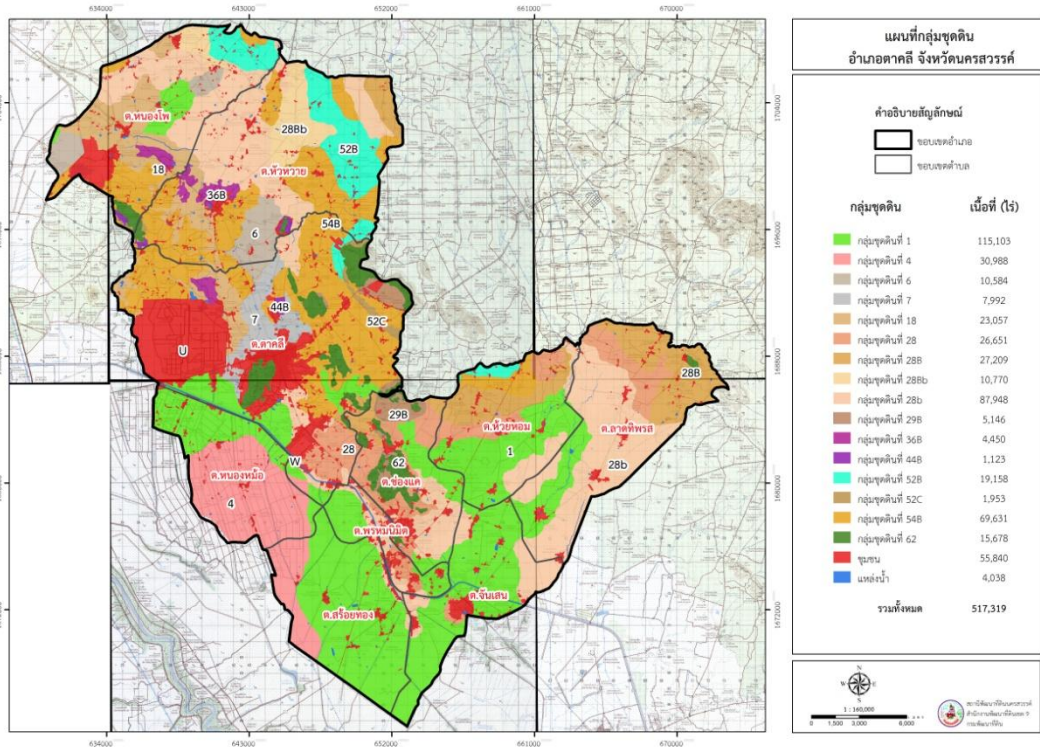
แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอเก้าเลี้ยว

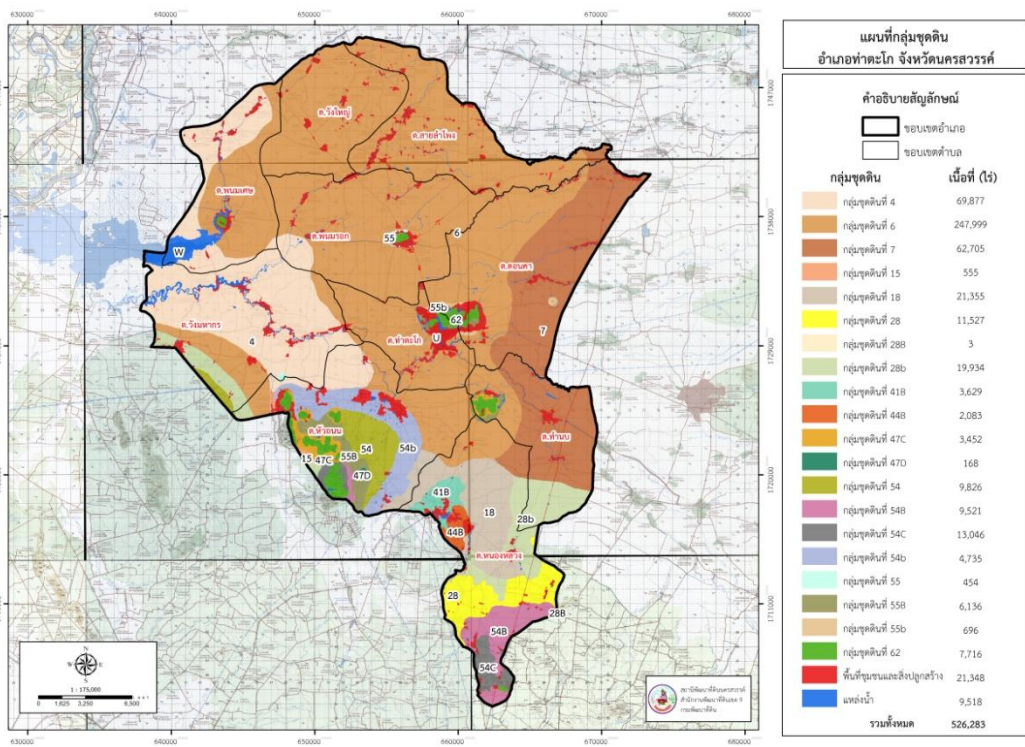
แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอโกกรพระ

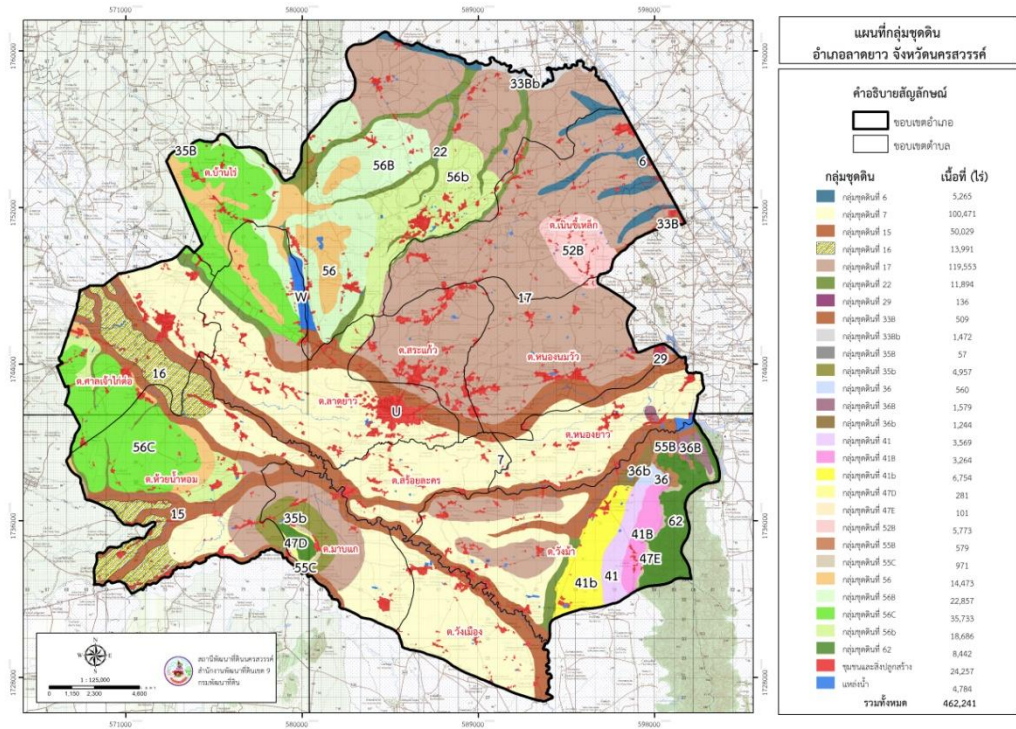
แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอชุมแสง

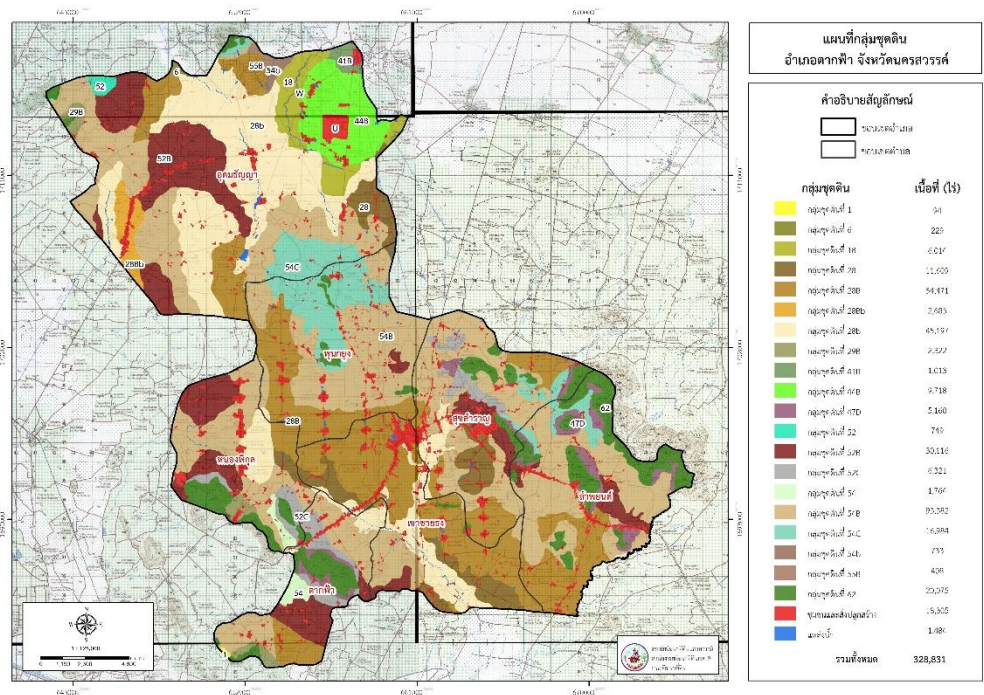
แผนที่กลุ่มที่ดิน อำเภอตากลี

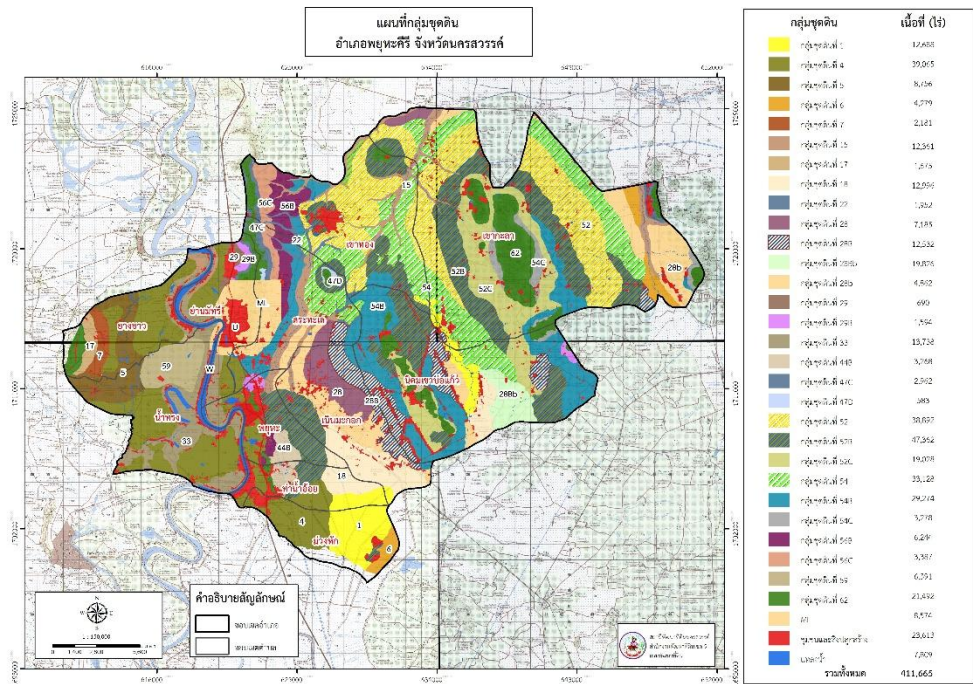
แผนที่กลุ่มที่ดิน อำเภอท่าตะโก

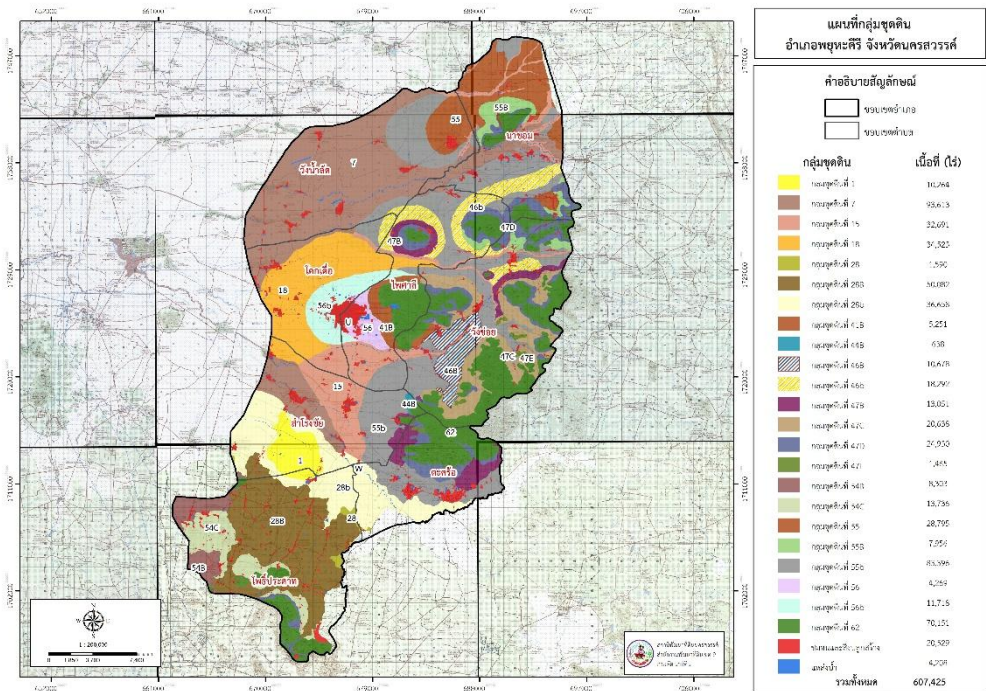
แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอลาดยาว

แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอตากฟ้า

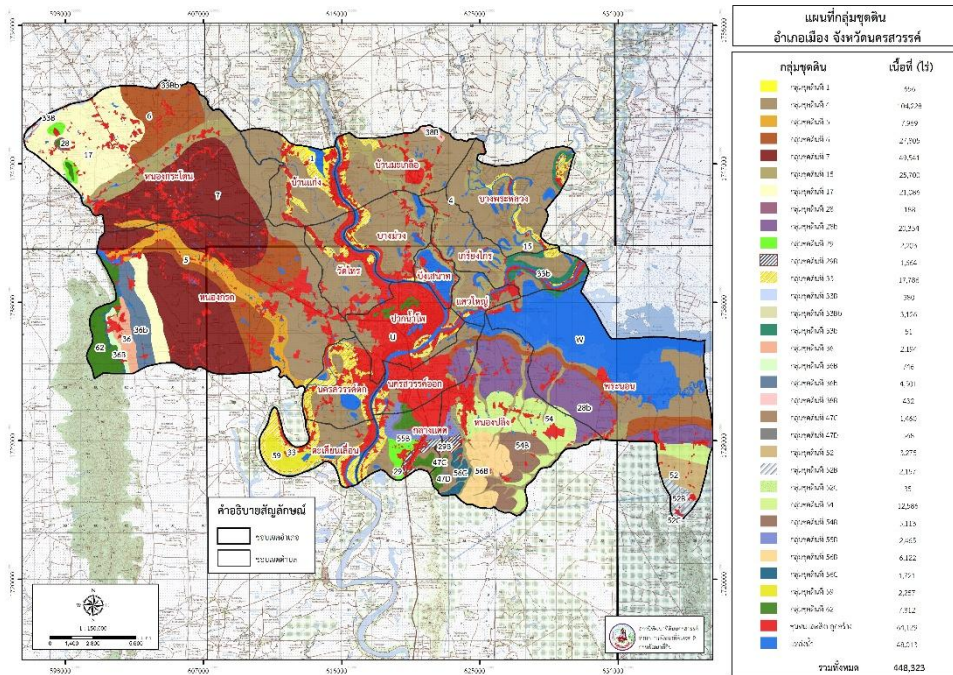

แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอพยุหะคีรี

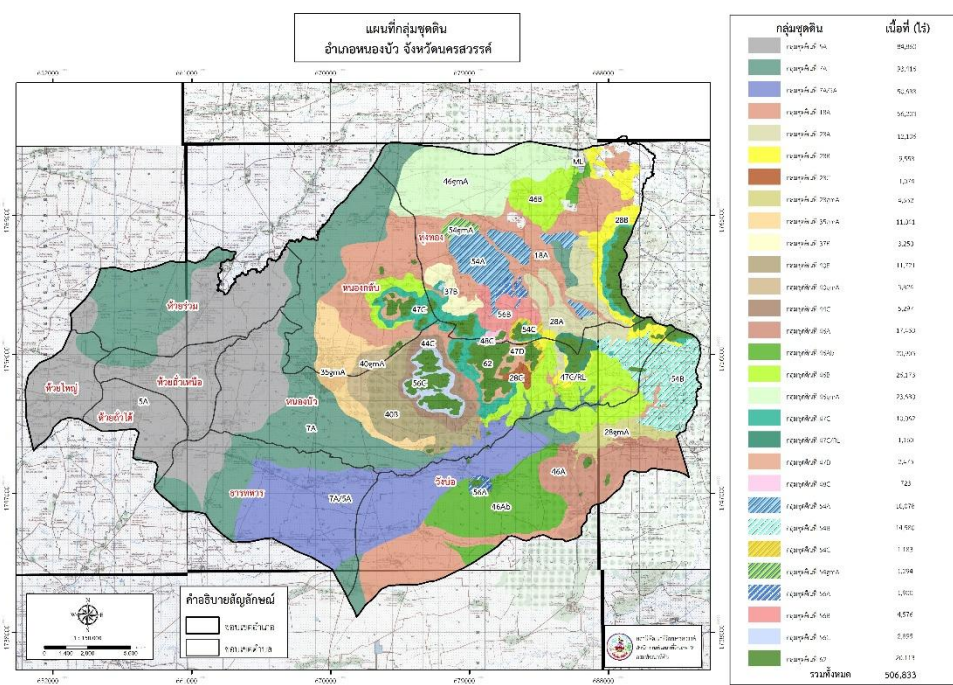

แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอไพศาลี

แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอเมืองนครสวรรค์

แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอหนองบัว

สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดนครสวรรค์

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนาจการ รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ....

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชากรัฐวิสาหกิจจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ

๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ที่ ๓ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนงาน บูรณาการงาน และติดตามประเมินผลพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดนครสวรรค์

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑ / ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และอาศัยอำนาจ ตามความในข้อ ๖ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามความจำเป็นและเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนงาน บูรณาการงาน และติดตามประเมินผลพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑/๒๕๕๘ เรื่อง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งที่ ๓ / ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด โดยให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑ / ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จึงมีผลให้คณะกรรมการจัดทำแผนงานฯ ดังกล่าวถูกยกเลิกไปด้วย ดังนั้นเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ยุทธศาสตร์ และทิศทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง จึงขอยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑ / ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนงาน บูรณาการงาน และติดตามประเมินผลพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	ประธานคณะกรรมการ
๒. เกษตรจังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๓. ปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๔. ประมงจังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๕. สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๖. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๙	คณะกรรมการ
๘. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๙. พาณิชย์จังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๑๐. อุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๑๑. พัฒนาการจังหวัดนครสวรรค์	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๑๒	คณะกรรมการ

/๑๓. ผู้อำนวยการ...

๑๓. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครสวรรค์	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์นครสวรรค์	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์	คณะทำงาน
๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์	คณะทำงาน
๑๘. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด เขต ๒ (นครสวรรค์)	คณะทำงาน
๑๙. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำ เพื่อเกษตรกรกรมที่ ๕	คณะทำงาน
๒๒. หัวหน้าหน่วยบริหารจัดการประมงน้ำจืดบึงบอระเพ็ด นครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๓. หัวหน้าด่านกักกันสัตว์นครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๔. ผู้อำนวยการปฏิบัติการฝนหลวงภาคกลาง จังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๕. หัวหน้าสนามบินนครสวรรค์	
๒๖. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย สาขานครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๗. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๘. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงาน
๒๙. ประธานกรรมการบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัดนครสวรรค์ (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	คณะทำงาน
๓๐. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงานและ เลขานุการ
๓๑. เจ้าหน้าที่กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและกระทรวง ตามแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๒. บูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์และอื่นๆ ตามนโยบายและแนวทางที่กระทรวงและจังหวัดกำหนด เช่น การขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ด้านเกษตรกรรม การพัฒนาการเกษตรครบวงจรในพื้นที่ที่มีศักยภาพ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ฯลฯ
๓. ติดตามการดำเนินงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์

๔. รายงานผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด นครสวรรค์ ทราบ และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด นครสวรรค์ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอรรถพร สิงหวิชัย)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

ประธานอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด